

SAPARD A VYUŽITÍ BIOMASY K VYTÁPĚNÍ

Ing. Helena Součková, CSc.

Obsah

SAPARD a využití biomasy k vytápění	1
Obsah	2
Vysvětlivky a zkratky	3
1. Úvod	4
1.1 SAPARD Speciální program pro vstup do EU, zaměřený na rozvoj zemědělství a venkova	4
1.2 Územní členění ČR podle NUTS	10
2. Podklady pro zpracování energetických územních studií se zaměřením na vyšší využití biomasy v NUTS 4 ..	12
2.1 Kvantifikace potenciálu biomasy jako obnovitelného zdroje energie	12
2.2 Predikce spotřeby biomasy v energetice v předvstupním období a v období po vstupu do EU	25
3. Závěry	27
4. Přehled literatury	28
Příloha	29
Charakteristika okresů ČR	43

Publikace je určena pro poradenskou činnost a byla zpracována v Rámci Programu státních podpor při snižování paliv a energie v ČR

Vysvětlivky a zkratky

SAPARD - **S**pecial **A**ccession **P**rogramme for **A**griculture and **R**ural **D**evelopment Speciální program pro vstup do EU, zaměřený na rozvoj zemědělství a venkova

NUTS **N**omenclature des **u**nités **t**erritoriales **s**tatistique
NUTS 1 území ČR
NUTS 2 oblast (tj. sdružené kraje celkem 8)
NUTS 3 kraj (tj. vyšší územně správní celek VÚSC celkem 14)
NUTS 4 okresy (celkem 76 + 15 obvodů Prahy)
NUTS 5 obec (tj. zpravidla základní územní jednotka celkem 6 244)

EAGGF - Evropský zemědělský orientační a garanční fond

set-aside – půda uložená do klidu, kterou lze využít pro pěstování plodin pro nepotravinářské využití

1. Úvod

Základním cílem příručky „SAPARD a využití biomasy k vytápění“ je seznámit střediska EKIS s problematikou využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie ve venkovském prostoru s financováním pomocí předvstupního programu SAPARD. Další návazné kapitoly poskytují řadu podkladů o teoretickém potenciálu biomasy z resortu zemědělství jsou rozpracovány do úrovně NUTS 4 tj. do okresů. Příručka si klade za cíl poskytnout zpracovatelům reálný podklad pro hodnocení energetických územních studií na úrovni okresu a sídel a upozorňuje na změny v českém zemědělství v předvstupním období a po období vstupu do EU u hlavních plodin pro energetické využití.

1.1 SAPARD Speciální program pro vstup do EU, zaměřený na rozvoj zemědělství a venkova

Rozšíření EU o státy střední a východní Evropy a Kypr představuje historickou příležitost sjednotit celý evropský kontinent mírovou cestou. Rozšíření EU je zároveň historickým mezníkem pro Unii samotnou. Kandidátské země představují více než 100 miliónů spotřebitelů s průměrnou kupní silou zhruba jedné třetiny stávající kupní síly současných členských států EU. Současně se rozšíří celková rozloha zemědělské půdy určené pro zemědělskou produkci o jednu polovinu a počet lidí se pracujících v zemědělství se zdvojnásobí. Evropská unie navrhla uskutečnit tzv. předvstupní strategii zaměřenou na specifické oblasti dokumentů Společenství (acquis communautaire). Strategie se skládá z následujících programů: SAPARD, ISPA a PHARE.

Kandidátské země mohou program SAPARD využívat v časovém rozmezí od roku 2000 do roku vstupu do EU.

Každoročně se z EAGGF (Evropský zemědělský orientační a garanční fond) v rámci programu SAPARD vyplatí všem 10 kandidátským zemím až 500 miliónů ECU. Konečná částka pro danou zemi závisí na objektivních kritériích – na počtu obyvatel zabývajících se zemědělstvím, zemědělské oblasti, úrovni prosperity (HDP) a konkrétní situaci v dané oblasti. Po vstupu do EU příslušný stát získává nárok na poskytnutí finanční pomoci ze Strukturálních fondů. Pro ČR byla vyčleněna částka z finančních prostředků EU ve výši 800 mil. Kč.

V rámci programu SAPARD se Společenství může podílet až 75 % na celkových nárokovaných veřejných výdajích na konkrétní opatření. Tato částka se snižuje v případě takových aktivit, které jsou ve svém důsledku ziskové. V případě ziskových investic je celková veřejná finanční pomoc limitována 50 % celkových nárokovaných nákladů konkrétního projektu. Odborná pomoc a podobné aktivity uskutečňované pod záštitou Komise mohou být financovány až 100 % celkových nákladů a celkový objem uvedeného typu pomoci je omezen 3 % z celkového ročního přiděleného rozpočtu.

V každé kandidátské zemi se po schválení Plán rozvoje venkova a zemědělství mění na Program rozvoje venkova a zemědělství pro období 2000 – 2006. Tyto programy by měly:

- Vyznačit problémy venkova a jeho dalšího rozvoje
- Vymezit strategii pro rozvoj venkova a jasně specifikovat cíle
- Naznačit předpokládaný vliv uskutečnění daného programu na ekonomickou a sociální strukturu, životní prostředí a možnosti tvorby pracovních příležitostí
- Poskytovat roční odhad finančních zdrojů potřebných pro jeho realizaci.
- Popisovat systém, který se bude uplatňovat při realizaci. Tento popis by měl obsahovat odpovídající řídicí orgány, zřízení mechanismu pro financování, jeho kontrolu, monitoring a vyhodnocování.

Priority a cíle

Návrh Komise zahrnuje širokou řadu opatření zaměřených na rozvoj zemědělských oblastí podle Nařízení Rady (EC) č. 1268/1999 z 21. června 1999 a jiných souvisejících nařízení.

V souladu s definovanými prioritami definovanými jednotlivými zeměmi, podpory pro zemědělství a venkov se mohou vztahovat na následující opatření:

- Investice do zemědělského podnikání
- Zlepšení zpracování a marketingu zemědělských a rybích výrobků
- Zlepšení struktur pro kontroly jakosti a veterinární a rostlinolékařské kontroly
- Zemědělské výrobní postupy určené k ochraně životního prostředí a udržování krajiny
- Diverzifikace hospodářských činností ve venkovských oblastech
- Zakládání služeb pro ulehčení práce farmářům a služeb pro řízení farem
- Zřizování sdružení výrobců
- Obnova a rozvoj vesnic a ochrana a zachování dědictví venkova
- Zúrodnování půdy a pozemkové úpravy
- Zřizování a udržování katastru pozemků
- Zlepšování úrovně odborného vzdělávání
- Rozvoj a zlepšování venkovské infrastruktury
- Vodní hospodářství v zemědělství
- Lesní hospodářství, včetně zalesňování zemědělských oblastí, investic do lesnictví soukromých vlastníků lesa, včetně zpracování a marketingu lesnických výrobků
- Poradenská a odborná pomoc včetně zpracování studií.

V ČR se na přípravách na program SAPARD podílejí společně dvě ministerstva MZe a MMR. Žádosti a projekty budou podávány na vybraný ÚO MZe v rámci NUTS 2 a z resortu MMR se aktivně na realizaci SAPARDu budou podílet Regionální rozvojové agentury. Celý program SAPARD byl projednán v připomínkovém řízení z hlediska životního prostředí na MŽP.

Návrh priorit pro Plán rozvoje venkova v ČR

První návrh priorit byl vypracován do ankety, která prošla meziresortním připomínkovým řízením. 13. září 2000 byl projednáván Plán rozvoje venkova a zemědělství ČR v Bruselu, byl schválen a stává se z něj Program rozvoje venkova a zemědělství. Pracovníky středisek EKIS bude podrobně zajímat opatření týkající se infrastruktury, ale pro přehlednost a ucelený pohled uvádíme přehled schválených priorit a opatření.

Přehled priorit a opatření programu SAPARD České republiky

1. Priorita Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství

Opatření 1.1 Investice do zemědělského majetku. Investice do zemědělského majetku se týkají welfare tzn. spokojeného života zvířat např. přeměna vazných stájí na stáje s volným ustájením. Další investice se mohou týkat rekonstrukce skladovacích kapacit na ovoce a zeleninu. Další možnost opatření 1.1 se týká skladovacích kapacit pro vedlejší produkty živočišné produkce např. skladování kejdy. Jiné investice nejsou akceptovány.

Opatření 1.2 Zlepšení zpracování a marketingu zemědělských produktů a produktů z ryb

Opatření 1.3 Zlepšování struktur pro kontrolu kvality, pro kvalitu potravin a ochranu spotřebitele

Opatření 1.4 Meliorace a pozemkové úpravy. Opatření je zaměřeno na dokončení transformace vlastnických vztahů, zlepšení systému evidence pozemků, rozvinutí trhu s půdou.

2. Priorita Trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí

Opatření 2.1 Obnova rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury. Investice ve vesnických mikroregionech budou podpořeny z opatření 2.1

Opatření 2.2 Rozvoj a diverzifikace hospodářských činností, zajišťujících rozmanitost činností a alternativní zdroje příjmů. Jedná se o obnovu tradičních řemesel, rozvoj malých a středních podniků, rozvoj agroturistiky, cykloturistiky, rekreačních sportů za předpokladu plnění zásad ochrany přírody.

Opatření 2.3 Metody zemědělské produkce určené k ochraně životního prostředí a uchování krajiny. Základním cílem je získat zkušenosti se zaváděním Nařízení 1257/99 o rozvoji venkovských oblastí. Pro první rok programu byly vybrány CHKO Bílé Karpaty, Blaník a Moravský kras.

3. Priorita Technická pomoc.

Cílem je připravit dostatečnou základnu technických informací pro realizaci opatření v souvislosti se SAPARDem.

Ze zprávy Plánu rozvoje venkova a zemědělství ČR byla převzata následující kapitola, která podrobně popisuje prioritu: **Trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí**, a zvláště opatření 2.1, které se soustřeďuje na otázku obnovy a rozvoje vesnic a venkovské infrastruktury.

PRIORITA: Trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí

Opatření 2.1. Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury

Odůvodnění

Z rozboru současné situace českého venkova je zřejmé, že renovace vesnic a jejich budoucího hospodářského vývoje jsou důležitými předpoklady pro zachování příznivého demografického vývoje ve venkovských oblastech. Toto opatření je zaměřeno na vypracování a realizaci projektů integrovaného rozvoje venkovských mikroregionů a vytvoření výsledků, jež by se hodily ke společensko-hospodářským potřebám venkovských oblastí. Jako základ se budou používat dříve vypracované místní plány na obnovu vesnic. Provádění plánů bylo doposud podporováno především z vnitrostátního Programu na obnovu venkova. Začlenění místních plánů jednotlivých vesnic do celkového programu obnovy venkova v rámci rozvojové strategie pro venkovský mikroregion vytvoří základ pro zahrnutí širších vazeb obnovy vesnic a jejich rozvoje do jiných činností vedoucích k cílům strategie. Toto opatření je významným základem pro rozvoj pracovních příležitostí, ve spojení s rozvojem turistiky, zlepšením bydlení, pro sociální program sdružených obcí atd. Při provádění se budou využívat zkušenosti z vnitrostátního Programu obnovy venkova.

Cíle

Celkovým cílem tohoto opatření je to, aby společně s dalšími opatřeními podstatným způsobem přispělo k zastavení úbytku venkovského obyvatelstva tím, že se ve venkovských oblastech vytvoří vyšší životní standardy.

Podpora investic podle tohoto opatření bude přispívat k dosažení těchto specifických cílů:

- a) Zlepšení v technických podmínkách pro rozvoj bytové výstavby
- b) Vytvoření a zlepšení technických podmínek pro rozvoj malých a středně velkých podniků
- c) Stabilizace a vytváření nových pracovních míst
- d) Ochrana životního prostředí

Popis a rozsah opatření

Investice ve vybraných mikroregionech mohou být podpořeny podle tohoto opatření, jestliže a) jasně tvoří součást strategie integrovaného rozvoje mikroregionu a jestliže b) se zabývají jedním nebo několika z těchto problémů:

- a) Zlepšení v technických podmínkách venkovských budov včetně budov, jež tvoří součást národního dědictví a mají historickou cenu a včetně používání nadbytečných budov
- b) Renovace místních památek a jejich následná údržba
- c) Rozvoj společenského vybavení
- d) Zlepšená kultura bytové výstavby, jež zároveň zachovává venkovská specifika
- e) Péče o veřejné pozemky a o veřejnou zeleň
- f) Obnova a údržba místních cest všech kategorií
- g) Vytváření pracovních míst při provádění veřejných prací
- h) Využívání alternativních zdrojů energie, zejména biomasy
- i) Zajištění odbytí pro nepotravinářskou zemědělskou produkci
- j) Maximalizované využití odpadu jako druhotné suroviny

Výše uvedený seznam je pouze orientační a nevyplývá z něj, že všechny projekty navržené v těchto oblastech budou automaticky podpořeny. Podpora se bude dávat projektům, jež mají spojení s rozvojem integrovaného venkovského mikroregionu a jež se zabývají alespoň pěti z výše uvedených problémů.

Kritéria pro přijetí projektu:

Všechny projekty budou zvažovány podle jejich dopadu na životní prostředí. Budou podniknuty konzultace s příslušnými orgány pro životní prostředí a tam, kde to bude nezbytné, budou některé projekty podléhat posouzení dopadu na životní prostředí. Kromě toho všechny návrhy projektů musí:

- splňovat oblastní operační program a jeho priority
- být v souladu se zaměřením a s cíli tohoto opatření
- být ve vybraných žadatelských mikroregionech vnitrostátního výboru SAPARD
- být na místě projektu ve vnitrostátním nebo regionálním zkušebním mikroregionu programu SAPARD (výjimku může udělit národní výběrčí výbor SAPARD na doporučení národního monitorovacího výboru SAPARD)

Investice, jež přicházejí v úvahu, zahrnují

- a) výstavbu včetně rekonstrukce
- b) stroje a vybavení
- c) sazenice a semena
- d) služby

Investice, jež přicházejí v úvahu, nesmějí zahrnovat

- a) mzdy a odměny
- b) stroje a vybavení z druhé ruky
- c) nákup půdy
- d) obecné náklady jako honoráře architektů, techniků a poradců, realizační studie a projekční práce.

Koneční příjemci

Projekt bude proveden a příjemcem bude místní sdružení vesnic a měst venkovského zkušebního mikroregionu splňující stanovené zásady

Míra intervence

U investic nevytvářejících zisk může příspěvek Společenství činit až 75 % nákladů, jež přicházejí v úvahu.

Minimální/maximální částka nákladů, jež přicházejí v úvahu

EUR 8.333 / CZK 300.000 až EUR 1.388.888 / CZK 50 milionů

Maximální částka příspěvku EU

EUR 1.042.000 / CZK 37,5 milionu.

Prováděcí orgán

Za provádění tohoto opatření odpovídají Ministerstvo pro místní rozvoj, Staroměstské nám. 6, Praha 1, 110 05 a Platební agentura, Těšnov 17, Praha 1, 117 05.

Kritéria výběru

- realizace strategie integrovaného rozvoje venkovského mikroregionu;
- podat alespoň pět stanovisek k problémům tohoto opatření

Dopad tohoto opatření bude posouzen v kontextu jiných akcí strategie společensko-hospodářského vývoje dotyčných venkovských mikroregionů a oblastního operačního programu soudržné oblasti NUTS 2 (klasifikace územních statistických jednotek).

Posouzení dopadů

Pro umožnění celkového vyhodnocení výše uvedeného opatření jsou navrhovány tyto **ukazatele**:

Hmotné ukazatele

- počet renovovaných venkovských budov
- počet nově užívaných budov
- počet veřejných společenských vybavení

- délka zrekonstruovaných místních cest
- rozloha obnovených veřejných prostranství

Výkonnostní ukazatele

- nárůst turistických činností
- zvýšit přístup k venkovským atrakcím a k jiným zajímavým místům
- počet zákazníků nově napojených na dodávku pitné vody z veřejných zásobovacích systémů
- počet nově napojených producentů odpadních vod
- zvýšený podíl odděleného komunálního odpadu určeného k recyklaci
- snížené užívání spotřeby fosilních paliv v důsledku přechodu k alternativním zdrojům energie

Zdrojové/finanční ukazatele

- odhadovaný objem investic
- počet zapojených vesnic
- úroveň investice na vesnici

Společensko-hospodářské ukazatele

- počet nově vytvořených nebo zachovaných pracovních míst
- zvýšený příjem venkovských obecních samospráv a venkovského obyvatelstva

Ekologické ukazatele

- zlepšený vzhled krajiny
- zdůraznění místní lidové architektury a národopisných rysů
- snížené znečištění povrchové vody a vodních zdrojů
- snížené emise látek znečišťujících ovzduší

Zákonná ustanovení

Projekty spadající pod toto opatření jsou upraveny plánovacími a stavebními nařízeními a schválenou dokumentací územního plánování a nařízeními o hospodaření s vodou a s odpadními vodami.

Součástí každého opatření v SAPARDu je i analýza SWOT.

Analýza SWOT

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ začlenění do kontextu středoevropského kulturního dědictví ▪ rozmanitost krajiny a usedlostí v krajině ▪ vysoký počet kulturních památek v malých a středně velkých obcích ▪ zlepšování a stále vyšší aktivita obecních samospráv ▪ zkušenost s procesem obnovy vesnic ▪ z let 1991 až 1999 ▪ Program obnovy venkova zahrnuje 4000 vesnic ▪ počet místních a oblastních iniciativ a občanských sdružení 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nízká konkurenční schopnost venkovského hospodářství ▪ nedostatečná koordinace programů rozvoje venkova ▪ neexistence vize rozvoje venkova jako programového dokumentu ▪ nepříznivá populační tendence ve významném množství vesnic ▪ vysoká míra nezaměstnanosti v mnoha vesnicích a oblastech ▪ nedostatečné veřejné služby ve většině vesnic ▪ slabé programování a koordinace rozvojových činností a investic ▪ nedostatečná koordinace programů rozvoje venkova ▪ vzrůstající problémy v dopravních službách
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ začlenění rozvojových činností do programů rozvoje mikroregionu ▪ spolupráce vesnic v rámci sdružení ▪ sjednocené praxe vesnic a jiných místních subjektů v zemědělství a v místním hospodářství ▪ dobré oblastní operační plány pro oblasti NUTS 2 a také koordinace s programy rozvoje mikroregionu, integrace rozvojových činností do programů rozvoje mikroregionu ▪ spolupráce sdružení s podnikateli a s jinými právníckými osobami ▪ koordinace mezi oblastními a sektorovými plány ▪ spojení jednotlivých činností ▪ efektivnost výdajů ▪ vyvážený vývoj ▪ propojení existujících podpůrných programů zaměřených na rozvoj venkova do jednoho systému. 	<p>Rizika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatek dostupných programů rozvoje ▪ nedostatek finančních prostředků ▪ neefektivní výdaje ▪ žádná nebo nedostatečná koordinace rozvojových činností na jednotlivých úrovních veřejné správy ▪ udržování přístupu vycházejícího z jednosektorové perspektivy ▪ nezdravá konkurence místo partnerství ▪ nízká efektivnost vnitrostátního a oblastního hospodářství – nedostatečné zdroje pro rozvojové programy

Všechny projekty, které usilují o získání podpory z programu SAPARD, musí:

- být v souladu s právními předpisy ES a České republiky a odrážet určité aspekty Společné zemědělské politiky (SZP)
- respektovat české státní normy v oblasti životního prostředí, hygieny a ochrany zvířat. Pokud to zákon vyžaduje, musejí projekty zahrnovat posouzení dopadu na životní prostředí
- prokázat svou hospodářskou uskutečnitelnost. U projektů nad EUR 27.780/CZK 1 milion se vyžaduje realizační studie vypracovaná akreditovanou institucí. U projektů přinášejících příjem pod EUR 27.780/CZK 1 milion se vyžaduje obchodní plán. Dalším, doplňkovým kritériem je posudek o žadateli od dotyčného okresního úřadu a od okresního zastupitelstva
- být vybrány ve správním řízení schváleném Českou republikou a EU
- nebýt v rozporu s pravidly pro hospodářskou soutěž
- pro každý vybraný projekt může být použit jenom jeden zdroj financování EU. Příjemce nesmí pro stejný projekt žádat o finanční příspěvek z jiných kapitol státního rozpočtu ani z veřejných fondů než o spolufinancování ze SAPARD.

U specifických opatření mohou být také stanovena další kritéria. Všechny investiční projekty budou zvažovány podle jejich dopadu na životní prostředí. Budou se provádět konzultace s příslušnými orgány pro ochranu životního prostředí. V případě potřeby budou určité projekty podléhat posouzení dopadu na životní prostředí.

1.2 Územní členění ČR podle NUTS

Česká republika vznikla 1. 1. 1993. V současné době Česká republika prochází obdobím hlubokých proměn od totalitního systému k demokratickému uspořádání s tržním hospodářstvím, které jsou spojené s privatizací a restrukturalizací hospodářství a s rozsáhlou transformací veřejné správy. Územní systemizace obsahuje tzv. NUTS 1 – NUTS 5.

NUTS 1- ČR	1
NUTS 2 -region	8
NUTS 3 –kraj	14
NUTS 4 –okres	77
NUTS 5 –obec	6244

Nově se tvoří dvě úrovně vyšších územních samosprávných celků (kraje NUTS 3 a regiony NUTS 2). Okresy NUTS 4 zajišťují řešení takových problémů, na které jednotlivé obce NUTS 5 nestačí. Ve venkovských oblastech vznikají nové venkovské mikroregiony dobrovolným sdružováním obcí k řešení jejich společných problémů.

Základní správní jednotkou je obec, kde se dále rozlišují města, vesnice a vojenské újezdy a kde postupně přibývá městských celků. Uvnitř velkých měst existují dále městské části.

Tab. 1 Druhy sídel a počty obyvatel

Druh	Počet	Počet obyvatel	
		průměrný	celkem
Vesnice	5734	521,2	2 988 550
Město	491	8 858,7	4 349 605
Statutární město II	6	87 992,5	527 955
Statutární město I	7	175 750,7	1 230 255
Hlavní město	1	1 200 455	1 200 455
Vojenský újezd	5	461	2 305
Celkem	6244	1 649,4	10 299 125

Hlavní město Praha s jednou desetinou celkového počtu obyvatel je bezesporu společenským, kulturním a hospodářským centrem země, které láká i velký počet turistů. Skupina statutárních měst sdružuje hlavní krajská města a nejdůležitější lázeňská města. Praha a Ostrava s přidruženými obcemi tvoří městské regiony. Zbytek území je venkovského charakteru nebo převážně venkovského charakteru.

Většina měst spadá do skupiny malých a středně velkých měst s počtem obyvatel mezi 2000 a 50 000 a nachází se ve venkovských oblastech. Ve venkovských oblastech se nachází 4 995 obcí, což je 80 % z celkového počtu 6 244 obcí v České republice. Velký počet obcí je pro Českou republiku typickým rysem.

2. Podklady pro zpracování energetických územních studií se zaměřením na vyšší využití biomasy v NUTS 4

2.1 Kvantifikace potenciálu biomasy jako obnovitelného zdroje energie

- Dřevní odpad. Výhled těžebních možností je ve studii uveden pro rok 2010 ve výši 11,4 mil. m³, což koresponduje s údaji prof. Simanova, z lesnické fak. Mendelovy univerzity v Brně. Při celkové roční těžbě 12 370 000 m³ dříví v roce 1995 tzn. využitelný zdroj 4,1 mil. m³ dendromasy. Výhled těžebních možností do roku 2010 se přitom pohybuje okolo 11,5 mil. m³ ročně, což představuje i dlouhodobou záruku vyrovnané produkce dendromasy pro energetické využití.

Tab. 2 Výhled těžebních možností v ČR v období 1996 - 2010

Položka	1996 - 2000	2001- 2005	2005 -2010
Připustná těžba celkem v tis. m ³ b.k.	59 035	58 776	56 900
Průměrná roční těžba v tis. m ³ b.k.	11 889	11 807	11 380

Pramen: Simanov, J. 1996

V průměru se předpokládá získání dřevního odpadu ročně 2,6 mil. t

- Obilní sláma. Obiloviny jsou nezastupitelné v lidské výživě i v krmení hospodářských zvířat. Česká republika je tradičním producentem obilí. Obiloviny se v ČR pěstují na výměře 1,6 – 1,7 mil. ha, tj. zhruba na 55 % orné půdy. Rozměr výroby obilí se bude zřejmě při vstupu ČR do EU postupně snižovat. Při vstupu do EU (r.2003/2004) bude rozměr výroby zásadně ovlivněn rozhodnutím EK o přiznání přímých (kompenzačních) plateb. V případě, že nebudou ČR přiznány přímé platby, lze očekávat snížení sklizňové plochy obilovin na 1 526 tis. ha v roce 2003/04. Přiznání přímých plateb EK povede k poklesu sklizňové plochy na základní plochu o výměře 1 638,6 tis. ha oproti současnému stavu při plánované produkci 6 996,8 tis.t obilí. Uvedená čísla jsou základem pro propočty využití obilní slámy k energetickým účelům.
- Při propočtech potenciálů využití biomasy v daném případě obilní slámy je nutné si zpracovat regionální studie, alespoň na úrovni NUTS 4 vycházející ze zaměření rostlinné a živočišné produkce a stanovit si % využití obilní slámy k energetickým účelům z celkové sklizené slámy. Jak je správně ve Studii o energetické efektivnosti uvedeno uvažujeme s rozsahem od 3 do 30 % možného využití obilní slámy k energetickým účelům.
- Řepková sláma. U hlavní domácí olejiny řepky olejné dosáhla sklizňová plocha v marketingovém roce 1998/99 výměry 264 310 ha, což ve srovnání s předchozím rokem činí nárůst 37 000 ha tj. 16 %. Ve marketingovém roce 1999/2000 předpokládáme došlo k navýšení sklizňové plochy na 350 000 ha. Pro následující roky předpokládáme stabilizaci sklizňových ploch řepky v ČR nejen vzhledem k agrotechnickým požadavkům tj. pěstování 12,5 % řepky z výměry orné půdy s ohledem na zvýšení výskytu chorob a škůdců, ale i z ekonomických hledisek vzhledem k poklesu cen za semeno řepky. V období privatizace zemědělství ČR klesly hektarové výnosy až na 2,16 t/ha v marketingovém roce 1992/93. V dalších letech se výnos pomalu zvyšoval a nyní se stabilizoval na 2,60 t/ha. Podrobněji se věnujeme řepce olejné vzhledem k významu řepky v agroenergetice v samostatné podkapitole.
- Produkce biomasy z cíleně pěstovaných plodin pro energetické využití
Koncepte agrární politiky ČR je v souladu s „Evropským modelem zemědělství“, který podporují vrcholové asociace evropských farmářů a prostřednictvím Agendy 2000 také Evropská komise. Tento model prosazuje vizi, která spočívá na následujících pilířích:
  - Rozvoj multifunkčního zemědělství zaměřeného nejen na zemědělskou produkci, ale i na služby údržby krajiny a na nezemědělské činnosti;
  - Zachování multifunkčního zemědělství na co možná největší ploše při zachování příjmů zemědělců a snižování rozdílů mezi chudšími a bohatšími regiony;
  - Existence životaschopných zemědělských podniků, které co nejlépe naplňují nové poslání a příležitosti zemědělců;

- Hlubší propojení zemědělství s venkovem.

Pro podmínky ČR je evropský model v podobě hlavních strategických záměrů, které vyjadřují specifické národní zájmy v předvstupních jednání s EU, kde se kromě jiného uvádí též diverzifikace zemědělských podniků i do výrob netradičních zemědělských surovin pro nepotravinářské využití (potenciálně až do 20 % zemědělského půdního fondu ČR) a do nezemědělských činností. Část uvedené výměry může být využita pro pěstování jednoletých a vytrvalých plodin na orné pro energetické využití a pro rychle rostoucí dřeviny. Pochopitelně za předpokladu reálných a ekonomicky vyhodnocených podnikatelských záměrů.

2.1.1 Řepka olejná

Řepka olejná patří z hlediska agroenergetiky k významným plodinám. Řepková sláma má vyšší výhřevnost 15 až 17.5 GJ/t oproti obilní slámě, u které kalkuluje se s výhřevností 14.0 - 14.4 GJ/t. V současné době se při sklizni řepky ozimé provádí zároveň drcení slámy s následným zaoráním. Po konzultaci s odborníky rostlinné výroby v zájmovém území lze dočasně adaptér na drcení slámy odstranit, slámu nechat na řádku proschnout a pak teprve slámu lisovat do velkých balíků pro účely spalování. Pěstování řepky olejné je výhodné pro zemědělce jak z agronomických hledisek, tak i vzhledem k příznivé ekonomice. Řepka má zajištěný odbyt produkce v cenách garantujících rentabilitu.

Tab. 3 Sklizňová plocha, hektarové výnosy a celková produkce řepky v ČR

Hospodářský rok	Sklizňová plocha v ha	Výnos t/ha	Produkce celkem t
1980/81	64 052	2,41	154 100
1985/86	90 712	2,59	234 741
1990/91	105 102	2,90	304 516
1991/92	126 890	2,74	348 292
1992/93	135 895	2,16	292 939
1993/94	166 995	2,26	377 233
1994/95	189 913	2,38	451 628
1995/96	252 675	2,62	662 176
1996/97	226 533	2,30	520 572
1997/98	227 712	2,53	575 264
1998/99	264 300	2,57	680 200
1999/2000	348 900	2,67	931 100

Pramen: ČSÚ
Situční a výhledová zpráva MZe Olejnin

Tab. 4 Ceny řepkového semene

Kalend. rok	1980	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Kč/t	3994	3986	4367	4009	4942	5263	5438	5482	5943	6532	6949

Pramen: ČSÚ

Od roku 1989 se v rámci celé České republiky výměra sklizňové plochy řepky ztrojnásobila. Na výši hektarových výnosů řepky olejné má vliv jednak průběh počasí během zimy, zvláště dlouhotrvající zima má zásadní vliv na přezimování porostů. Nepřízeň počasí a snížení stavu včelstev snižuje opylení řepky olejné a tím výnosovost plodiny. Kvalitu opylení ovlivňuje nejen stav včelstev, ale i jejich rozptýlení po krajině. Rovnoměrnost jejich rozptýlení po krajině klesá s tím jak ubývá majitelů malých množství včelstev.

Výhled pěstování řepky olejné v České republice

Narůstající spotřeba semene řepky olejné k potravinářskému a nepotravinářskému využití a efektivní zhodnocení na trhu umožňuje rozšiřování osevních ploch, ale za předpokladu dodržení zásad řádné agrotechniky a časového odstupu pro pěstování řepky ozimé. Podle těchto zásad je možné řepku olejnou pěstovat až do 12,5 % maximálního zastoupení na orné půdě a v běžném osevním postupu s minimálně čtyřletým časovým odstupem od předchozí řepky.

Tab. 5 Bilance výroby a užití řepky olejné

Ukazatel	Jednotka	1995/96	1996/97	1997/98
Sklizňová plocha	ha	252 675	226 533	227 712
Hektarový výnos	t/ha	2,62	2,30	2,53
Produkce	tis. t	662,2	520,6	575,3
Dovoz	tis. t	2,9	0,3	15,0
Celková nabídka	tis. t	665,1	520,9	590,3
Průmysl. zpracování	tis. t	490,4	463,2	528,3
z toho:	tis. t	267,8	314,6	330,0
potravinářský				
chemický a krmivářský	tis. t	105,0	90,0	80,0
bionafta	tis. t	117,6	58,6	118,3
Osiva	tis. t	1,7	1,5	2,0
Vývoz	tis. t	173,0	56,2	60,0

Pramen: Situační a výhledová zpráva MZe ČR Olejniný 1997

V následující tabulce 6. 7. a 8. jsou uvedeny podklady k teoretickému potenciálu biomasy z resortu zemědělství a jsou rozpracovány do úrovně NUTS 4 tj. do okresů. V tabulkách je uvedena sklizňová plocha v ha, průměrný hektarový výnos roku 1999 a produkce v tunách za okres. Jen u ovocných sadů je uveden počet ks ovocných stromů, vzhledem k dřevnímu odpadu po řezu stromů.

Tab. 6 Sklizňová plocha vybraných plodin za rok 1999 v ha

KRAJ	NUTS 4	Obiloviny celkem	Luskoviny celkem	Cukrovka	Řepka	Mák	Len stonky	Chmel-nice	Vinice	Louky	Pastviny	Ovocné stromky ks	
PRAHA	Celkem	71606,00	1648,08	2358,48	17988,96	1396,00	0,0	0,0	80,0	4360,0	2591,8	5500784	
	BENEŠOV	36735,5	1090,0	0,0	11052,6	914,7	53,0	0,0	0,0	13921,5	3379,6	483082	
	BEROUN	14125,8	245,4	188,0	2702,3		0,0	0,0	16,0	3480,0	2572,0	426140	
	KLADNO	27008,3	1152,6	2574,8	4353,5	277,0			0,0	650,2	703,3	693169	
	KOLÍN	30135,8	331,5	1240,3	5895,0	568,5		0,0	0,0	2088,0	683,0	2084765	
	KUTNÁ HORA	28993,7	846,5	1715,9	6502,1	221,8	122,5		15,6	4911,0	1566,0	829816	
	MĚLNÍK	23462,0	169,8	1726,0	5073,2			172,9	76,2	937,0	746,7	755608	
	MLADÁ BOLESLAV	29276,2	625,0	5154,7	6369,3	336,1	0,0	0,0		3583,9	1390,7	636545	
	NYMBURK	31813,8	944,0	2271,9	4833,2	777,7		0,0	2,0	1767,0	581,0	458260	
	PRAHA-VÝCHOD	17905,0	281,5	1456,5	5733,6	142,0	0,0	0,0	10,0	1571,0	490,6	630833	
	PRAHA-ZÁPAD	18141,0	455,0	941,9	4422,1	648,0	0,0	0,0	0,0	1561,3	986,8	504724	
	PŘÍBRAM	26173,9	99,1	0,0	5977,0	318,4		0,0	0,0	12515,8	4212,0	474130	
	RAKOVNÍK	20081,4	288,3	0,0	5954,3	592,7	0,0	1568,9		1717,7	1557,8	217879	
	STŘEDOČESKÝ	Celkem	303852,3	6528,5	17270,0	68868,3	4944,8	197,6	1919,2	132,7	48704,3	18869,3	8194951
		ČESKÉ BUĎEJOVICE	33970,0	1062,9	0,0	7659,0	376,4		0,0	0,0	17660,3	1751,5	527480
		ČESKÝ KRUMLOV	9346,3	154,6	0,0	2591,3	732,3	0,0	0,0	0,0	20373,9	10222,1	143753
JINDŘICHŮV HRADEC		33774,8	1426,9	0,0	6946,5	315,0	69,0	0,0	0,0	25217,8	2226,3	382875	
PELHŘIMOV		28337,9	719,2	0,0	5728,4	513,8	365,4	0,0	0,0	15060,6	1195,3	303462	
PÍSEK		27368,3	914,5	0,0	6469,2	140,8		0,0	0,0	11873,3	1342,3	379482	
PRACHATICE		9858,4	74,7	0,0	1246,2	23,0	0,0	0,0	0,0	22864,0	5841,0	1235607	
STRAKONICE		28071,8	697,6	0,0	5818,2	70,5		0,0	0,0	14304,4	3268,8	1386796	
TÁBOR		33612,6	1246,2	0,0	8644,6	364,1	268,0	0,0	0,0	16564,2	1039,0	467297	
JIHOČESKÝ		Celkem	204340,0	6296,5	0,0	45103,3	2535,9	740,6	0,0	0,0	143918,3	26886,3	4826752
		DOMAŽLICE	20506,6	866,6	0,0	5513,1	450,1	0,0	0,0	0,0	15717,0	3419,0	310244
	CHEB	7057,1	466,5	0,0	2904,9	108,5	0,0	0,0	0,0	13868,5	4958,8	280141	
	KARLOVY VARY	11680,8	347,2	0,0	3436,6	102,1	0,0	0,0	0,0	15009,0	10298,1	186266	
	KLATOVY	27987,3	580,8	0,0	5866,3	223,5	0,0	0,0	0,0	26408,2	9536,2	493633	
	PLZEŇ-MĚSTO	2479,2	43,0	0,0	961,8		0,0	0,0	0,0	637,7	89,7	342090	
	PLZEŇ-JIH	25237,3	979,9	0,0	7110,3	249,9	0,0	0,0	0,0	13801,0	1309,7	554861	
	PLZEŇ-SEVER	27911,7	813,3	0,0	9085,4	321,5	0,0	0,0	0,0	7544,3	1944,3	316520	
ROKYCANY	11801,3	161,7	0,0	1848,7	4,0	0,0		0,0	4743,7	599,0	356450		

	SOKOLOV	1041,3	94,1	0,0	690,0		0,0	0,0	0,0	6961,0	5734,0	124033
	TACHOV	13944,8	375,3	0,0	6488,0	234,6	0,2	0,0	0,0	18633,8	6742,9	242374
ZÁPADOČESKÝ	Celkem	149647,4	4728,3	0,0	43905,1	1717,0	0,2	14,0	0,0	123324,1	44631,6	3206612
	ČESKÁ LÍPA	9389,0	291,6	121,3	2556,0	130,0	0,0		2,0	13065,7	3424,7	278710
	DĚČÍN	3096,8	0,0	0,0	595,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12071,6	6321,6	405264
	CHOMUTOV	13563,5	57,9	50,0	1678,0	10,0	0,0			5958,5	7601,1	664659
	JABLONEC NAD NISOU	1014,6	36,0	0,0	119,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6032,0	2282,0	122395
	LIBEREC	7628,1	138,6	145,5	2329,9	118,1		0,0	0,0	13609,0	3514,0	746980
	LITOMĚŘICE	31076,8	618,9	3295,2	5557,3	508,1	95,3	594,0	247,0	2682,4	4273,0	1521434
	LOUNY	40843,0	581,5	1493,9	5493,2	293,5		2842,5	12,0	801,4	3942,6	545000
	MOST	5192,4	20,0	0,0	610,5	1,0	0,0	0,0		1503,0	1549,0	237443
	TEPLICE	3784,2	0,0	0,0	920,4	2,0	0,0	0,0	0,0	3047,0	3019,0	278440
	ÚSTÍ NAD LABEM	925,2	0,0	0,0	153,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8155,0	3550,0	187000
SEVEROČESKÝ	Celkem	116513,5	1744,4	5106,0	20012,2	1062,6	95,4	3457,4	355,0	66925,5	39477,0	4987325
	HAVLÍČKŮV BROD	30737,8	864,4	109,5	6434,4	429,2	645,8	0,0	0,0	15208,8	1975,0	568800
	HRADEC KRÁLOVÉ	25040,7	1546,1	3290,8	6498,2	1140,1		0,0	0,8	5959,4	620,1	974872
	HRUDIM	23247,8	1201,3	1787,4	5913,7	310,9	246,0	0,0	0,3	10865,6	1906,1	1072707
	JIČÍN	21858,1	976,0	2792,8	4577,8	451,5	0,0	0,0	0,0	8195,0	2135,0	927491
	NÁCHOD	16192,0	498,2	1135,7	4187,3	284,0	143,5	0,0	0,0	11410,6	3516,0	917625
	PARDUBICE	22159,1	856,1	1646,3	4924,9	484,9	23,4	0,0	0,5	6106,6	561,0	935543
	RYCHNOV NAD KNĚŽNOU	17211,5	839,4	945,9	3514,1	809,3		0,0	0,0	14472,6	3692,0	760762
	SEMILY	7348,0	362,4	95,0	1353,4	149,1	56,0	0,0	0,0	13844,0	3229,3	999796
	SVITAVY	29810,2	1280,2	689,6	6291,4	1230,2	617,1	0,0	0,0	10481,6	5208,2	502410
	TRUTNOV	9237,6	425,9	90,2	1998,0	42,0	76,0	0,0	0,0	13805,1	5848,5	487967
	ÚSTÍ NAD ORLICÍ	20598,9	883,5	635,2	4919,8	700,7	156,1	0,0	0,0	16235,0	6826,0	470166
VÝCHODOČESKÝ	Celkem	223441,7	9733,4	13218,4	50613,1	6031,9	1963,9	0,0	1,6	126584,2	35517,2	8618139
	BLANSKO	16301,7	347,6	265,8	3426,8	433,0	27,5	0,0	0,0	3194,7	5536,5	687627
	BRNO-MĚSTO	3341,2	147,2	0,0	506,0	7,0	0,0	0,0	40,0	73,0	243,0	582010
	BRNO-VENKOV	32380,6	581,8	976,9	5680,6	764,5		0,0	600,6	864,7	1341,3	1256023
	BŘECLAV	37502,6	1227,0	200,2	6651,0	618,5		0,0	3751,4	1523,6	1017,8	1379151
	ZLÍN	14620,4	236,1		2826,4	373,1		0,0	1,0	9733,1	6745,8	691287
	HODONÍN	33168,5	539,5	169,8	5617,4	374,7		0,0	2954,1	4991,1	1706,2	950235
	JIHLAVA	25681,9	672,2	0,0	5929,0	1278,7	191,7	0,0	0,0	12901,5	2746,4	331518
	KROMĚŘÍŽ	24195,3	516,0	1892,6	3955,6	1380,1	0,0	0,0	5,9	2141,5	1554,2	681484

	PROSTĚJOV	24289,6	1245,5	2986,4	5353,0	3666,4			0,0	2306,7	1594,6	695818
	TŘEBÍČ	49104,9	2404,6		11144,9	1058,7	314,3	0,0	0,4	7832,1	2015,4	576687
	UHERSKÉ HRADIŠTĚ	22152,6	717,5	205,7	4408,7	954,5		0,0	874,4	6600,2	3845,3	1226233
	VYŠKOV	25744,4	1190,4	1613,6	4943,4	2539,9	0,0	0,0	16,8	895,2	643,0	406187
	ZNOJMO	62962,0	1926,6	1841,0	14602,7	1534,3	0,0	0,0	2364,5	1128,7	1416,1	888141
	ŽDÁR NAD SÁZAVOU	36133,0	1331,8	0,0	5281,0	545,3	410,4	0,0	0,0	17190,9	5703,0	443358
JIHOMO- RAVSKÝ	Celkem	407578,7	13083,7	10293,1	80326,5	15528,4	1029,9	6,8	10609,0	71377,0	36108,7	10795759
	BRUNTÁL	17288,2	114,3	720,4	3991,1	1598,6	510,9	0,0	0,0	16857,0	21371,5	505010
	FRÝDEK-MÍSTEK	12664,0	174,1	21,0	1462,0	202,6		0,0	2,0	9446,4	9905,6	749530
	KARVINÁ	4878,2	88,0	294,0	781,0	177,8	0,0	0,0	0,0	487,0	1755,1	345879
	NOVÝ JIČÍN	20999,1	271,1	524,5	4670,0	1523,4		0,0	0,0	7577,9	3087,0	487866
	OLOMOUC	37138,5	1061,6	4671,7	7279,8	2883,9	125,0	251,0	0,0	4373,3	3804,3	1544019
	OPAVA	28925,6	343,4	4307,5	7139,5	3000,3	271,1	0,0	0,0	5580,0	3609,0	503337
	OSTRAVA -MĚSTO	2079,1	13,0	222,0	358,7	52,5	0,0	0,0	0,0	1175,1	175,9	229439
	PŘEROV	27178,6	772,4	1878,7	5601,3	2965,5	186,2	363,9	0,0	4299,0	1643,0	1525255
	ŠUMPERK	14554,6	486,5	195,0	3630,9	545,5	72,0	0,0	0,0	5058,6	16939,9	1014030
	VSETÍN	4363,8	0,0	0,0	935,6	14,5	0,0	0,0	0,0	12770,3	8853,2	369588
	JESENÍK	6705,1	681,2	0,0	2022,2	502,6	64,0	0,0	0,0	2494,0	5376,0	116035
SEVEROMO- RAVSKÝ	Celkem	176774,9	4005,5	12834,7	37872,1	13467,2	1264,3	614,9	2,0	70118,5	76520,6	7389988
ČR	Celkem	1591099, 3	46326,3	59017,0	348949,2	45462,3	5291,8	6012,3	11110,2	651496,9	278334,6	48707124

Pramen: ČSÚ Zem V 601

Tab. 7 Hektarové výnosy v t/ha v roce 1999

	NUTS 4	Obiloviny celkem	Luskoviny celkem	Cukrovka	Řepka	Mák	Len stonky	Chmelnice	Vínice	Louky	Pastviny
PRAHA	Celkem	4,86	2,35	42,36	2,91	0,78	0,00	0,00	6,00	2,70	1,52
	BENĚŠOV	4,19	2,52	0,00	2,97	0,77	3,19	0,00	0,00	2,97	1,82
	BEROUN	3,33	2,00	37,57	2,20		0,00	0,00	3,50	2,92	1,86
	KLADNO	4,58	2,69	39,65	2,60	0,84			0,00	2,34	2,00
	KOLÍN	4,88	2,50	46,52	2,62	0,62		0,00	0,00	2,61	1,49
	KUTNÁ HORA	5,04	2,90	46,35	3,01	0,63	2,89		1,91	2,73	1,45
	MĚLNÍK	3,90	3,28	38,28	2,40			1,19	5,30	2,33	1,51
	MLADÁ BOLESLAV	4,72	2,55	43,14	2,47	0,69	0,00	0,00		2,96	2,08
	NYMBURK	4,78	2,68	46,19	2,29	0,64		0,00	0,75	2,02	1,21
	PRAHA-VÝCHOD	5,00	2,54	42,20	2,72	0,89	0,00	0,00	5,31	2,47	2,09
	PRAHA-ZÁPAD	4,67	2,37	44,55	2,78	0,73	0,00	0,00	0,00	2,72	1,51
	PŘÍBRAM	3,97	1,89	0,00	2,73	0,83		0,00	0,00	3,58	1,80
	RAKOVNÍK	3,90	2,75	0,00	2,65	0,78	0,00	1,07		1,81	1,10
STŘEDOČESKÝ	Celkem	4,46	2,62	43,03	2,67	0,72	2,78	1,07	4,57	2,96	1,71
	ČESKÉ BUDĚJOVICE	4,42	2,71	0,00	2,90	0,52		0,00	0,00	3,90	2,81
	ČESKÝ KRUMLOV	3,86	2,49	0,00	2,74	0,50	0,00	0,00	0,00	4,07	3,19
	JINDŘICHŮV HRADEC	4,19	2,74	0,00	2,83	0,50	3,28	0,00	0,00	3,20	1,79
	PELHŘIMOV	4,27	2,81	0,00	2,84	0,65	3,49	0,00	0,00	3,70	2,69
	PÍSEK	4,04	2,22	0,00	2,69	0,44		0,00	0,00	3,12	1,64
	PRACHATICE	3,75	2,50	0,00	2,68	0,57	0,00	0,00	0,00	3,97	2,57
	STRAKONICE	4,12	2,46	0,00	2,75	0,27		0,00	0,00	3,98	1,90
	TÁBOR	4,33	2,24	0,00	2,84	0,70	4,02	0,00	0,00	3,45	2,26
JIHOČESKÝ	Celkem	4,20	2,53	0,00	2,81	0,56	3,58	0,00	0,00	3,68	2,62
	DOMAŽLICE	4,31	2,60	0,00	2,82	0,77	0,00	0,00	0,00	3,93	3,19
	CHEB	3,60	2,29	0,00	2,15	0,79	0,00	0,00	0,00	3,83	3,13
	KARLOVY VARY	3,25	1,39	0,00	2,42	0,84	0,00	0,00	0,00	2,46	2,23
	KLATOVY	3,93	2,50	0,00	2,69	0,65	0,00	0,00	0,00	3,94	2,93
	PLZEŇ-MĚSTO	4,49	3,27	0,00	2,88		0,00	0,00	0,00	4,16	1,91
	PLZEŇ-JIH	4,03	2,14	0,00	2,48	0,75	0,00	0,00	0,00	3,87	2,10
	PLZEŇ-SEVER	3,97	2,80	0,00	2,72	0,71	0,00	0,00	0,00	3,17	1,95
	ROKYCANY	3,94	2,07	0,00	2,81	0,80	0,00		0,00	4,92	1,78

	SOKOLOV	3,30	1,10	0,00	2,13		0,00	0,00	0,00	2,06	1,50
	TACHOV	3,31	1,58	0,00	2,19	0,58	0,00	0,00	0,00	4,50	3,96
ZÁPADOČESKÝ	Celkem	3,88	2,29	0,00	2,55	0,72	0,00	0,99	0,00	3,71	2,70
	ČESKÁ LÍPA	3,57	2,08	43,22	2,29	0,89	0,00		5,50	2,73	1,91
	DĚČÍN	2,50	0,00	0,00	1,81	0,00	0,00	0,00	0,00	2,64	2,13
	CHOMUTOV	4,15	2,41	35,00	2,37	0,70	0,00			1,70	1,16
	JABLONEC NAD NISOU	3,42	2,69	0,00	2,02	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	2,68
	LIBEREC	3,41	2,47	56,01	1,83	0,53		0,00	0,00	2,74	2,23
	LITOMĚŘICE	4,40	2,68	39,67	2,53	0,62	2,00	1,11	4,70	3,01	1,88
	LOUNY	4,12	2,10	40,06	2,75	0,46		1,04	2,99	1,74	1,30
	MOST	3,97	2,01	0,00	3,00	1,00	0,00	0,00		2,49	2,06
	TEPLICE	4,04	0,00	0,00	2,57	0,90	0,00	0,00	0,00	1,97	1,52
	ÚSTÍ NAD LABEM	2,61	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00	2,56	2,35
SEVEROČESKÝ	Celkem	4,03	2,35	40,29	2,45	0,60	2,00	1,05	4,38	2,59	1,82
	HAVLÍČKŮV BROD	4,17	2,41	45,77	2,77	0,62	3,54	0,00	0,00	3,48	2,31
	HRADEC KRÁLOVÉ	4,98	2,67	44,16	2,53	0,68		0,00	1,95	3,34	1,60
	CHRUDIM	4,50	3,10	47,83	2,79	0,71	2,54	0,00	4,00	3,80	2,29
	JIČÍN	5,09	3,31	52,37	2,89	0,71	0,00	0,00	0,00	2,64	1,99
	NÁCHOD	4,01	2,77	45,17	2,30	0,52	3,22	0,00	0,00	3,73	2,96
	PARDUBICE	4,08	2,75	38,89	2,23	0,70	2,38	0,00	4,20	4,26	2,05
	RYCHNOV NAD KNĚŽNOU	3,98	2,91	37,93	2,35	0,64		0,00	0,00	2,79	2,24
	SEMILY	3,70	2,35	38,63	2,39	0,92	3,51	0,00	0,00	2,99	2,67
	SVITAVY	4,26	2,28	52,39	2,36	0,83	3,64	0,00	0,00	4,12	2,25
	TRUTNOV	3,64	2,63	48,26	2,05	0,55	2,55	0,00	0,00	3,04	2,39
	ÚSTÍ NAD ORLICÍ	4,42	2,50	51,20	2,58	0,75	3,37	0,00	0,00	3,73	2,49
VÝCHODOČESKÝ	Celkem	4,35	2,72	46,14	2,52	0,71	3,35	0,00	3,06	3,41	2,40
	BLANSKO	4,36	2,70	50,78	2,38	0,80	3,61	0,00	0,00	2,52	1,77
	BRNO-MĚSTO	4,62	2,46	0,00	3,20	0,70	0,00	0,00	6,89	2,94	1,79
	BRNO-VENKOV	4,93	2,60	51,49	2,97	0,51		0,00	6,74	2,46	1,81
	BŘECLAV	4,53	2,00	42,52	2,89	0,48		0,00	6,44	2,34	1,01
	ZLÍN	3,78	2,67		2,41	0,56		0,00	2,10	1,97	1,77
	HODONÍN	4,64	2,50	49,34	2,98	0,45		0,00	6,83	1,60	1,10
	JIHLAVA	4,67	2,44	0,00	3,01	0,70	3,33	0,00	0,00	2,77	2,02
	KROMĚŘÍŽ	4,76	2,64	49,54	2,77	0,70	0,00	0,00	3,08	2,59	1,14

	PROSTĚJOV	5,31	3,23	49,54	3,00	0,66			0,00	2,77	2,60
	TŘEBÍČ	4,80	3,07		3,01	0,69	3,34	0,00	3,51	4,27	2,19
	UHERSKÉ HRADIŠTĚ	4,32	2,39	49,00	2,53	0,58		0,00	5,02	1,97	1,25
	VYŠKOV	5,09	2,84	50,09	3,11	0,58	0,00	0,00	5,47	2,61	2,31
	ZNOJMO	4,74	2,48	45,56	2,75	0,56	0,00	0,00	4,95	1,89	0,90
	ŽDÁR NAD SÁZAVOU	4,27	2,33	0,00	2,49	0,72	4,05	0,00	0,00	4,90	2,12
JIHOMORAVSKÝ	Celkem	4,67	2,65	48,93	2,83	0,62	3,57	1,09	6,11	3,14	1,75
	BRUNTÁL	3,40	1,88	40,59	2,12	0,56	2,81	0,00	0,00	2,60	2,42
	FRÝDEK-MÍSTEK	2,79	1,25	48,48	2,18	0,20		0,00	1,00	4,17	3,84
	KARVINÁ	2,98	0,93	33,82	2,26	0,38	0,00	0,00	0,00	4,15	3,94
	NOVÝ JIČÍN	3,77	1,80	44,63	2,64	0,47		0,00	0,00	2,57	1,91
	OLOMOUC	5,37	3,22	48,31	2,91	0,72	2,16	1,16	0,00	3,85	2,91
	OPAVA	4,58	1,57	49,92	2,70	0,48	2,99	0,00	0,00	3,66	2,75
	OSTRAVA-MĚSTO	4,28	0,92	44,20	2,39	0,36	0,00	0,00	0,00	3,16	2,45
	PŘEROV	4,44	2,70	49,10	2,62	0,59	2,52	1,17	0,00	3,21	3,03
	ŠUMPERK	3,97	2,85	49,10	2,41	0,53	2,57	0,00	0,00	2,78	2,38
	VSETÍN	3,54	0,00	0,00	2,66	0,63	0,00	0,00	0,00	3,00	2,05
	JESENÍK	3,17	2,21	0,00	2,29	0,41	1,99	0,00	0,00	2,68	2,75
SEVEROMORAVSKÝ	Celkem	4,21	2,48	47,99	2,58	0,56	2,70	1,16	1,00	3,12	2,64
ČR	Celkem	4,35	2,58	45,60	2,67	0,63	3,22	1,07	6,04	3,35	2,32

Pramen: ČSÚ

Tab. 8 Produkce hlavních plodin využitelných v agroenergetice v t za okres v roce 1999

	NUTS 4	Obiloviny celkem	Luskoviny celkem	Cukrovka	Řepka	Mák	Len stonky	Chmel-nice	Vinice	Louky	Pastviny	Ovoce
PRAHA	Celkem	348249,6	3880,8	99895,2	52318,4	1095,2	0,0	0,0	480,0	11753,6	3942,4	63127,2
	BENEŠOV	153778,9	2746,4	0,0	32868,9	700,2	169,0	0,0	0,0	41400,1	6151,9	3998,9
	BEROUN	47048,9	491,2	7063,6	5946,3		0,0	0,0	56,0	10161,3	4794,0	3932,1
	KLADNO	123660,0	3103,7	102083,6	11299,1	231,3			0,0	1523,1	1407,1	9618,2
	KOLÍN	146924,8	829,8	57702,6	15457,5	352,8		0,0	0,0	5440,7	1019,1	9451,0
	KUTNÁ HORA	146150,1	2453,1	79540,8	19571,1	139,1	353,9		29,9	13423,3	2277,8	10949,5
	MĚLNÍK	91445,5	556,7	66064,6	12182,4			205,5	403,6	2184,6	1131,3	2949,5
	MLADÁ BOLESLAV	138041,7	1592,3	222387,1	15738,2	231,9	0,0	0,0		10622,0	2898,2	4360,2
	NYMBURK	152186,5	2534,1	104933,6	11055,8	500,6		0,0	1,5	3571,9	700,6	2439,7
	PRAHA-VÝCHOD	89453,3	715,9	61463,2	15581,9	125,7	0,0	0,0	53,1	3879,7	1026,7	6718,2
	PRAHA-ZÁPAD	84760,1	1076,4	41960,8	12306,6	476,1	0,0	0,0	0,0	4242,0	1488,3	6199,4
	PŘÍBRAM	103895,8	186,8	0,0	16311,7	263,5		0,0	0,0	44822,7	7590,9	3941,3
	RAKOVNÍK	78403,9	791,8	0,0	15807,9	463,5	0,0	1680,8		3107,3	1707,4	650,0
STŘEDOČESKÝ	Celkem	1355749,5	17078,2	743199,9	184127,4	3567,7	550,0	2051,1	606,0	144378,7	32193,3	65208,0
	ČESKÉ BUDĚJOVICE	150308,5	2879,5	0,0	22182,6	195,8		0,0	0,0	68814,1	4929,0	4312,2
	ČESKÝ KRUMLOV	36104,3	384,6	0,0	7091,3	369,5	0,0	0,0	0,0	82940,5	32571,1	1125,0
	JINDŘICHŮV HRADEC	141678,4	3902,6	0,0	19635,9	158,4	226,6	0,0	0,0	80662,1	3988,9	3351,9
	PELHŘIMOV	121124,0	2023,4	0,0	16278,3	334,5	1273,3	0,0	0,0	55680,0	3216,1	1732,5
	PÍSEK	110525,4	2034,2	0,0	17393,4	62,3		0,0	0,0	37092,1	2201,7	3338,0
	PRACHATICE	36964,8	186,4	0,0	3340,7	13,2	0,0	0,0	0,0	90658,1	15006,3	7988,2
	STRAKONICE	115530,2	1719,3	0,0	16026,8	19,2		0,0	0,0	56878,6	6197,1	7315,3
	TÁBOR	145667,4	2789,6	0,0	24573,4	255,2	1077,1	0,0	0,0	57136,0	2348,4	2535,9
JIHOČESKÝ	Celkem	857903,0	15919,6	0,0	126522,4	1408,1	2648,9	0,0	0,0	529861,5	70458,6	31699,0
	DOMAŽLICE	88321,3	2252,3	0,0	15571,2	346,6	0,0	0,0	0,0	61712,2	10902,3	1070,9
	CHEB	25417,7	1066,4	0,0	6247,1	85,2	0,0	0,0	0,0	53085,4	15520,6	1151,1
	KARLOVY VARY	37917,7	481,7	0,0	8316,3	85,3	0,0	0,0	0,0	36911,9	22917,4	879,0
	KLATOVY	109979,3	1454,6	0,0	15793,1	144,9	0,0	0,0	0,0	103977,3	27953,3	3741,0
	PLZEŇ-MĚSTO	11134,9	140,5	0,0	2771,4		0,0	0,0	0,0	2654,8	171,4	2541,0
	PLZEŇ-JIH	101796,6	2098,8	0,0	17656,6	187,1	0,0	0,0	0,0	53431,5	2747,4	5390,1
	PLZEŇ-SEVER	110692,9	2280,3	0,0	24710,3	228,4	0,0	0,0	0,0	23936,3	3782,9	3348,7
	ROKYCANY	46446,9	334,1	0,0	5186,5	3,2	0,0		0,0	23327,6	1063,7	3313,3
	SOKOLOV	3435,5	103,1	0,0	1466,5		0,0	0,0	0,0	14354,6	8607,9	568,2
	TACHOV	46127,6	594,0	0,0	14234,1	136,3	0,0	0,0	0,0	83835,7	26672,2	3286,5
ZÁPADOČESKÝ	Celkem	581270,4	10805,8	0,0	111953,1	1236,4	0,0	13,9	0,0	457227,3	120339,1	25289,8

	ČESKÁ LÍPA	33494,5	606,4	5243,0	5849,9	116,0	0,0		11,0	35692,5	6538,7	1519,1
	DĚČÍN	7739,4	0,0	0,0	1079,4	0,0	0,0	0,0	0,0	31851,6	13434,8	2346,1
	CHOMUTOV	56230,5	139,5	1750,0	3978,4	7,0	0,0			10116,7	8819,6	5157,7
	JABLONEC NAD NISOU	3467,2	96,8	0,0	240,9	0,0	0,0	0,0	0,0	18465,0	6116,1	780,6
	LIBEREC	25985,5	342,0	8151,1	4271,5	62,3		0,0	0,0	37354,8	7846,4	4495,7
	LITOMĚŘICE	136678,9	1656,1	130721,3	14067,3	314,7	190,6	656,9	1160,4	8065,2	8027,3	14319,8
	LOUNY	168174,2	1220,9	59845,5	15082,4	136,0		2963,9	35,9	1395,9	5119,8	4103,9
	MOST	20611,8	40,1	0,0	1834,1	1,0	0,0	0,0		3739,0	3196,0	1383,6
	TEPLICE	15296,5	0,0	0,0	2365,0	1,8	0,0	0,0	0,0	6008,3	4589,4	1303,7
	ÚSTÍ NAD LABEM	2417,0	0,0	0,0	323,8	0,0	0,0	0,0	0,0	20840,8	8328,8	1148,5
SEVEROČESKÝ	Celkem	470095,5	4101,8	205710,9	49092,7	638,8	190,6	3646,0	1555,7	173529,8	72016,9	36558,7
	HAVLÍČKŮV BROD	128089,2	2080,2	5012,3	17812,9	266,7	2284,1	0,0	0,0	52891,7	4558,0	5912,1
	HRADEC KRÁLOVÉ	124767,6	4123,8	145308,2	16444,3	780,9		0,0	1,5	19932,2	989,7	9969,9
	CHRUDIM	104530,6	3723,5	85492,3	16470,4	220,1	623,9	0,0	1,2	41312,7	4363,2	6193,8
	JIČÍN	111325,6	3234,7	146249,3	13225,6	321,8	0,0	0,0	0,0	21670,6	4249,8	8269,5
	NÁCHOD	64926,7	1379,9	51301,8	9610,4	148,1	462,2	0,0	0,0	42563,0	10408,6	10126,5
	PARDOBICE	90472,4	2358,4	64029,3	10967,2	340,3	55,7	0,0	2,1	26025,1	1151,7	8989,5
	RYCHNOV NAD KNĚŽNOU	68474,9	2444,8	35883,4	8261,5	517,0		0,0	0,0	40354,4	8274,0	4179,3
	SEMILY	27185,6	851,3	3669,7	3237,4	137,3	196,7	0,0	0,0	41408,1	8619,2	6332,7
	SVITAVY	126896,1	2921,6	36131,5	14878,1	1025,4	2244,8	0,0	0,0	43175,8	11699,3	2551,0
	TRUTNOV	33595,4	1120,1	4352,9	4089,1	23,1	194,0	0,0	0,0	41992,6	13982,7	6052,2
	ÚSTÍ NAD ORLICÍ	91123,4	2212,4	32523,7	12671,9	524,6	525,4	0,0	0,0	60625,0	17006,9	4236,5
VÝCHODO- ČESKÝ	Celkem	971387,5	26450,7	609954,4	127668,8	4305,3	6586,8	0,0	4,8	431951,2	85303,1	72813,0
	BLANSKO	71146,4	940,2	13499,6	8155,0	345,9	99,3	0,0	0,0	8035,4	9775,4	6383,2
	BRNO-MĚSTO	15447,8	361,9	0,0	1620,3	4,9	0,0	0,0	275,4	214,4	434,8	6406,7
	BRNO-VENKOV	159695,4	1511,4	50299,7	16863,9	386,1		0,0	4048,9	2126,1	2426,6	13193,6
	BŘECLAV	170057,0	2458,6	8513,4	19222,0	295,1		0,0	24147,7	3565,7	1023,1	17066,6
	ZLÍN	55273,1	631,0		6801,4	210,7		0,0	2,1	19222,0	11943,6	1754,8
	HODONÍN	153889,8	1349,2	8378,4	16737,4	168,9		0,0	20162,7	8005,4	1870,7	10214,8
	JIHLAVA	119962,2	1642,9	0,0	17842,6	895,6	638,3	0,0	0,0	35761,5	5543,7	1914,2
	KROMĚŘÍŽ	115195,7	1360,9	93769,3	10952,7	963,8	0,0	0,0	18,1	5546,1	1779,5	2486,0
	PROSTĚJOV	128940,0	4029,0	147938,3	16033,0	2415,1			0,0	6392,2	4142,7	8104,5
	TŘEBÍČ	235756,2	7381,6		33525,7	725,4	1049,3	0,0	1,3	33426,0	4416,9	5319,0
	UHERSKÉ HRADIŠTĚ	95635,5	1716,0	10080,4	11159,3	548,9		0,0	4392,3	12994,1	4811,2	5424,4
	VYŠKOV	131006,5	3377,1	80823,5	15355,0	1471,1	0,0	0,0	91,6	2333,8	1485,1	3830,3
	ZNOJMO	298238,5	4780,4	83868,1	40163,5	863,9	0,0	0,0	11704,8	2127,9	1275,2	13021,2
	ŽDAR NAD SÁZAVOU	154224,4	3106,3	0,0	13145,3	394,4	1661,8	0,0	0,0	84283,4	12105,6	1612,5

JIHOMO- RAVSKÝ	Celkem	1904468,5	34646,5	503632,4	227577,1	9689,8	3680,8	7,4	64844,9	224034,0	63034,1	96731,8
	BRUNTÁL	58744,9	215,3	29238,2	8475,5	887,5	1435,5	0,0	0,0	43819,6	51615,3	1747,4
	FRÝDEK-MÍSTEK	35374,0	218,4	1018,0	3188,5	40,8		0,0	2,0	39423,3	38086,3	6814,9
	KARVINÁ	14521,0	81,4	9940,6	1765,9	67,3	0,0	0,0	0,0	2022,5	6918,8	3094,7
	NOVÝ JIČÍN	79245,4	488,9	23407,6	12310,2	720,9		0,0	0,0	19466,3	5891,3	2443,7
	OLOMOUC	199566,6	3420,3	225704,2	21151,1	2079,6	270,6	290,7	0,0	16856,8	11080,9	13655,7
	OPAVA	132620,3	537,6	215014,4	19294,0	1454,1	809,8	0,0	0,0	20409,8	9913,6	2023,4
	OSTRAVA-MĚSTO	8895,9	11,9	9813,5	856,8	19,1	0,0	0,0	0,0	3710,1	430,2	910,7
	PRĚROV	120542,2	2081,8	92253,1	14671,2	1753,8	469,7	424,9	0,0	13782,0	4983,6	10496,8
	ŠUMPERK	57740,4	1386,6	9573,6	8748,1	286,7	185,0	0,0	0,0	14086,9	40334,4	5991,3
	VSETÍN	15448,7	0,0	0,0	2489,7	9,2	0,0	0,0	0,0	38335,7	18188,1	1424,9
	JESENÍK	21266,2	1504,3	0,0	4620,8	207,1	127,2	0,0	0,0	6688,6	14760,2	807,8
SEVERO- MORAVSKÝ	Celkem	743965,6	9946,5	615963,2	97571,8	7526,1	3408,1	715,6	2,0	218601,6	202202,7	49411,3
ČR	Celkem	6928371,2	119434,2	2690947,7	931053,1	28509,1	17065,2	6434,0	67073,4	2181053,3	646040,6	385602,5

2.2 Predikce spotřeby biomasy v energetice v předvstupním období a v období po vstupu do EU

Pro vyhodnocení výhledů na trhu s biomasou pro energetické využití v ČR je nutné sledovat nejen informace MZe ČR, ale zvláště zprávy generálního ředitelství pro zemědělství (DG VI), kde je publikována řada studií vyhodnocujících situaci na zemědělských trzích v EU. Tyto studie jsou publikovány pod společným názvem CAP 2000.

V předložené zprávě nás zajímají obiloviny a olejniny.

Obiloviny. Celková plocha se sníží z 37,9 mil. ha v roce 1997/98 na 37,1 mil. ha v roce 1999/2000. Povinný set-aside se tak zvýší z 5 % v roce 1997/98 na 10 % v roce 1999/2000. Od roku 2000/2001 se úroveň set-aside vrátí na 17,5 % a celková plocha obilovin bude stabilní ve výši 35,9 mil. ha. Dosavadní trend ve výnosech bude pokračovat i nadále.

Sklizěň obilovin se v roce 2005/06 předpokládá až 213,5 mil. t. Jen výroba pšenice se zvýší z 94,7 mil. t v roce 1997/98 na 112,3 mil. t v roce 2005/06. Poptávka po obilovinách vzroste z 175,3 mil. t v roce 1997/98 na 180,6 mil. t v roce 2005/06. Užití obilovin pro krmení a jiné účely bude mít za následek vytvoření silné poptávky.

Olejniny. Plochy olejin pravděpodobně poklesnou v roce 2000/01 v souvislosti se zvýšenou úrovní set-aside. Od roku 2000/01 zůstanou pravděpodobně na relativně stabilní výši pohybující se okolo 4,6 mil. ha. Výměra olejin pro nepotravinářské účely se přizpůsobí set-aside a z úrovně 0,4 mil. ha vzroste na 0,7 mil. ha v roce 1999/2000 a v období 2000/01 - 2005/06 se stabilizuje na úrovni 1 mil. ha. Výnosy olejin se ve střednědobém období zvýší. Toto zvýšení se bude týkat zejména řepky a sóji, zatímco výnosy slunečnice budou stagnovat.

Vlivem snížení ploch olejin (dopad set-aside) klesne výroba olejin pro potravinářské účely z 13,4 mil. t v roce 1997/98 na 11,3 mil. t v roce 2000/01, později pak postupně vzroste na 11,9 mil. t. Výroba olejin pro nepotravinářské účely bude sledovat vývoj set-aside a dosáhne 2,8 mil. t v roce 2005/06.

Výhledy na zemědělském trhu pro asociované státy SVE

Obiloviny. Vlivem lepšího využití vstupů se zvýší výnosy. Předpokládá se roční růst výnosů ve výši 1–3 %. Odhaduje se mírný růst lidské spotřeby. Na druhou stranu spotřeba krmného obilí vzroste z 45 mil. t v roce 1997/98 na více jak 52 mil. t v roce 2005/06. Celková spotřeba obilí bude na konci sledovaného období činit 83 mil. t ve srovnání s 74 mil. t v roce 1997/98. Dále se ve studii uvádí, že údaje o spotřebě a výrobě naznačují, že státy SVE budou mít v roce 2005/06 pozitivní bilanci ve výši 9 mil. t. Státy s očekávaným přebytkem pro export budou Maďarsko (4,5 mil. t), Rumunsko (2 mil. t) a Polsko (1,5 mil. t).

Olejniny. Výměra půdy pro pěstování olejin se zvýší z 2,6 mil. ha v roce 1997/98 na 3,2 mil. ha v roce 2005/06, především pak v Rumunsku (slunečnice) a Polsku (řepka). Průměrné výnosy budou růst o více jak 2 % ročně a v roce 2005/06 dosáhnou 5,8 mil. t. V porovnání se suchými léty 1997/98 (3,5 mil. t) a 1996/97 (4 mil. t) bude celková produkce činit v roce 2005/06 již 5,8 mil. t.

Potenciál obilní slámy v období 2006 v ČR

rok	Ha sklizňové plochy	výnos t/ha	výroba v t	t obilní slámy	GJ/CR
2006	1 695 000	4,39	7 430 000	2 229 000	31 206 000

Pramen: rok 2006 ES DG VI Prospects for agricultural markets 1999 – 2006

Předpokládaný vývoj produkce olejnin do roku 2006 v ČR

Rok	Sklizňová plocha tis. ha	Hektarový výnos v t	Produkce v tis. t
1996	247	2,27	561
1997	238	2,45	584
1998	281	2,25	632
1999	373	2,40	895
2006	325	2,68	870

Pramen: údaje r. 2006 DG VI Prospects for agricultural markets 1999 – 2006

3. Závěry

Závěrem si zdůrazníme výhody obnovitelných zdrojů energie mezi něž náleží:

- ekologická hlediska získávání elektrické a tepelné energie z nefosilních zdrojů. Ovlivňujeme množství tzv. skleníkových plynů v ovzduší. Skleníkový efekt nastává na Zemi vlivem rozdílné rychlosti průchodu různých druhů záření zemskou atmosférou. Část slunečního záření, asi 30 % dopadajícího na povrch země se odrazí zpět do vesmíru a více jak 2/3 sluneční energie se mění v teplo, které se akumuluje. Naakumulovaná energie je ze zemského povrchu vyzařovaná ve formě tepelného záření. Tepelné záření má delší vlnovou délku než záření světelné a prochází zemskou atmosférou pomaleji. Rychlost průchodu ovlivňuje přítomnost CO₂ a metanu v atmosféře, která působí tzv. skleníkový efekt. Uvádí se, že polovina hlavních zdrojů, způsobujících tento efekt je původem ze spalování fosilních paliv. Uvedená příčina má za následek pozvolné zvyšování průměrné teploty na Zemi.
- v regionech s vyšším procentem nezaměstnanosti získáme pracovní příležitosti např. při dalším zhodnocení biomasy na dřevěné brikety nebo na pelety, při cíleně pěstovaných energetických plodinách.
- v neposlední řadě dochází k návratu člověka blíže přírodě a ke změně životního stylu.

Předložená studie poskytuje zpracovatelům územních energetických studií řadu podkladů pro vyhodnocení biomasy tj. obilní slámy, řepkové slámy a dalších rostlinných zbytků ze zemědělské výroby. Při propočtech vycházíme ze zhodnocení 1 tuny obilní slámy 14,0 - 14,4 GJ a u jedné tuny řepkové slámy 15,0 – 17,5 GJ. V podkladových tabulkách jsou uvedeny i sklizňové plochy luk a pastvin, ale upozorňuji na vyšší obsah tzv. stravitelných dusíkatých látek, které jsou důležité při výživě zvířat, ale působí značné problémy při spalování. Ostatní podklady se týkají rostlinných zbytků po řezu ovocných stromů, při sklizni chmele, po sklizni máku, lněné pazdeří atd.

Konkurenceschopné biopalivo získané na bázi zemědělských surovin za současných ekonomických podmínek lze získat pouze jako přebytečnou odpadní obilní a řepkovou slámu a dřevní odpad z lesní a dřevozpracující výroby.

4. Přehled literatury

1. Situační a výhledová zpráva MZe Obilniny, Olejniny, Půda MZe 1995 - 2000-12-04
2. ČSÚ – statistické výkazy, Zem V 601
3. ES DG VI Prospects for agricultural markets 1999 – 2006
4. Plán rozvoje venkova a zemědělství ČR. Poslední verze projednaná v Bruselu 13.9.2000
5. www.mze.cz, www.mmr.cz, www.env.cz

Příloha

V příloze jsou uvedeny podkladové tabulky týkající se teoretického potenciálu se zvláštním zaměřením na sledování trendu vývoje ve sklizňových plochách řepky, obilnin v časové řadě. Podklady jsou podrobně rozvedeny na jednotlivé okresy (NUTS 4) tak, aby vhodně dokumentovaly studie zpracovatelům energetických studií a projektantům výtopen na biomasu s pomocí financování předvstupního fondu SAPARDu

V závěrečné části přílohy jsou uvedeny stanovištní charakteristiky jednotlivých okresů. z omezujících podmínek zemědělské výroby uvádíme výměry chráněných krajinných oblastí, národních parků, kde nelze docílit vyšších výnosů vzhledem k omezení vstupů zemědělské výroby. Z sociálních podkladů je u každého okresu uvedena míra nezaměstnanosti v %.

Tab.9 Přehled sklizňové plochy v ha a produkce v t řepky olejné za období 1995 - 1997

Územní jednotka		1995		1996		1997	
		Plocha v ha	Sklizeň v t	Plocha v ha	Sklizeň v t	Plocha v ha	Sklizeň v t
3000	ČR	252675,05	662175,6	226532,99	520571,8	226993,98	559997,5
3100	PRAHA	660,38	1897,4	916,11	1826,9	1303,74	3438,0
3201	BENEŠOV	8296,16	21123,6	7293,59	14955,4	7213,71	18945,0
3202	BEROUN	1828,56	4465,1	2374,36	4448,7	2086,16	3172,4
3203	KLADNO	1923,01	5530,0	2269,87	4594,0	2083,94	4419,9
3204	KOLÍN	2980,21	8768,4	3646,50	8873,5	3625,65	9177,7
3205	KUTNÁ HORA	4513,18	13449,3	4565,11	11179,1	4888,28	14077,3
3206	MĚLNÍK	2973,63	8324,3	1810,08	3189,8	2901,73	6541,9
3207	MLADÁ BOLESLAV	3520,21	9763,3	3149,03	7269,1	3409,83	9568,8
3208	NYMBURK	1567,98	4826,9	3197,37	6463,2	2745,12	6358,7
3209	PRAHA-VÝCHOD	1829,16	5314,9	3170,75	7124,3	3415,45	9022,8
3210	PRAHA-ZÁPAD	2990,86	8621,6	3353,10	6924,0	2856,53	6843,2
3211	PŘÍBRAM	5631,15	15283,4	3843,56	7726,0	4479,14	10999,8
3212	RAKOVNÍK	3761,64	8979,4	3441,46	6427,9	3197,47	5719,3
3301	ČESKÉ BUDĚJOVICE	6523,25	17441,9	5572,54	11912,7	5695,11	15233,7
3302	ČESKÝ KRUMLOV	2269,33	4803,0	2336,69	4566,1	2029,24	4406,3
3303	JINDŘICHŮV HRADEC	7077,17	16596,9	4885,29	10695,6	5417,17	13614,3
3304	PELHŘIMOV	4747,65	11439,5	4309,62	9644,7	4318,02	12006,8
3305	PÍSEK	4823,01	12386,7	4469,74	10010,2	4819,24	11972,1
3306	PRACHATICE	894,29	2291,4	788,99	1833,7	697,42	1551,3
3307	STRAKONICE	4671,33	11740,9	4828,35	10545,0	4582,65	11186,7
3308	TÁBOR	4990,01	12779,9	5682,25	12481,4	5665,29	15803,6
3401	DOMAŽLICE	4502,10	11721,2	3498,33	9140,9	3968,96	11362,4
3402	CHEB	3386,64	7075,9	1498,12	1920,7	2391,62	4079,2
3403	KARLOVY VARY	3649,44	6970,2	2664,96	5021,4	2400,43	4890,0
3404	KLATOVY	4226,07	17335,5	4308,15	10351,0	3863,41	10195,6
3406	PLZEŇ-JIH	4420,08	11497,1	3766,97	8498,1	3427,30	8039,1
3407	PLZEŇ-SEVER	6973,25	17520,5	6057,99	15955,7	6303,64	16507,3
3408	ROKYCANY	1024,78	2588,6	996,46	2349,6	982,14	2204,2
3409	SOKOLOV	647,03	902,8	279,70	487,5	203,12	348,3

3410	TACHOV	7702,09	17251,6	4418,71	7617,4	5254,24	11516,7
3501	ČESKÁ LÍPA	2848,30	6499,1	1075,70	1479,0	2039,29	4801,1
3502	DĚČÍN	956,19	1264,1	49,59	78,6	125,00	209,2
3503	CHOMUTOV	1170,27	1556,7	716,50	829,7	1054,00	2133,0
3504	JABLONEC NAD NISOU	17,80	12,0	15,00	16,3	0,00	0,0
3505	LIBEREC	2374,97	4081,2	775,94	454,7	1616,50	3064,0
3506	LITOMĚŘICE	2691,56	6868,3	2445,92	4771,5	3301,96	7737,7
3507	LOUNY	3240,48	8145,7	2864,84	5590,9	2464,10	4572,8
3508	MOST	235,25	475,9	157,93	226,9	0,00	0,0
3509	TEPLICE	419,00	1059,0	5,00	9,5	189,92	612,3
3510	ÚSTÍ NAD LABEM	23,00	70,0	13,00	15,6	31,00	34,8
3601	HAVLÍČKUV BROD	5809,39	14153,9	3954,24	9566,7	4060,78	10758,3
3602	HRADEC KRÁLOVÉ	4680,44	14457,7	4305,27	11413,4	3898,22	10444,9
3603	CHRUDIM	4414,52	11833,5	4130,00	10886,3	3935,60	10205,5
3604	JIČÍN	3461,01	10905,0	2609,63	7019,8	2682,03	7816,2
3605	NÁCHOD	3435,88	9674,6	1905,43	3749,3	2584,28	6600,8
3606	PARDUBICE	2356,32	6333,0	2672,95	6164,8	2882,31	6444,9
3607	RYCHNOV NAD KNĚŽNOU	3329,50	10081,2	2771,70	7538,3	2406,18	7103,2
3608	SEMILY	865,20	2225,7	815,40	1672,3	888,42	2163,2
3609	SVITAVY	5584,35	15238,3	4026,30	9911,3	4197,30	12155,2
3610	TRUTNOV	1961,73	4681,9	1357,36	2621,7	1704,16	3687,4
3611	ÚSTÍ NAD ORLICÍ	4331,94	12302,4	3203,75	7887,3	3636,34	10485,1
3701	BLANSKO	2400,23	6543,3	2224,20	5560,9	2511,77	6170,1
3702	BRNO-MĚSTO	376,04	1107,9	375,84	844,7	328,35	688,5
3703	BRNO-VENKOV	3204,69	9456,9	3806,70	9634,4	3693,85	8643,0
3704	BŘECLAV	1617,95	4425,0	3406,02	8260,6	3077,88	7581,2
3705	ZLÍN	2396,78	6432,7	1996,53	4980,4	1965,12	4109,9
3706	HODONÍN	1850,41	4900,0	3373,46	8020,4	3355,48	8205,2
3707	JIHLAVA	5110,26	12864,6	4685,34	10484,5	3993,61	10491,3
3708	KROMĚŘÍŽ	3128,46	9221,5	2943,80	8082,7	2438,42	5923,6
3709	PROSTĚJOV	4659,85	13609,8	4069,32	11109,4	4144,76	11812,2
3710	TŘEBÍČ	7280,50	20276,0	7843,33	21571,3	8653,54	23312,7
3711	UHERSKÉ HRADIŠTĚ	2557,55	7202,1	2910,13	7504,0	2856,85	5976,4
3712	VYŠKOV	3394,44	10195,3	4271,18	12897,0	3378,60	8667,7

3713	ZNOJMO	5405,34	14061,9	8486,84	22399,8	9585,17	25617,8
3714	ŽDÁR NAD SÁZAVOU	5814,84	14008,9	4429,26	9974,4	4180,22	10349,5
3801	BRUNTÁL	3932,52	7600,8	2487,45	4318,9	2129,30	3047,0
3802	FRÝDEK-MÍSTEK	2105,06	4474,6	1740,50	3071,5	1114,38	1497,7
3803	KARVINÁ	448,83	884,5	1015,26	1269,8	506,22	456,1
3804	NOVÝ JIČÍN	5192,66	13335,5	3816,40	8033,0	2802,84	4944,6
3805	OLOMOUČ	6027,84	17841,7	4739,93	12263,1	4687,83	12389,1
3806	OPAVA	6771,31	17782,6	5911,03	13449,9	3287,39	6052,7
3807	OSTRAVA-MĚSTO	458,05	1158,7	331,72	761,5	194,81	284,0
3808	PŘEROV	4406,41	12391,2	3552,32	8769,1	3019,64	7382,9
3809	ŠUMPERK	4265,78	10043,6	2342,36	5903,5	2458,18	6857,6
3810	VSETÍN	658,50	1746,1	660,75	1464,1	680,93	1325,0

Pozn. O. Jeseník je evidován v letech 1996 – 7 pod o. Šumperk
Pramen: ČSÚ Zem V601

Tab. 10 Sklizňová plocha, hektarový výnos a produkce řepky podle jednotlivých okresů v roce 1996

okres	sklizňová plocha v ha	produkce v t	t/ha
3000 ČR	226532,99	520571,8	2,30
Praha	916,11	1826,9	1,99
3200 Středočeský	42114,78	89175	2,12
3201 Benešov	7293,59	14955,4	2,05
3202 Beroun	2374,36	4448,7	1,87
3203 Kladno	2269,87	4594	2,02
3204 Kolín	3646,5	8873,5	2,43
3205 Kutná Hora	4565,11	11179,1	2,45
3206 Mělník	1810,08	3189,8	1,76
3207 Ml. Boleslav	3149,03	7269,1	2,31
3208 Nymburk	3197,37	6463,2	2,02
3209 Praha-východ	3170,75	7124,3	2,25
3210 Praha-západ	3353,1	6924	2,06
3211 Příbram	3843,56	7726	2,01
3212 Rakovník	3441,46	6427,9	1,87
3300 Jihočeský	32873,47	71689,4	2,18

3301 Čes. Budějovice	5572,54	11912,7	2,14
3302 Č. Krumlov	2336,69	4566,1	1,95
3303 Jindřichův Hradec	4885,29	10695,6	2,19
3304 Pelhřimov	4309,62	9644,7	2,24
3305 Písek	4469,74	10010,2	2,24
3306 Prachatice	788,99	1833,7	2,32
3307 Strakonice	4828,35	10545	2,18
3308 Tábor	5682,25	12481,4	2,20
3400 Západočeský	28128,67	62760,2	2,23
3401 Domažlice	3498,33	9140,9	2,61
3402 Cheb	1498,12	1920,7	1,28
3403 Karlovy Vary	2664,96	5021,4	1,88
3404 Klatovy	4308,15	10351	2,40
3405 Plzeň-město	639,28	1417,9	2,22
3406 Plzeň-jih	3766,97	8498,1	2,26
3407 Plzeň-sever	6057,99	15955,7	2,63
3408 Rokycany	996,46	2349,6	2,36
3409 Sokolov	279,7	487,5	1,74
3410 Tachov	4418,71	7617,4	1,72
3500 Severočeský	8119,42	13472,7	1,66
3501 Česká Lípa	1075,7	1479	1,37
3502 Děčín	49,59	78,6	1,58
3503 Chomutov	716,5	829,7	1,16
3504 Jablonec n. N	15	16,3	1,09
3505 Liberec	775,94	454,7	0,59
3506 Litoměřice	2445,92	4771,5	1,95
3507 Louny	2864,84	5590,9	1,95
3508 Most	157,93	226,9	1,44
3509 Teplice	5	9,5	1,90
3510 Ústí n. L.	13	15,6	1,20
3600 Východočeský	31752,03	78431,2	2,47
3601 Havl. Brod	3954,24	9566,7	2,42
3602 Hradec Král.	4305,27	11413,4	2,65

3603 Chrudim	4130	10886,3	2,64
3604 Jičín	2609,63	7019,8	2,69
3605 Náchod	1905,43	3749,3	1,97
3606 Pardubice	2672,95	6164,8	2,31
3607 Rychnov	2771,7	7538,3	2,72
3608 Semily	815,4	1672,3	2,05
3609 Svitavy	4026,3	9911,3	2,46
3610 Trutnov	1357,36	2621,7	1,93
3611 Ústí n. O.	3203,75	7887,3	2,46
3700 Jihomoravský	54821,95	141324,5	2,58
3701 Blansko	2224,2	5560,9	2,50
3702 Brno-město	375,84	844,7	2,25
3703 Brno venkov	3806,7	9634,4	2,53
3704 Břeclav	3406,02	8260,6	2,43
3705 Zlín	1996,53	4980,4	2,49
3706 Hodonín	3373,46	8020,4	2,38
3707 Jihlava	4685,34	10484,5	2,24
3708 Kroměříž	2943,8	8082,7	2,75
3709 Prostějov	4069,32	11109,4	2,73
3710 Třebíč	7843,33	21571,3	2,75
3711 Uh. Hradiště	2910,13	7504	2,58
3712 Vyškov	4271,18	12897	3,02
3713 Znojmo	8486,84	22399,8	2,64
3714 Žďár n. S.	4429,26	9974,4	2,25
3800 Severomoravský	27806,56	61891,9	2,23
3801 Bruntál	2487,45	4318,9	1,74
3802 Frýdek-Místek	1740,5	3071,5	1,76
3803 Karviná	1015,26	1269,8	1,25
3804 Nový Jičín	3816,4	8033	2,10
3805 Olomouc	4739,93	12263,1	2,59
3806 Opava	5911,03	13449,9	2,28
3807 Ostrava-město	331,72	761,5	2,30
3808 Přerov	3552,32	8769,1	2,47

3809 Šumperk	2342,36	5903,5	2,52
3810 Vsetín	660,75	1464,1	2,22
3811 Jeseník	1208,84	2587,5	2,14

ČESKÝ	Hradec Král.	27664,09	1721,61	78,51	172,96	4034,76	4452,34	4686,53	612,65	0,00	6285,83	10676,94	878,20	0,00	2,00	5807,80	622,00	903843	
	Chrudim	23899,84	1227,34	169,50	482,41	1957,98	2738,94	4387,60	164,32	171,02	6776,89	12499,61	257,05	0,00	2,00	10448,20	1766,74	1072707	
	Jičín	22650,05	951,34	403,50	1016,23	3342,68	4970,31	3903,07	300,35	0,00	4485,62	12188,06	1017,15	0,00	0,00	8289,63	2135,98	925096	
	Náchod	17708,48	856,86	19,10	359,30	1281,83	1735,53	3061,25	139,23	*	4340,40	8869,47	209,60	0,00	0,00	11586,00	3554,00	879638	
	Pardubice	23437,41	803,02	212,90	269,01	2197,39	2840,96	3516,21	247,00	0,00	5352,42	10958,86	614,20	0,00	0,50	5977,71	540,38	973775	
	Rychnov n.Kn.	16717,51	897,94	119,61	573,36	1234,29	2065,06	2786,53	607,45	0,00	4040,61	8370,98	244,75	0,00	0,00	14379,92	3692,00	760762	
	Semily	7508,73	346,82	263,50	589,45	*	963,95	1042,06	146,42	45,48	1435,09	6815,54	555,00	0,00	0,00	13949,00	3233,00	1004302	
	Svitavy	31153,80	1949,55	126,76	961,89	915,92	2242,09	5301,60	786,29	326,49	7522,46	16631,87	136,37	0,00	0,00	11296,52	5518,22	504910	
	Trutnov	11719,96	679,64	11,70	245,20	161,00	442,96	1747,84	15,10	*	2025,44	10873,89	75,20	0,00	0,00	14927,31	5843,09	506367	
	Ústí nad Orlicí	21591,36	1095,80	49,70	370,49	819,07	1371,74	4072,31	339,90	145,23	5736,22	18580,59	191,82	0,00	0,00	16330,00	6693,00	469875	
	Celkem	234317,29	11514,28	1569,88	8549,20	16188,92	28225,46	39177,44	3645,95	1290,70	54647,32	133828,30	4313,34	0,00	4,50	128537,98	35594,41	8570075	
	JIHOMORA VSKÝ	Blansko	17008,14	473,10	136,30	639,54	588,93	1591,87	3007,91	167,20	*	3585,86	8992,76	191,10	0,00	0,00	3230,04	5655,62	664599
		Brno -město	3553,78	176,33	143,00	264,07	*	452,07	374,61	17,00	0,00	410,68	588,72	426,19	0,00	34,49	71,74	247,66	586493
Brno-venkov		34114,96	868,36	318,10	721,80	1564,60	2799,73	3603,06	591,73	0,00	5854,88	8444,10	1543,11	0,00	600,14	842,02	1279,69	1270131	
Břeclav		40587,31	1863,05	1840,18	187,48	935,65	3843,25	3190,33	288,50	0,00	7712,58	7807,02	2670,63	0,00	3873,32	1604,35	1043,51	1400687	
Zlín		14961,30	311,08	584,62	1187,35	177,00	2397,42	2411,74	157,00	*	2947,80	5971,67	804,80	0,00	1,00	9578,66	6336,92	696798	
Hodonín		35802,20	712,27	1465,30	404,45	408,00	2786,95	3640,16	105,00	0,00	7464,60	6619,49	1001,21	0,00	3001,67	4679,79	1740,21	957338	
Jihlava		25690,01	980,51	483,81	1178,50	0,00	1873,77	4936,51	836,25	133,50	6176,46	16806,65	58,20	*	0,00	13677,97	2842,41	331687	
Kroměříž		24358,79	740,31	261,42	333,85	2948,75	3824,62	3197,40	636,87	0,00	3969,14	7526,11	536,54	0,00	6,00	2143,90	1573,14	692511	
Prostějov		25739,01	1194,86	75,00	576,88	3118,48	3983,46	4286,83	2709,48	*	7966,95	8191,47	931,88	*	0,00	2185,28	1533,09	700221	
Třebíč		50217,33	3175,52	131,60	2253,26	*	2792,12	9024,96	783,09	309,33	10679,72	18280,02	139,60	0,00	0,00	8317,28	2022,33	576687	
Uh. Hradiště		24201,13	735,42	404,15	390,00	431,00	1616,15	3085,99	550,00	0,00	5495,23	9519,72	1124,68	0,00	883,24	6421,25	3920,45	1231054	
Vyškov		27377,66	924,69	32,20	257,42	2324,12	2695,39	4061,68	1699,53	0,00	6800,65	6052,20	133,50	0,00	21,76	908,00	662,00	406187	
Znojmo		65828,84	3128,46	892,20	866,86	2948,61	5233,67	9351,39	1075,49	0,00	14950,64	13851,32	902,45	0,00	2314,75	1310,08	1588,79	900021	
Žďár n.Sáz.		36309,36	1955,71	607,87	2214,61	0,00	3174,76	5038,65	417,07	297,07	6229,15	20131,00	104,60	0,00	0,00	17529,00	5748,95	504398	
Celkem	425749,82	17239,67	7375,75	11476,07	15550,14	39065,23	59211,22	10034,2	808,44	90244,34	138782,25	10568,5	6,80	10736,4	72499,36	36194,77	10918812		
SEVEROMO RAVSKÝ	Bruntál	19797,79	114,51	150,50	360,56	851,30	1412,36	2304,13	998,82	418,23	5007,11	10756,58	441,00	0,00	0,00	15856,84	20928,83	505175	
	Fr.Místek	13146,16	178,30	480,10	1109,38	0,00	1963,28	996,99	169,16	*	1290,71	7755,78	150,47	0,00	2,00	9289,51	9935,44	749530	
	Karviná	5186,60	137,83	324,40	497,65	175,78	1306,83	608,00	115,52	0,00	885,16	3995,97	485,55	0,00	0,00	478,76	1786,70	372594	
	Nový Jičín	22892,00	165,10	92,00	333,00	793,14	1758,14	3478,38	1127,87	*	5647,01	14715,72	308,50	0,00	0,00	8323,00	3103,00	487866	
	Olomouc	38550,52	907,42	287,60	775,15	7121,66	8229,56	5425,29	1481,85	*	7592,83	10558,12	1911,16	222,00	0,00	4201,43	3791,70	1577819	
	Opava	30307,28	435,97	348,50	1516,51	4311,61	6272,82	5388,38	2037,52	150,01	9459,59	10263,92	503,39	0,00	0,00	5599,01	3608,60	503321	
	Ostrava-město	2029,66	3,00	40,00	110,56	265,20	596,76	290,06	73,50	0,00	461,86	1357,75	608,87	0,00	0,00	1151,93	177,00	229706	
	Přerov	28284,32	803,28	227,30	291,25	2951,03	3648,50	4569,94	1106,96	110,91	6400,57	10233,40	420,06	281,35	0,00	4444,00	1648,00	1523131	
	Šumperk	14893,39	449,97	96,00	354,46	1155,17	1666,98	2868,80	303,87	*	3664,91	8978,24	432,50	0,00	0,00	5275,27	16827,41	1050145	
	Vsetín	5080,07	144,40	30,00	482,23	0,00	599,65	600,55	1,00	0,00	644,55	9373,41	240,01	0,00	0,00	12967,05	9025,98	369588	
Jeseník	7495,95	666,10	14,93	362,70	0,00	399,13	1513,82	350,52	*	2677,53	3796,79	110,50	0,00	0,00	2508,00	5354,00	116035		
Celkem	187663,74	4005,88	2091,33	6193,45	17624,89	27854,01	28044,34	7766,59	855,53	43731,83	91785,68	5612,01	503,35	2,00	70094,80	76186,66	7484910		
ČR	1678285,2	57156,80	18481,6	49390,39	81409,4	163579,81	264310,4	27880,8	3718,63	365110,2	720571,80	34459,2	5632,5	11231,6	648471,98	273252,5	49265378		

Tab.12 Produkce hlavních plodin v tunách v roce 1998

Region NUTS 3	Okres NUTS 4	Obiloviny celkem	Luskoviny celkem	Brambory rané	Brambory pozdní	Cukrovka	Řepka	Mák	Len	Zelenina konzumní	Chmel	Vinice	Louky	Pastviny
Praha		35390,60	432,50	1168,60	11834,60	26814,20	3667,10	69,50	0,00	8790,70	0,00	40,00	1613,30	459,70
STŘEDOČESKÝ	Benešov	138188,50	3283,50	6481,00	54550,90	0,00	23952,10	362,20	163,50	1724,70	0,00	0,00	37923,00	6987,90
	Beroun	38819,50	222,80	242,00	4189,40	*	3045,80	0,00	0,00	458,00	0,00	56,00	8111,00	4834,20
	Kladno	104828,00	2651,50	1801,10	6134,80	151523,20	4646,20	116,00	0,00	2333,90	72,40	0,00	1523,30	1298,00
	Kolín	110428,60	1263,60	3350,70	15310,40	81492,60	11829,90	290,00	*	5880,80	0,00	0,00	6482,00	1261,00
	Kutná Hora	129335,60	2761,70	1457,00	10217,60	94354,50	15830,50	38,10	343,00	7723,50	*	7,20	15164,60	3242,90
	Mělník	88829,40	564,70	7244,80	20031,50	101819,00	6607,00	*	0,00	35938,90	*	222,20	1432,00	732,20
	Ml. Boleslav	131183,40	1085,30	15829,60	16641,80	230121,40	11984,10	*	0,00	15293,50	0,00	*	9732,00	2926,40
	Nymburk	140828,10	1912,30	15981,00	11853,50	116444,70	8132,60	274,60	0,00	27566,60	0,00	1,60	3335,50	839,70
	Praha - východ	79925,60	707,60	2239,40	7547,80	78881,80	8700,80	134,10	0,00	8814,20	0,00	51,40	3912,80	1020,70
	Praha - západ	74616,00	841,60	1434,00	9713,40	47058,50	8231,40	570,90	0,00	9097,70	0,00	0,00	4369,50	1405,80
	Příbram	92452,40	471,00	1704,90	18162,30	0,00	11927,70	124,00	*	5502,50	0,00	0,00	35959,50	5035,60
	Rakovník	69885,70	1184,30	406,50	5620,90	*	7796,50	312,60	0,00	1158,30	1395,70	*	3721,90	1248,50
Celkem		1199320,80	16949,90	58172,00	179974,30	916660,90	122684,60	2353,80	530,50	121492,60	1607,30	365,10	131667,10	30832,90
JIHOČESKÝ	Č. Budějovice	137333,40	2123,10	3325,30	12637,90	0,00	16813,20	140,90	*	4115,40	0,00	0,00	60513,80	4739,60
	Č. Krumlov	37837,00	260,90	0,00	6133,00	0,00	5586,30	195,00	0,00	2154,00	0,00	0,00	85557,80	28912,70
	Jindř. Hradec	133286,10	4195,10	2154,20	40202,70	0,00	15687,90	134,30	*	2038,60	0,00	0,00	71390,00	3754,10
	Pelhřimov	118632,10	3570,40	13482,70	95104,50	0,00	13596,90	334,20	856,90	4188,00	0,00	0,00	57956,00	3255,50
	Písek	101151,70	2025,10	3206,90	12903,90	0,00	14204,20	7,20	101,40	3071,00	0,00	0,00	46405,40	2347,70
	Prachatice	33989,00	379,80	1177,80	8015,00	0,00	1978,50	1,40	0,00	1234,90	0,00	0,00	88651,50	16775,00
	Strakonice	109340,40	1921,00	4918,40	15090,90	0,00	13777,80	34,00	*	3175,60	0,00	0,00	52500,50	6062,90
	Tábor	138818,90	3358,40	3122,10	39069,10	0,00	17931,90	88,10	579,30	3287,00	0,00	0,00	64658,20	2289,70
Celkem		810388,60	17833,80	31387,40	229157,00	0,00	99576,70	935,10	1727,80	23264,50	0,00	0,00	527633,20	68137,20
ZÁPADOČESKÝ	Domažlice	90700,00	2124,80	742,30	7716,30	0,00	12601,40	177,10	0,00	7770,00	0,00	0,00	59720,80	8810,70
	Cheb	27455,20	1078,90	35,50	1453,80	0,00	5707,50	55,20	0,00	250,10	0,00	0,00	40963,00	15853,70
	K. Vary	44944,40	540,50	211,00	4831,80	0,00	6816,60	12,90	0,00	703,80	0,00	0,00	40137,90	23449,60
	Klatovy	104233,20	1517,10	2139,00	20071,80	0,00	12788,20	50,30	0,00	5423,70	0,00	0,00	87707,70	24311,00
	Plzeň - město	9713,30	*	154,00	198,00	0,00	2155,90	*	0,00	352,20	0,00	0,00	1788,30	645,70
	Plzeň - jih	95368,50	2010,30	1033,20	10083,00	0,00	12606,10	111,30	0,00	3542,00	*	0,00	44455,10	3003,50
	Plzeň - sever	103585,40	2864,50	753,40	9563,20	0,00	16756,10	76,90	0,00	2790,20	0,00	0,00	22522,80	3345,80
	Rokycany	41435,30	661,10	296,00	2966,40	0,00	3490,70	3,20	0,00	976,00	*	0,00	17243,90	1347,20
	Sokolov	4814,40	*	61,30	329,00	0,00	471,10	*	9,00	766,90	0,00	0,00	15562,80	10724,50
	Tachov	55843,90	1055,80	119,50	2252,40	0,00	10435,00	96,00	0,00	551,00	0,00	0,00	69681,80	20028,00
Celkem		578093,60	12174,00	5545,20	59465,70	0,00	83828,60	634,60	9,00	23125,90	6,80	0,00	399784,10	111519,70
SEVEROČESKÝ	Č. Lípa	33534,60	672,80	225,00	866,80	10519,90	6036,30	*	0,00	680,10	*	10,00	21340,20	3769,90
	Děčín	5959,90	*	127,50	249,80	0,00	561,50	0,60	0,00	653,10	0,00	0,00	24064,80	14268,00
	Chomutov	31236,30	*	903,60	6728,70	*	1003,10	6,00	0,00	4339,50	*	*	8363,80	6153,10
	Jablonec.n.N.	3124,90	*	0,00	1385,00	0,00	*	0,00	0,00	923,80	0,00	0,00	15770,80	5068,50
	Liberec	30767,30	534,50	180,00	4338,90	*	4614,00	71,60	0,00	4971,20	0,00	0,00	34934,00	8106,70
	Litoměřice	98502,60	1751,00	18096,90	16393,60	153787,80	6793,30	127,00	*	26455,50	532,20	726,50	5532,50	5681,70
	Louny	108580,50	652,00	2302,10	12671,20	95210,70	5075,10	32,50	*	3273,80	2246,80	45,50	3516,80	3669,30
	Most	13910,80	*	10,00	97,50	0,00	337,60	1,00	0,00	343,50	0,00	*	5516,30	5401,40
	Teplice	13125,80	0,00	300,00	2245,00	0,00	1041,10	2,00	0,00	1489,20	0,00	0,00	5526,00	5262,10
	Ústí nad Labem	3150,10	0,00	295,00	268,80	0,00	*	*	0,00	4678,50	0,00	0,00	9928,80	5160,90

Celkem		341892,80	3691,30	22440,10	45245,30	271497,40	25899,60	352,70	28,40	47808,20	2802,50	1155,20	134494,00	62541,60
VÝCHODOČESKÝ	Havl. Brod	129196,40	2103,30	1977,60	87799,30	*	13003,90	189,10	1622,00	2043,70	0,00	0,00	48600,30	3660,40
	Hradec Král.	131949,00	4799,10	1303,20	4583,90	181526,10	13140,30	426,30	0,00	19167,70	0,00	1,00	22423,00	1219,00
	Chrudim	104667,00	3135,00	3006,30	13243,00	94154,40	12814,50	133,20	631,80	4177,10	0,00	1,40	37888,50	4068,80
	Jičín	109366,20	2531,00	5908,50	20269,20	152318,90	11291,30	224,20	0,00	12809,70	0,00	0,00	24865,50	4880,00
	Náchod	71262,70	1885,00	380,20	8529,50	55481,80	7901,50	83,80	*	4350,50	0,00	0,00	45314,20	10904,70
	Pardubice	90740,40	1671,80	2885,10	5097,60	87711,20	7942,30	151,60	0,00	14711,80	0,00	2,20	22962,70	1153,40
	Rychnov n.Kn.	65367,60	2106,60	1747,00	10397,20	36810,70	7733,40	449,40	0,00	4630,40	0,00	0,00	39855,40	8359,70
	Semily	27576,90	751,90	2651,20	11007,00	*	2467,90	113,20	123,50	4934,00	0,00	0,00	41384,40	8145,60
	Svitavy	133493,70	4378,40	2630,70	27431,40	47731,50	13543,70	638,60	1132,20	1030,10	0,00	0,00	43372,20	13850,90
	Trutnov	42936,00	1327,90	163,50	4796,00	6833,90	3951,80	11,60	*	1495,50	0,00	0,00	49038,30	15083,70
	Ústí nad Orlicí	95421,50	2562,50	1046,60	9364,90	47188,00	12019,00	258,90	375,50	4413,90	0,00	0,00	59586,00	16101,10
Celkem		1001977,40	27252,50	23699,90	202519,00	720435,20	105809,60	2679,90	4164,80	73764,40	0,00	4,60	435290,50	87427,30
JIHOMORAVSKÝ	Blansko	71445,80	1103,50	2857,40	15015,70	28124,90	7737,90	149,70	*	3082,50	0,00	0,00	8783,40	11114,20
	Brno - město	15345,30	403,50	2431,00	6600,30	*	1012,80	9,60	0,00	8857,10	0,00	142,80	215,30	471,60
	Brno-venkov	146759,00	2213,90	5830,20	16046,70	64572,40	9092,70	446,40	0,00	24027,60	0,00	2783,20	2252,50	2295,80
	Břeclav	171930,20	3556,40	24258,80	3471,80	36669,00	7798,10	151,90	0,00	32703,80	0,00	22279,60	3608,10	1083,30
	Zlín	61035,10	824,40	9010,30	23814,90	6201,90	5979,00	106,70	*	10019,20	0,00	1,50	20552,20	13370,70
	Hodonín	163927,60	1618,00	22612,60	8475,60	15569,20	9605,90	53,30	0,00	14923,50	0,00	14879,80	8535,70	2212,30
	Jihlava	113551,20	2475,30	9874,50	31583,70	0,00	13882,70	548,60	436,70	890,50	*	0,00	36688,80	4880,50
	Kroměříž	120343,60	2085,70	4717,70	7148,60	128297,40	9989,20	476,40	0,00	7782,50	0,00	21,00	7504,00	3449,10
	Prostějov	132412,40	3802,90	1127,40	12990,40	142975,90	13663,70	2391,90	*	15613,60	*	0,00	5686,90	3524,20
	Třebíč	209498,90	9272,90	2610,10	52825,20	*	23646,80	579,30	779,50	1786,90	0,00	0,00	24516,10	3526,90
	Uherské Hradiště	108238,30	1807,70	6902,70	7886,00	18028,40	8377,40	503,40	0,00	24578,80	0,00	3962,70	16625,50	6447,80
	Vyškov	125905,40	2858,40	548,00	5616,70	104796,00	12115,10	1137,60	0,00	1169,70	0,00	63,40	2302,10	1396,60
	Znojmo	294967,70	9439,10	10555,40	21733,10	125265,20	24114,70	623,00	0,00	13882,00	0,00	9471,70	2427,10	1441,70
	Žďár nad Sázavou	144584,70	4378,80	12589,50	55513,20	0,00	13261,50	312,10	1058,50	1626,40	0,00	0,00	71283,50	12079,70
Celkem		1879945,20	45840,50	115925,60	268721,90	676438,40	160277,50	7489,90	2477,00	160944,10	4,40	53605,70	210981,20	67294,40
SEVEROMORAVSKÝ	Bruntál	64219,40	145,20	1972,00	6973,10	35574,90	4900,00	601,80	920,70	5958,80	0,00	0,00	37600,40	48681,70
	Fr. Místek	42245,90	294,50	5117,00	17290,30	0,00	2130,40	95,50	*	3396,20	0,00	1,00	45025,40	39602,00
	Karviná	17150,20	157,30	3898,60	7627,60	8217,00	1359,10	70,00	0,00	6757,50	0,00	0,00	1938,50	5938,50
	Nový Jičín	98273,20	334,50	1755,70	8000,50	43933,20	10039,60	723,30	*	5056,50	0,00	0,00	23766,20	7772,80
	Olomouc	201785,50	2507,20	4612,10	17102,60	346857,10	17385,10	1434,00	*	29626,40	213,00	0,00	17588,40	9843,40
	Opava	144595,50	875,70	6770,50	42164,40	237804,90	15391,80	1677,90	545,30	12902,70	0,00	0,00	19640,10	9949,60
	Ostrava-město	8868,10	3,00	480,00	2412,00	13649,20	700,60	33,40	0,00	9763,90	0,00	0,00	4305,10	592,40
	Přerov	137639,40	2159,50	4402,00	6575,50	124950,50	13240,00	972,70	276,40	8766,70	261,80	0,00	14109,30	3489,60
	Šumperk	62471,50	989,50	1097,90	7767,30	56592,70	7980,00	207,70	*	6829,30	0,00	0,00	14440,10	37494,20
	Vsetín	18823,00	243,60	300,00	7222,10	0,00	1511,40	0,70	0,00	3426,10	0,00	0,00	34937,80	18896,80
	Jeseník	25839,50	1497,20	175,00	8124,90	0,00	3834,70	191,80	*	1180,40	0,00	0,00	9282,70	14490,30
Celkem		821911,20	9207,20	30580,80	131260,30	867579,50	78472,70	6008,80	2247,90	93664,50	474,80	1,00	222634,00	196751,30
ČR		6668920,20	133381,70	288919,60	1128178,10	3479425,60	680216,40	20524,30	11185,40	552854,90	4895,80	55171,60	2064097,40	624964,10

Tab.13 Přehled zastoupení dobytčích jednotek podle okresů a výměr DJ na z.p.

	NAZEV	počet DJ	DJ /ha
3100	Hlavní město Praha	2953,17	0,14
3201	Benešov	83045,11	0,88
3202	Beroun	25463,38	0,73
3203	Kladno	26157,40	0,54
3204	Kolín	41662,76	0,69
3205	Kutná Hora	43246,35	0,71
3206	Mělník	24396,36	0,52
3207	Mladá Boleslav	43300,04	0,65
3208	Nymburk	44516,75	0,73
3209	Praha-východ	19900,74	0,48
3210	Praha-západ	10680,63	0,31
3211	Příbram	46277,60	0,65
3212	Rakovník	25920,40	0,53
3200	Kraj středočeský	434567,52	0,65
3301	České Budějovice	71381,62	0,82
3302	Český Krumlov	28147,46	0,49
3303	Jindřichův Hradec	84812,63	0,92
3304	Pelhřimov	57525,81	0,73
3305	Písek	47680,72	0,75
3306	Prachatice	34906,18	0,70
3307	Strakonice	54413,04	0,81
3308	Tábor	64177,17	0,81
3300	Kraj jihočeský	443044,63	0,77
3401	Domažlice	55389,88	0,89
3402	Cheb	23131,24	0,53
3403	Karlovy Vary	23828,62	0,39
3404	Klatovy	61089,82	0,68
3405	Plzeň-město	2420,85	0,44
3406	Plzeň-jih	50791,53	0,78
3407	Plzeň-sever	55604,40	0,82
3408	Rokycany	23543,67	0,86
3409	Sokolov	5834,03	0,28
3410	Tachov	35174,86	0,53

3400	Kraj západočeský	336808,90	0,66
3501	Česká Lípa	21641,80	0,47
3502	Děčín	10863,62	0,30
3503	Chomutov	16296,76	0,42
3504	Jablonec n.Nisou	3366,83	0,26
3505	Liberec	19721,62	0,44
3506	Litoměřice	46515,88	0,63
3507	Louny	50074,18	0,62
3508	Most	1530,70	0,11
3509	Teplice	5070,96	0,31
3510	Ústí nad Labem	6456,99	0,35
3500	Kraj severočeský	181539,34	0,47
3601	Havlíčkův Brod	70493,58	0,88
3602	Hradec Králové	64787,94	1,04
3603	Chrudim	45139,67	0,71
3604	Jičín	55625,73	0,92
3605	Náchod	41087,80	0,78
3606	Pardubice	46165,31	0,86
3607	Rychnov nad Kněžn	49926,84	0,92
3608	Semily	22990,62	0,61
3609	Svitavy	69692,91	0,86
3610	Trutnov	29772,78	0,59
3611	Ústí nad Orlicí	58421,69	0,77
3600	Kraj východočeský	554104,87	0,82
3701	Blansko	31013,07	0,70
3702	Brno-město	1625,94	0,19
3703	Brno-venkov	51430,15	0,82
3704	Břeclav	61470,14	0,77
3705	Zlín	24002,35	0,50
3706	Hodonín	71119,70	1,02
3707	Jihlava	55187,53	0,79
3708	Kroměříž	41009,95	0,83
3709	Prostějov	46688,04	0,85
3710	Třebíč	96891,84	0,99
3711	Uherské Hradiště	42275,16	0,73

3712	Vyškov	34671,73	0,71
3713	Znojmo	112488,10	0,99
3714	Žďár nad Sázavou	86362,84	0,92
3700	Kraj jihomoravský	756236,54	0,84
3801	Bruntál	26343,83	0,34
3802	Frýdek-Místek	29161,71	0,58
3803	Karviná	1181,38	0,07
3804	Nový Jičín	62505,32	1,04
3805	Olomouc	80361,03	2,07
3806	Opava	44294,20	0,63
3807	Ostrava-město	4018,67	0,46
3808	Přerov	47789,94	0,79
3809	Šumperk	37134,63	0,66
3810	Vsetín	18340,89	0,45
3811	Jeseník	8380,53	0,35
3800	Kraj severomoravský	359512,13	0,71
3000	ČESKÁ REPUBLIKA	3068767,07	0,72

Charakteristika okresů ČR

Produkční podmínky zemědělských půd v okresech ČR jsou převzaty ze Situační a výhledové zprávy MZe Půda, doplněné o některé další zjišťování.

1. Okres Benešov

Výměra zemědělské půdy v okrese Benešov je **94 353 ha**. Zemědělské území se nachází převážně v klimatickém regionu **MT 4** - mírně teplý, vlhký (87,87 % z.p.) a z malé části v **MCH** - mírně chladný, vlhký (12,13% z.p.)

Produkční schopnost zemědělských půd je 50,2 bodů, to je 46. místo mezi okresy ČR. Mezi nejurodnější půdy patří pouze 1% půdy. Půdní pokryv tvoří téměř výhradně hnědé půdy na středočeském krystaliniku. Naprostá většina půd je středně těžkých (84,2 % z.p.), zbytek tvoří lehké půdy (15,8 % z.p.). Téměř všechny půdy jsou slabě (58,1% z.p.) až středně (27,0% z.p.) šterkovité. V malé míře jsou zastoupeny i půdy mělké a kamenité.

Členitost území není příliš vysoká, rovina až mírný svah (do 7⁰ sklonitosti) tvoří 84% zemědělského území, zastoupení svažitéch půd je relativně nízké.

Půdy jsou **slabě kyselé a neutrální**, s vyhovující zásobou živin, relativně značný podíl půd vykazuje vysokou zásobu **fosforu**.

Největší část území je ve výrobní oblasti bramborářské a z menší části i obilnářské oblasti.

V okrese jsou nejvýrazněji zastoupena pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (12% z.p.), především vodní nádrž na Želivce.

Dále se zde nachází chráněná krajinná oblast Blaník (2,6% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 3,2 %.

2. Okres Beroun

Výměra zemědělské půdy v okrese Beroun je **35 108 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **MT1** mírně teplý, suchý (53,63% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (43,05% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (3,31% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (0,01% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 52,5 bodů, tj. 38. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy je zařazeno 20,7% orné půdy. Jedná se převážně o hnědé půdy a rendziny na velmi různých horninách, převážně jen průměrné až podprůměrně úrodné. Většinou jsou to půdy středně těžké doprovázené ostrovy půd lehkých silně písčitých i těžkých - jílovitohlinitých. Půdy jsou slabě až středně šterkovité.

Členitost území je relativně značná. Rovinné území zabírá plochy podél vodních toků, svažité pozemky nad 7⁰ je 18,1% zem. půdy.

Půdy jsou **neutrální a slabě kyselé**, s vyhovující zásobou živin, relativně značný podíl půd vykazuje vysokou zásobu **draslíku**, nadlimitní obsah kadmia na 6,4 % výměry orné půdy.

V území okresu je zastoupen výrobní typ řepařský (40,5% z.p.) a bramborářský (59,5% z.p.). Celkově lze okres charakterizovat jako okrajově řepařský a okrajově bramborářský.

Vyskytují se zde významné chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko a Český kras (28,7% z.p.) z menší části pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (1,3% z.p.) a chráněných oblastí přirozené akumulace vod Brdy (3,6% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,0 %.

3. Okres Blansko

Výměra zemědělské půdy v okrese Blansko je **44377 ha**. Území se nachází ve čtyřech klimatických regionech. Nejvíce je zastoupen klimatický region **T3** - teplý, mírně vlhký (35,59% z.p.) a klimatický region **MT4** - mírně teplý, vlhký (34,21% z.p.), dále v menší míře **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (20,34% z.p.) a **MCH** - mírně chladný, vlhký (9,86% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 54,1 bodů, tj. 35. místo v pořadí okresů ČR. Velmi úrodných zemědělských půd je 11,6% . Jsou to převážně černozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy. Na zbývajících částí území se nachází chudší půdy jako např. hnědé země kyselé na krystaliniku, hnědé půdy na permských horninách apod. Půdy jsou především střední zrnitosti (86,9% z.p.), méně je půd lehkých (7,9% z.p.) a těžkých (3,2% z.p.). Převažují půdy středně hluboké (28,8% z.p.) a hluboké (28,8% z.p.), mělkých půd slabě skeletovitých (20,4% z.p.) a mělkých půd středně silně skeletovitých (22,0% z.p.) je relativně méně.

Členitost území je relativně nízká. Většina půd je v rovině (36,1% z.p.) až mírném sklonu (34,4% z.p.), nad 7⁰ sklonitosti je 27,7% z.p., z toho ve sklonu nad 12⁰ sklonitosti je 5,5% zemědělských půd.

Půdy jsou **slabě kyselé a neutrální**, s vyhovující zásobou živin, relativně značný podíl půd vykazuje vysokou zásobu **hořčíku**.

Největší část území zaujímá obilnářská výrobní oblast, částečně sem zasahuje řepařská výrobní oblast a v okolí Olešnic bramborářská výrobní oblast.

Na území okresu Blansko je několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (28,3% z.p.) a část chráněné krajinné oblasti (Moravský kras - 4,8% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,2 %.

4. Okres Břeclav

Výměra zemědělské půdy v okrese Břeclav je **80 302 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **VT** velmi teplý, suchý (79,99% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (1,47% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (18,54% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 70,2 bodů tj. 14. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy je zařazeno 84,9% orné půdy. Téměř čtvrtina těchto půd patří k nejlepším v ČR, jsou to především černozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy v povodí Moravy. Značně jsou zastoupeny rendziny a těžké černozemě na vápenitěm flyši, drnové půdy na písčích a hnědé půdy na flyši a břidlicí. Kolem dvou třetin půd je střední zrnitosti, převážně hlinitých, téměř čtvrtina jsou půdy těžké a velmi těžké. Většina půd je bez šterku, asi třetina je slabě až středně šterkovitých.

Členitost území není příliš velká téměř 85% z.p. je v rovině nebo v mírně zvlněném terénu. Svažité pozemky nad 7⁰ jsou téměř na 17% z.p.

Půdy jsou alkalické a neutrální vyhovující zásobou živin, relativně značný podíl půd vykazuje vysokou zásobu **fosforu, draslíku a hořčíku**.

Na území okresu je převážně zastoupena výrobní oblast kukuřičná a řepařská.

Imisní zatížení není žádné. Na území okresu se vyskytuje chráněná krajinná oblast Pálava (5,6% z.p.), chráněná oblast přirozené akumulace vod Kvarter řeky Moravy (8,0% z.p.) a několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (5,0% z.p.) lokálního významu.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9 %.

5. Okres Brno - město

Výměra zemědělské půdy v okrese Brno - město je **8310 ha**. Zemědělské území se nachází především v klimatickém regionu **T2** teplý, mírně suchý (80,96% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (18,01% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (1,03% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 73,8 bodů, tj. 9. místo v pořadí okresů ČR. Tři čtvrtiny půd je velmi úrodných, z toho 38% patří k nejurodnějším v ČR. Jsou to především černozemě a hnědozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy. Přes 82% půd je středně těžkých výrazně jsou zastoupeny i půdy těžké a v menší míře lehké. Dvě třetiny půd jsou bez šterku.

Členitost území je značně různorodá, na rovině je 55,9% z.p., v mírném svahu 32,8% z.p. a nad 7⁰ sklonitosti je 11,3% zemědělské půdy.

Půdy jsou alkalické a neutrální, s vyhovující zásobou živin, relativně značný podíl půd vykazuje vysokou zásobu **fosforu a hořčíku**.

V území okresu převažuje řepařská výrobní oblast a okrajově kukuřičná a obilnářská výrobní oblast.

Okrajově sem zasahuje chráněná krajinná oblast Moravský kras (0,08% z.p.) a několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů řeky Svratky, Kuřim a dalších.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 8,1 %.

6. Okres Brno - venkov

Výměra zemědělské půdy v okrese Brno - venkov je **62 572 ha**. Území patří do šesti klimatických oblastí. Nejvíce je zastoupena klimatická oblast **T2** - teplá, mírně suchá (48,13% z.p.) a **VT** - velmi teplá, suchá (21,27% z.p.), dále v menší míře **MT2** - mírně teplá, mírně vlhká (13,2% z.p.), **T3** - teplá, mírně vlhká (12,55% z.p.), **MT4** - mírně teplá, vlhká (5,10% z.p.) a v nepatrné míře i **MT1** - mírně teplá, suchá (0,13% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 73,8, bodů tj. 9. místo v pořadí okresů. Heterogenitě klimatu odpovídá i velká rozmanitost půdního pokryvu. Tři čtvrtiny půd je velmi úrodných, v tom 38% patří k nejlepším v ČR. Jsou to především černozemě a hnědozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy. Zastoupeny jsou i těžké černozemě na slínech, drnové půdy na písčích, hnědé půdy kyselé na krystaliniku, hnědé půdy na permských horninách atd. Půdy jsou především střední zrnitosti (81,8% z.p.), méně je půd těžkých (11,4% z.p.) a lehkých (6,8% z.p.). Půdy jsou hluboké bez skeletu (70,2% z.p.), slabě skeletovité (13,5% z.p.) a středně skeletovité (7,1% z.p.). Silně skeletovitých půd je 9,2% z.p.

Členitost území je relativně nízká. Většina půd je v rovině (55,9% z.p.) až v mírném svahu (32,8% z.p.), nad 7⁰ sklonitosti je 11,3% zemědělské půdy.

Největší část území zaujímá řepařská oblast, za ní kukuřičná oblast a obilnářská oblast. Řepařská oblast zahrnuje zemědělské území se základním výrobním zaměřením na pěstování cukrovky. Do této výrobní oblasti jsou zařazeny zemědělské půdy převážně v klimatickém regionu T2, T3 a z části i MT3 pokud se v něm vyskytuje alespoň 25% orných půd vhodných pro pěstování cukrovky.

Na území je několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (18,6% z.p.) a části chráněné krajinné oblasti Moravský kras (0,5% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,6 %.

7. Okres Bruntál

Výměra zemědělské půdy v okrese Bruntál je **78 563 ha**. Zemědělské území okresu přísluší do 5 klimatických regionů. Největší zastoupení (55,17%) má **MCH** mírně chladný, vlhký a (23,49%) **MT4** mírně teplý, vlhký region, (5,42%) **MCH** chladný, vlhký, 9,84% **MT2** mírně teplý, mírně vlhký region, (6,08%) **MT3** mírně teplý, značně vlhký region.

Produkční schopnost zemědělských půd je relativně nízká, dosahuje 46,0 bodů nejlepších půd ČR a v rámci ČR je na 50. místě. Nadprůměrně úrodných půd je asi 7% (hnědozemě a nivní půdy), největší část ostatních půd jsou hnědé půdy kyselé, oglejené a podzolované na horninách Jeseníků. Naprostá většina (99,3% z.p.) jsou půdy středně těžké, slabé (28,3% z.p.) až středně skeletovité (34,8% z.p.), vyskytují se i půdy hluboké bez skeletu (14,4% z.p.) a půdy mělké skeletovité (22,0% z.p.).

Členitost území v okrese není příliš velká, téměř ze třičtvrtin (74,6% z.p.) je to rovina až mírný svah do 7⁰ sklonitosti.

Půdy jsou slabě kyselé a neutrální, s vyhovující zásobou živin. Relativně značný podíl půd vykazuje vysokou zásobu **fosforu a draslíku**.

Převážná část zemědělského území okresu Bruntál se nachází ve výrobní oblasti pícninářské, z části obilnářské a okolí statku Osoblaha patří do řepařské výrobní oblasti. Stupeň zornění okresu je 62,2%.

Do okresu Bruntál zasahuje chráněná krajinná oblast Jeseníky (4,9% z.p.), chráněná oblast přirozené akumulace vod Jeseníky (5,4% z.p.), ale především řada ochranných pásem vodních zdrojů (78,8% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 15,2 %.

8. Okres Česká Lípa

Výměra zemědělské půdy v okrese Česká Lípa je **46 002 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatickém regionu **MT4** - mírně teplém a vlhkém (25,11%), v **MCH** - mírně chladném a vlhkém regionu (6,02%) a v **MT2** - mírně teplém, mírně vlhkém (68,87%).

Produkční schopnost zemědělských půd je 56,1 bodů, tj. 30. místo v pořadí okresů ČR. Mezi tři skupiny nejurodnějších půd patří 43,4% půdy. V půdním pokryvu převažují hnědé půdy, které jsou z 84,5% středně těžké, 7,7% jsou těžké a 7,8% písčité půdy na pískovcích. Většina půd je šterkovitých.

Členitost území je poměrně různorodá, tvoří ji z 33% rovina, 51,5% jsou mírné svahy. Nad 7⁰ sklonitosti se nachází 15,3% zemědělské půdy.

Půdy jsou slabě kyselé a neutrální, s vyhovující zásobou živin. Relativně značný podíl půd vykazuje vysokou zásobu **fosforu**.

Naprostě převládá výrobní zemědělská oblast obilnářská, jen na jihu (okolí Doks a Dubí) je okrajová řepařská oblast.

Na území okresu se vyskytují chráněné krajinné oblasti (19,1% z.p.). Kokořínsko, Lužické hory a České Středohoří. Okres Česká Lípa je významnou vodohospodářskou oblastí. Nachází se zde chráněná oblast přirozené akumulace vod Severočeská křída (62,1% z.p.) a pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (9,8% z.p.). Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,3 %.

9. Okres České Budějovice

Výměra zemědělské půdy v okrese České Budějovice je **86 571 ha**. Téměř polovina zemědělské půdy se nachází v klimatickém regionu **MT4** - mírně teplý, vlhký (88,40%). Zbývající část je zahrnuta v klimatickém regionu **MCH**- mírně chladný, vlhký (10,67%) a **CH** - chladný, vlhký (0,92%).

Produkční schopnost zemědělských půd je 52,9 bodů, t.j. 39. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy ČR je zařazeno 9,9% půd. Jde o hnědé půdy na krystaliniku, z menší části o hnědé půdy a oglejené půdy na uloženinách Jihočeské pánve. V naprosté většině jsou to půdy středně těžké (86,1%), méně pak je lehkých (10,5%) a těžkých půd (3,4%). Půdy jsou slabě (67,9%) až středně šterkovité (12,3%).

Členitost území je relativně nízká. Převažuje rovina (64,6%) až mírný svah (31,6%).

Půdy jsou slabě kyselé a neutrální, s vyhovující zásobou živin. Relativně značný podíl půd vykazuje malou zásobu **fosforu**, vysokou zásobu **hořčiku**.

Okres je významnou vodohospodářskou oblastí. Vyskytují se zde pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (16,8% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod Třeboňská pánve a Novohradské hory (17,9% z.p.). Do území okresu zasahuje chráněná krajinná oblast Blanský les a Třeboňsko.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,3 %.

10. Okres Český Krumlov

Výměra zemědělské půdy v okrese Český Krumlov je **57 908 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatickém regionu **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (0,03%), **MT4** mírně teplý, vlhký (17,34%), **MCH** - mírně chladný, vlhký (52,95%) a **CH** - chladný, vlhký (29,67%) v němž se zemědělská půda vyskytuje i v nadmořské výšce 900 m a výše.

Produkční schopnost zemědělských půd je 38,8 bodů, tj. 70. místo v pořadí okresů ČR. Půdní pokryv tvoří hnědé půdy na krystaliniku, hnědé půdy a oglejené půdy na uloženinách Jihočeské pánve. Naprostá většina půd patří k středně těžkým, (93,7%) a z malé části (6,3%) k lehkým půdám. Půdy jsou slabě až středně šterkovité, v menší míře se vyskytují i půdy mělké a skeletovité.

Členitost území je proměnlivá. Sklonitost do 7⁰ tj. rovina až mírný svah je na 70,1 % půd a zbytek je do 17⁰, tj. střední (27,8%) až výrazný svah (2,1%).

Velká část území okresu spadá do národního parku Šumava (46,9% z.p.) - chráněná krajinná oblast Blanský les. Značný je i rozsah pásem ochrany vodních zdrojů (71,3% z.p.) a chráněných oblastí přirozené akumulace vod Novohradské hory a Šumava (62,7 % z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 8,0 %.

11. Okres Cheb

Výměra zemědělské půdy v okrese Cheb je **44140 ha**. Zemědělské půdy se nacházejí ve čtyřech klimatických regionech. Největší část je v **MT4** - mírně teplý, vlhký (39,77 % z.p.), menší část pak v **MCH** - mírně chladný, vlhký (30,33% z.p.), **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (27,73% z.p.) a z malé části i v **CH** - chladný, vlhký (2,17% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 47,6 bodů, tj. 53. místo v rámci okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy patří pouze 0,1 % z.p. Půdy jsou prakticky výhradně hnědé půdy na horninách krystalinika, převážně lehčí středně těžké (pisčitohlinité). Těžkých (3,8% z.p.) a lehkých (7,5% z.p.) půd je méně.

Členitost území a svažitost půd je poměrně nízká. V rovině a v mírném svahu (do 7⁰ sklonitosti) je 92% zemědělského území.

Nad 12⁰ sklonitosti je pouze 0,8% zemědělské půdy. Půdy jsou převážně slabě (71,9% z.p.) až středně (18,1% z.p.) šterkovité. Půdy jsou slabě kyselé a neutrální, s vyhovující zásobou živin. Celé území okresu Cheb je zařazeno do obilnářské výrobní oblasti.

Pásma hygienické ochrany vodních zdrojů jsou lokálního významu, významná však jsou pásma ochrany léčivých zdrojů - Františkovy Lázně a Mariánské Lázně (23,2% z.p.). Významný je i výskyt chráněné oblasti přirozené akumulace vod Chebská pánve a Slavkovský les (67,2% z.p.). Svým výběžkem zasahuje do okresu i chráněná krajinná oblast Slavkovský les (7,9% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,4 %.

12. a 36. Okres Chomutov a Most

Výměra zemědělské půdy v okrese Chomutov je **39 536 ha**. **Výměra zemědělské půdy** v okrese Most je **13 962 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech v okrese Chomutov **T1** teplý, suchý (45,48% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (6,60% z.p.), **MT1** mírně teplý, suchý (14,82% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (6,55% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (11,31% z.p.), **CH** chladný vlhký (15,24% z.p.). V okrese Most **T1** teplý, suchý (84,54% z.p.), **T2** teplý mírně suchý (3,99% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (1,17% z.p.), **CH** chladný, vlhký (10,30% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 55,5 bodů, tj. 31. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno 43,1% orné půdy. Jedná se převážně o černozemní půdy na spraši, ve vyšších polohách hnědé půdy kyselé a podzolované. Pro území je typický i výskyt hnědých půd na bazických vyvěřelých horninách, které jsou velmi úrodné, avšak často silně šterkovité až kamenité. Půdy jsou převážně středně těžké, místy i velmi těžké, zejména na terciálních jílch pánevní oblasti.

Členitost území a svažitost je značně rozdílná od rovinných poloh až po strmé svahy v oblasti Krušných hor. Sklonitost pozemků nad 7⁰ je na 17,2% z.p.

Půdy jsou neutrální a slabě kyselé alkalické a neutrální, s vyhovující zásobou živin. Větší část území je zařazena do řepařské a obilnářské výrobní oblasti.

Imisní zatížení území bylo nejvyšší v ČR. Spolu se suchostí klimatu (krušnohorský dešťový stín) znehodnocuje i velmi dobré půdy v pánevní podkrušnohorské oblasti. V tomto území jsou významná pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (71,6% z.p. v okrese Chomutov). Do okresu Most zasahuje chráněná krajinná oblast České středohoří (13,0% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod Krušné hory (25% z.p. v okrese Chomutov a 9,6% z.p. v okrese Most).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla v o.Chomutově 16,0 % a v o. Most 21,2 %

13. Okres Chrudim

Celková výměra zemědělské půdy v okrese Chrudim je **63 879 ha**. Zemědělské území je z největší části v klimatické oblasti **T3** - teplá, mírně vlhká (36,83% z.p.), dále v **MT2** - mírně teplá, mírně vlhká (30,31% z.p.) a **MT4** - mírně teplá, vlhká (21,62% z.p.). Nejméně půdy je v klimatické oblasti **MCH** - mírně chladná, vlhká (10,12% z.p.) a **CH** - chladná, vlhká (1,12% z.p.). **Produkční schopnost** zemědělských půd je 58,9 bodů, tj. 26. místo v pořadí okresů ČR. Více než třetina půd (34,1% z.p.) patří k nejlepším v České republice. Nejvíce půd je hnědých půd na krystaliniku Českomoravské vysočiny a Železných hor. Rozšířeny jsou i hnědozemě na spraši a černozemní půdy na slínu. Půdy jsou v naprosté převaze středně těžké (90,3% z.p.). Těžké půdy zaujímají 6,0% z.p. a lehké 3,7% z.p. Převážně jde o půdy slabě (79,7% z.p.) až středně šterkovité (17,6% z.p.).

Členitost území je nízká. Většina půd je v rovině (65,7% z.p.) až mírném svahu (29,7% z.p.), nad 7⁰ sklonitosti je 4,6% zemědělské půdy.

Půdy jsou slabě kyselé a neutrální s vyhovující zásobou živin. Největším podílem je zastoupena zemědělská výrobní oblast řepařská a obilnářská, méně pak bramborářská.

V území se vyskytuje chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy a Železné hory (9,10% z.p.), chráněná oblast přirozené akumulace vod Žďárské vrchy a Východočeská křída (17,1% z.p.) a pásmo hygienické ochrany vodních zdrojů (6,7% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 8,9%.

14. Okres Děčín

Výměra zemědělské půdy v okrese Děčín je **36 475 ha**. Zemědělské území děčínského okresu se nachází převážně v **MT4** - mírně teplé, vlhké (48,03% z.p.) a **MT2** - mírně teplé, mírně vlhké oblasti (28,41% z.p.). Rozloha **MCH** - mírně chladné, vlhké (17,66% z.p.), **T2** - teplé, mírně suché oblasti (5,62% z.p.), **T1** teplý, suchý (0,01% z.p.) a **CH** chladný, vlhký (0,28% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 45,1 bodů, tj. 61. místo mezi okresy ČR. Mezi neúrodnější půdy je zařazeno cca 13% orné půdy. V půdním pokryvu převažují hnědé půdy na velmi různých matečných horninách a hnědozemě i illimerizované půdy na svahovinách, ostrůvkovitě i na sprašových hlínách. Většina půd je šterkovitých. Půdy jsou převážně středně těžké (93,4% z.p.), méně jsou rozšířeny i písčité půdy na pískovcích (do 4% z.p.) a těžké půdy (2,6% z.p.).

Členitost území je poměrně vysoká a značný je i podíl velmi svažitých půd. Nad 7⁰ sklonitosti je téměř 31% celkové výměry zemědělské půdy okresu.

Převládající výrobní oblasti je zemědělská oblast obilnářská a na jihu na ní okrajově navazuje řepařská výrobní oblast.

Vyskytují se zde chráněná území, největší zastoupení mají chráněné oblasti přirozené akumulace vod Severočeská křída - (12,3% z.p.), menší pak chráněné krajinné oblasti - České středohoří, Labské pískovce a Lužické hory - (8% z.p.) a pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (2% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 13,2%.

15. Okres Domažlice

Výměra zemědělské půdy v okrese Domažlice je **62 030 ha**. Zemědělská půda se nachází v pěti klimatických regionech. **MT4** - mírně teplý, vlhký (42,32% z.p.) a **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (42,50% z.p.), **MT1** mírně teplý, suchý (4,84% z.p.). Část zahrnuje klimatický region **MCH** - mírně chladný, vlhký (8,84% z.p.), **CH** chladný, vlhký (0,28% z.p.) v němž se zemědělská půda nachází na hřebenech Českého lesa v nadmořské výšce přes 1000m.

Produkční schopnost zemědělských půd je 48,7 bodů, tj. 50. místo v pořadí okresů ČR. Do tří nejproduktivnějších skupin půd náleží 3,9% z.p.

Na Domažlicku se v naprosté většině vyskytují hnědé půdy na horninách krystalinika, převážně středně těžké písčitohlinité (91,6% z.p.) a z menší části lehké hlinitopísčité (7,2% z.p.). Obvykle jsou půdy slabě (45,5% z.p.) až středně (24,7% z.p.) skeletovité. V chladném a vlhkém klimatickém regionu se vyskytují půdy podzolované. Mělkých a silně skeletovitých půd je 8% z.p.

Členitost území a rozložení svažitých pozemků je proměnlivé, rovina až mírný svah do 7⁰ sklonitosti tvoří 87,5% z.p. Výrazný svah (nad 12⁰ sklonitosti) se vyskytuje v příhraniční oblasti a tvoří 1% zemědělské půdy okresu.

Většina území okresu je v obilnářské výrobní oblasti, pouze v okolí Mezholesů je výrobní oblast bramborářská.

V okrese se nachází 6,7% zemědělské půdy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 4,2%.

16. Okres Frýdek - Místek

Výměra zemědělské půdy v okrese Frýdek - Místek je **50 331 ha**. Zemědělské půdy patří do čtyř klimatických regionů. Největší částí je zastoupen **MT4** - mírně teplý, vlhký (37,56% z.p.), dále **MCH** - mírně chladný, vlhký (30,64% z.p.) a **MT3** - mírně teplý (24,70% z.p.). Menší část území je i v klimatickém regionu **CH** - chladný, vlhký (7,10 z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 51 bodů, tj. 51. místo v rámci okresů ČR. Čtvrtina půd patří k vysoce úrodným. Zastoupeny jsou především hnědozemě illimerizované oglejené na sprašových hlínách, illimerizované a oglejené půdy na svahovinách a hnědé půdy většinou kyselé a slabě oglejené na horninách karpatského plyše. Naprostá většina půd (82,1% z.p.) je středně těžkých, méně je těžkých půd (11,4% z.p.) a lehkých půd (6,5% z.p.). Asi třetina půd je bez šterku (31,6% z.p.) a slabě šterkovitých (35,7% z.p.). Méně je půd středně šterkovitých (19,1% z.p.), ale poměrně vysoké je zastoupení půd mělkých a silně skeletovitých (14,6% z.p.).

Členitost území není velká, rovina a mírný svah (do 7⁰ sklonitosti) tvoří tři čtvrtiny území. Asi desetina půd je však výrazně svažitých (nad 12⁰ sklonitosti).

Půdy jsou slabě kyselé a neutrální, s vyhovující zásobou živin, nadlimitní obsah kadmia vykazuje 8,1% výměry orné půdy.

Nejrozšířenější je zemědělská výrobní oblast obilnářská, méně pak pšicínářská (oblast horského zemědělství).

Území je ovlivněno poddolováním (3,2% z.p.). Na území okresu se nachází chráněná krajinná oblast Beskydy (7,7% z.p.), chráněná krajinná oblast přirozené akumulace vod Jablunkovsko a Beskydy (9,8% z.p.) a pásma hygienické ochrany vodních zdrojů Ostravice a Morávka (2,1% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 13,8%.

17. Okres Havlíčkův Brod

Výměra zemědělské půdy v okrese Havlíčkův Brod je **79 887 ha**. Největší část havlíčkovobrodského okresu se nachází v klimatickém regionu **MT4** - mírně teplém, vlhkém (57,76% z.p.) a **MCH** - mírně chladném, vlhkém (26,73% z.p.). Pouze menší

část (13,71% z.p.) náleží do **MT2** - mírně teplého, mírně vlhkého regionu a vskutku minimální - reziduální část do regionu **T3** - teplém, mírně vlhkém (1,72% z.p.) a **T1** teplým, suchým (0,08% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 50,4 bodů, tj. 45. místo v rámci okresů ČR. Úrodnost je průměrná, do prvních tří bonitních skupin spadá pouhých 4,3% celkové výměry zemědělské půdy okresu. Nejvíce půd patří k hnědým půdám na krystaliniku Českomoravské vrchoviny. Půdy jsou v naprosté převaze středně těžké (96,1% z.p.), těžké a lehké půdy jsou zastoupeny jen velmi málo.

Členitost území není na vrchovinné podmínky příliš velká, vyložené svažitých půd je málo. Podíl půd se sklonitostí vyšší než střední, tj. nad 7⁰ sklonitosti, dosahuje pouhých 6,1% z celkové výměry zemědělské půdy okresu.

Z hlediska zemědělských výrobních oblastí je nejvýrazněji zastoupena výrobní oblast bramborařská, v menší míře pak obilnářská a v okolí Skryje řepařská výrobní oblast.

V okrese jsou zastoupeny, nikoliv však významnou měrou, chráněné oblasti, jejichž relace k celkové výměře zemědělské půdy se u všech 3 kategorií (PHO, CHKO, CHOPAV) pohybuje shodně v rozmezí cca 3-4%.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,2 %.

18. Okres Hodonín

Výměra zemědělské půdy v okrese Hodonín je **69 876 ha**. Zemědělské půdy se nacházejí ve dvou hlavních klimatických regionech. V klimatickém regionu **VT** - velmi teplý, suchý (69,86% z.p.) a **MT3** teplý, mírně vlhký (17,27% z.p.). Ostatní klimatické regiony **T2** teplý, mírně suchý (2,65% z.p.), **MT3** mírně teplý, značně vlhký (5,51% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (4,62% z.p.) a **MCH** mírně chladný, vlhký (0,09% z.p.) mají menší rozlohu a význam.

Produkční schopnost zemědělských půd je 65 bodů, tj. 19. místo pořadí okresů ČR. Dvě třetiny půd patří k velmi úrodným, z toho téměř třetina k nejlepším půdám v ČR. Značně jsou zastoupeny rendziny a těžké černozemě na vápenitém flyši, drnové půdy na písčích a hnědé půdy na flyši a břidlici. V naprosté převaze jsou půdy střední zrnitosti (70,7% z.p.), těžkých půd je 19,3% a lehkých 10%. Většinou jde o půdy hluboké bez štěrku, asi třetina je slabě až středně štěrkovitá.

Členitost území není příliš velká. Rovina až mírný svah (do 7⁰ sklonitosti) tvoří 70,4% z.p. a výrazný až příkrý svah 4,1% zemědělské půdy okresu.

Největší část území zaujímá výrobní oblast kukuřičná a minimální obilnářská.

V okrese se vyskytuje chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty 15,6% z.p., chráněná oblast přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy 7,1% z.p. a řada pásem hygienické ochrany vodních zdrojů lokálního významu - 4,6% zemědělské půdy okresu.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 13,4 %.

19. Okres Hradec Králové

Výměra zemědělské půdy v okrese Hradec Králové je **62 396 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **T1** teplý, suchý (0,01% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (98,02% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (1,86% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (0,10% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 77,2 bodů, tj. 3. místo v pořadí okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy je zařazeno 60,0% orných půd. Největší část půdního pokryvu tvoří velmi úrodné černozemní a hnědozemní půdy na spraši, lokálně i na sprašových hlinách. Značně jsou rozšířeny i nivní půdy, písčité drnové půdy (regosoly) a těžké černozemní půdy na slinech. Převládají středně těžké půdy, ale poměrně vysokým podílem jsou zastoupeny i písčité půdy a půdy těžké až velmi těžké. Půdy jsou bez štěrku nebo jen slabě štěrkovité.

Členitost území je nepatrná. Sklonitost pozemků nad 7⁰ je pouze 0,7% zemědělské půdy.

Téměř celé území okresu je zařazené do centrální řepařské oblasti. V jihovýchodní a jihozápadní části je v menší míře obilnářská výrobní oblast.

Imisní zatížení území je relativně nízké, pouze v okolí Hradce Králové a elektrárny Opatovice je vyšší. Pásmo hygienické ochrany mají převážně lokální význam (10,9% z.p.). Na území okresu částečně zasahuje chráněná oblast přirozené akumulace vod Východočeská křída (1,8% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,9 %.

20. Okres Jablonec

Výměra zemědělské půdy v okrese Jablonec je **13 050 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (4,84% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (30,11% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (40,58% z.p.), **CH** chladný, vlhký (24,47% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 38 bodů, tj. 71. místo v pořadí okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy je zařazeno pouze 3,9% orné půdy. Největší část půd tvoří hnědé půdy na krystaliniku a hnědé půdy na permských horninách. Půdy jsou většinou středně těžké. Značně jsou rozšířeny i lehké půdy, převážně středně hluboké až mělké a středně až značně štěrkovité popřípadě kamenité.

Členitost území je značná s velmi vysokým podílem svažitých půd. Sklon pozemků nad 7⁰ je 57,2% zemědělské půdy.

Největší část území je zařazena do obilnářské výrobní oblasti. Ve vyšších polohách je zastoupena picinářská výrobní oblast (horského zemědělství).

Pásmo hygienické ochrany vodních zdrojů mají jen lokální význam (2,9% z.p.). Významný podíl na zemědělské půdy mají chráněné oblasti přirozené akumulace vod Jizerské hory a Severočeská křída (37,0% z.p.) a chráněná krajinná oblast Jizerské hory (11,3% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,0 %.

21. Okres Jičín

Výměra zemědělské půdy v okrese Jičín je **60 831 ha**. Zemědělské území jičínského okresu je většinou v oblasti **T3** - teplé, mírně vlhké (57,60% z.p.) a v **MT2** - mírně teplé, mírně vlhké oblasti (31,03% z.p.). Pouze menší část (10,9% z.p.) spadá do oblasti **MT4** - mírně teplé, vlhké (9,35% z.p.) a **MCH** - mírně chladné, vlhké (2,02% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd okresu Jičín je 73,1 bodů, tj. 12. místo v pořadí okresů ČR. Téměř 60% orných půd patří k nadprůměrně úrodným, z toho 24% k neúrodnějším v ČR (černozemě a hnědozemě na spraši a nivní půdy), dále se vyskytují těžší černozemě, rendziny, drnové půdy, illimerizované půdy a hnědé půdy. Více než 70% zemědělských půd je středně těžkých a 26,3 % těžkých. Většina půd je bez štěrku (65,1% z.p.) nebo jen se slabou štěrkovitostí (28,4% z.p.).

Členitost území je mírná. Reliéfové proměny jsou typické spíše příznivou sklonitostí pozemků, charakter reliéfu je rovina (56% z.p.) a mírný svah (33,4% z.p.). Podíl střední a vyšší sklonitosti (nad 7⁰ sklonitosti) dosahuje cca 10% celkové výměry zemědělské půdy.

Největší část území zaujímá řepařská výrobní oblast, doplňuje ji výrobní zemědělská oblast obilnářská.

Imisní zatížení okresu je nízké a pohybuje se od 10 do 30 µg SO₂m⁻³. Chráněná oblast přirozené akumulace vod Severočeská křída a Východočeská křída jsou na 16,4% výměry zemědělské půdy, pásma hygienické ochrany vodních zdrojů na 3,6% výměry zemědělské půdy. Do okresu zasahuje chráněná krajinná oblast Český ráj.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,8 %.

22. Okres Jihlava

Výměra zemědělské půdy v okrese Jihlava je **70 187 ha**. Území jihlavského okresu je zařazeno převážně do **MT4** - mírně teplé, vlhké oblasti (63,03% z.p.) a **MCH** - mírně chladné, vlhké oblasti (33,77% z.p.). Podíl **CH** - chladné, vlhké oblasti (2,04% z.p.) a **MT2** - mírně teplé, mírně vlhké oblasti (1,16% z.p.) je nízký.

Produkční schopnost zemědělských půd je 44,7 bodů, tj. 62. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy je zařazeno pouze 0,7% orných půd. Prakticky celé území tvoří z pohledu půdního pokryvu hnědé půdy kyselé na krystaliniku Českomoravské vrchoviny. Půdy jsou slabě šterkovité, výrazně jsou zastoupeny i půdy mělké a kamenité. V naprosté převaze (97,9% z.p.) se jedná o půdy lehčí středně těžké, vysloveně lehkých půd je velmi málo (2,1% z.p.).

Členitost území je rozsáhlá, 18,6% půd je v rovině, 60,7% půd je svažitéch, sklonitost na 7⁰ má ve struktuře sklonitosti poměrně významný podíl, a to 20,7 % z celkové výměry zemědělské půdy okresu.

Většina území spadá do zemědělské výrobní oblasti bramborářské.

V okrese se nachází rozsáhlé plochy pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (28,2% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,2 %.

23. Okres Jindřichův Hradec

Výměra zemědělské půdy v okrese Jindřichův Hradec je **92 242 ha**. Zemědělská půda jindřichohradecká se ze tří čtvrtin nachází v klimatickém regionu **MT4** teplý, vlhký (74,51% z.p.), v **MCH** mírně chladný vlhký (74,51% z.p.) a v **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký.

Produkční schopnost zemědělských půd je 48,4 bodů, což je v rámci ČR 52. místo. Do tří nejproduktivnějších skupin půd patří 4,8% orných půd. V celém území jsou v naprosté převaze hnědé půdy na krystaliniku a hnědé půdy oglejené a oglejené půdy na usazeninách jihočeské rybníčné pánve. Většinou jde o středně těžké půdy (87,2% z.p.), které jsou slabě (65,4% z.p.) až středně (16,1% z.p.) šterkovité.

Členitost území není velké, na rovině až mírném svahu (do 7⁰ sklonitosti) je 93,4% zemědělské půdy.

Téměř celý okres Jindřichův Hradec se nachází v oblasti bramborářské, pouze okolí Třeboně je v oblasti obilnářské.

Část území okresu (19,3% z.p.) se nachází v chráněné krajinné oblasti Třeboňsko. Významnou část území tvoří i chráněná oblast přirozené akumulace vod Třeboňská pánev (13,6% z.p.) a řada významných pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (7,9% z.p.) mezi jinými i lázní Třeboň.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 4,2 %.

24. Okres Karlovy Vary

Výměra zemědělské půdy v okrese Kralupy Vary je **60 978ha**. Zemědělské půdy jsou v pěti klimatických regionech od **MT1** - mírně teplý, suchý (0,33% z.p.), **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (39,78% z.p.), **MT4** - mírně teplý, vlhký (9,08% z.p.) až po **MCH** - mírně chladný, vlhký (44,05% z.p.) a **CH** - chladný, vlhký (6,76% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 42,4 bodů, tj. 65. místo v pořadí okresů ČR. Mezi tři nejurodnější skupiny půd patří pouze 2,0% orné půdy. V půdním pokryvu převažují hnědé půdy na krystaliniku, zastoupeny jsou však i oglejené půdy na tercierních uloženinách a ve vyšších polohách podzolované půdy. Většina půd je střední zrnitosti (90,4 % z.p.), méně jen lehkých půd (7,7% z.p.). Těžkých půd je málo (1,9% z.p.). Půdy jsou slabě (56,2% z.p.) až středně šterkovité. Rozšířeny jsou půdy mělké a středně šterkovité, případně kamenité (11,2% z.p.).

Členitost území a svažitost pozemků je poměrně nízká, převážně ji tvoří rovina (34,4%) a mírný svah do 7⁰ sklonitosti (48,2% z.p.). Nad 12⁰ sklonitosti je 5% z.p.

Přibližně stejným podílem jsou zastoupeny obilnářská a bramborářská výrobní oblast.

V území je řada pásem hygienické ochrany vodních zdrojů, v tom i ochrana pásma přírodních zdrojů léčivých a minerálních vod (44,5% z.p.). Do okresu zasahuje chráněná krajinná oblast Slavkovský les (13,5% z.p.) a chráněná krajinná oblast přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les (22,6% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 8,1 %.

25. Okres Karviná

Výměra zemědělské půdy v okrese Karviná je **17 770 ha**. Zemědělské půdy patří do dvou klimatických regionů. Nejvíce je zastoupen klimatický region **MT3** - mírně teplý (77,81% z.p.), méně pak **MT4** - mírně teplý, vlhký (22,19% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 64,7 bodů, tj. 20. místo v pořadí okresů ČR. Do třech nejurodnějších skupin půd patří 58,1% orné půdy. Zastoupeny jsou především hnědozemě illimerizované slabě oglejené na sprašových hlinách, illimerizované a oglejené půdy na svahovinách. Naprostá převaha půd je střední zrnitosti (84,8% z.p.), méně je těžkých (10,0% z.p.) a lehkých půd (5,2% z.p.). Více než tři čtvrtiny půdy je bez šterku (77,3% z.p.), zbytek jsou slabě (20,4% z.p.) až středně (20,4% z.p.) šterkovité a v malé míře jsou i půdy mělké (0,3% z.p.).

Členitost území je nízká. Většina půdy je v rovině (49,9% z.p.) nebo v mírném svahu (36,4% z.p.).

Celé území okresu je zařazeno do obilnářské výrobní oblasti.

Na území okresu jsou na 8,0 % zemědělské půd vyhlášeny pásma hygienické ochrany vodních zdrojů.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 18,0 %.

26. Okres Kladno

Výměra zemědělské půdy v okrese Kladno je **48 548 ha**. Zemědělské území se nachází převážně v klimatických regionech **T1** teplý, suchý (65,89% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (0,03% z.p.), **MT1** mírně teplý, suchý (34,01% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (0,07% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 69,8 bodů, tj. 15. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy lze zařadit až 77,6% orné půdy. Jsou to převážně černozemní a hnědozemní půdy na spraši, jejich produkční schopnost je však limitována suchostí klimatu. Většinou jsou to půdy středně těžké doprovázeny ostrovy půd lehkých - silně písčitých i těžkých-jílovitohlinitých.

Členitost území je nízká. Svažitých pozemků nad 7⁰ je pouze 6,2% zemědělské. půdy.

V území okresu se vyskytuje převážně řepařská výrobní oblast a okrajově obilnářská výrobní oblast.

Do okresu zasahuje chráněná krajinná oblast Křivoklátsko (2,7% z.p.) a rovněž několik lokálních pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (4,3% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9,9 %.

27. Okres Klatovy

Výměra zemědělské půdy v okrese Klatovy je **89 930 ha**. Zemědělské půdy zahrnují několika klimatických regionů **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (31,94% z.p.), **MT4** - mírně teplý, vlhký (46,44% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (10,8% z.p.) a **CH** chladný, vlhký (10,82% z.p.) v němž je zemědělská půda i v nadmořské výšce přes 1000m (v oblasti Horské Kvildy).

Produkční schopnost zemědělských půd je velmi nízká, dosahuje 42,0 bodů nejlepších půd ČR a řadí se na 66. místo v rámci okresů České republiky. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno pouze 1,6% orné půdy. V okrese se v naprosté převaze vyskytují hnědé půdy na horninách krystalinika, převážně lehčí středně těžké (83,3% z.p.) a lehké (16,0% z.p.) obvykle slabě (44,6% z.p.) až středně štěrkovité (31,7% z.p.). Při severních hranicích se vyskytují v malé míře i illimerizované hnědozemě na sprašových hlínách a srahovinách a v chladné a vlhké klimatické oblasti i podzolované půdy.

Členitost území je různá. V rovině až mírném svahu (do 7⁰ sklonitosti) se nachází 76,1% území, ve středním až příkrém svahu 23,9% z.p.

Území okresu je zařazeno v obilnářské, bramborářské a z části do pšicninářské výrobní oblasti.

Zasahuje zde národní park Šumava (11,2% z.p.) a pásmo hygienické ochrany vodních zdrojů (7,8% z.p.). Okres Klatovy je z ekologického hlediska velmi cenný.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,8 %.

28. Okres Kolín

Výměra zemědělské půdy v okrese Kolín je **60 336 ha**. Zemědělské území se nachází převážně v klimatických regionech **T2** teplý, mírně suchý (53,71% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (26,97% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (19,32% z.p.).

Produkční schopnost zemědělské půdy je 76,9 bodů, tj. 4. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy lze zařadit 69,3% orné půdy. Jsou to černozemě a hnědozemě na spraši a velmi úrodné středně těžké nivní půdy v nivě Labe. V naprosté většině jde o středně těžké půdy většinou hlinité. Podíl lehkých a těžkých půd je nízký.

Členitost území je nízká. Sklonitost pozemků na 7⁰ je velmi malá, pouze 3,4% zemědělské půdy.

Největší část území je zařazena do řepařské výrobní oblasti (85% z.p.). Ve východní části okresu navazuje obilnářská výrobní oblast (10% z.p.) a jihozápadně bramborářská výrobní oblast (5% z.p.).

V okrese je několik rozlehlějších pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (3,8% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9,7 %.

29. Okres Kroměříž

Výměra zemědělské půdy v okrese Kroměříž je **49 644 ha**. Zemědělské území se nachází ve čtyřech klimatických regionech. Největší část z nich zaujímá **T3** - teplý, mírně vlhký region (73,14% z.p.). Zbytek území je v klimatickém regionu **MT3** - mírně teplý (16,98% z.p.), **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (7,92% z.p.) a **MCH** - mírně chladný, vlhký (1,96% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 78,0 bodů, to je 2. místo v rámci okresů ČR. Tři čtvrtiny půdy (75,3% z.p.) patří do nejúrodnějších skupin orných půd. Jsou to zejména černozemě a hnědozemě na spraši a nivní půdy, dále rendziny a těžké černozemě na slínech a jiných jílovitě větrajících horninách. Většina půd (84,5% z.p.) je středně těžkých, převážně hlinitých, poměrně vysoké zastoupení mají těžké půdy (13,9% z.p.). Podle zrnitostního složení je 79% půd bez štěrku, zbytek jsou půdy slabě až středně štěrkovité, v tom je i podíl mělkých a kamenitých půd (3,1% z.p.).

Členitost území je nízká. Zhruba polovina půd (50,2% z.p.) je v rovině a 34,9% z.p. je v mírně zvlněném terénu.

Na celém území okresu převažuje výrobní oblast řepařská.

Imisní zatížení okresu je nízké. Území zahrnuje několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (21,6% z.p.) a chráněnou oblast přirozené akumulace vod - Kvartér řeky Moravy (11,1% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9,6 %.

30. Okres Kutná Hora

Výměra zemědělské půdy v okrese Kutná Hora je **61 320 ha**. Zemědělská území se nachází v pěti klimatických regionech **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (41,97% z.p.) a **T3** - teplé, mírně vlhký (36,49% z.p.). Okrajově též do **MT4** - mírně teplý, vlhký (19,57% z.p.) a **T2** - teplý, mírně suchý (1,44% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (0,53% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 67,8 bodů, tj. 17. místo v rámci okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy patří 37,4% orných půd. Jsou to černozemě a hnědozemě na spraši a nivní půdy. Částečně jsou zastoupeny i hnědé půdy na horninách krystalinika. Téměř výhradně jde o středně těžké půdy (91,5% z.p.), většinou hlinité; podíl lehkých a těžkých půd je zanedbatelný. Veškeré půdy jsou jen slabě štěrkovité.

Členitost území je nevýrazná. Charakter reliéfu je plochý, nevýrazně členitý s nízkým podílem svažitých ploch (sklonitost nad 7⁰ je u 4,7% z.p.).

Největší část území je zařazena do řepařské výrobní oblasti. Na ni navazuje obilnářská oblast a v jižní části okresu oblast bramborářská.

Rozloha pásem hygienické ochrany vodních zdrojů je poměrně značná (19,4% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 10,2 %.

31. Okres Liberec

Výměra zemědělské půdy v okrese Liberec je **44 509 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **T1** teplý suchý (0,11% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (13,12% z.p.), **MT3** mírně teplý, značně vlhký (11,08% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (52,90% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (21,88% z.p.), **CH** chladný, vlhký (0,90% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 49,8 bodů, tj. 48. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy je zařazeno 22,5% orných půd. Největší část půdního pokryvu tvoří hnědé půdy na krystaliniku a hnědé půdy na permských horninách. V jižní části okresu i illimerizované hnědozemě a illimerizované půdy na sprašových hlinách a svahovinách. Půdy jsou většinou středně těžké, ale značně jsou rozšířeny i lehké půdy, převážně středně hluboké až mělké a středně až značně šterkovité popřípadě kamenité.

Členitost území je rozsáhlá s vysokým podílem svažitých půd. Sklon pozemků nad 7⁰ je 24,1% zemědělské půdy.

Největší část území je zařazena do obilnářské výrobní oblasti. Ve vyšších polohách na severu okresu je zastoupena pícninářská výrobní oblast (horského zemědělství) a nepatrně i řepařská výrobní oblast.

Významné zastoupení má chráněná krajinná oblast Jizerské hory a Lužické hory (55,0% z.p.) a chráněné oblasti přirozené akumulace vod Jizerské hory a Severočeská křída (37,0% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,2 %.

32. Okres Litoměřice

Výměra zemědělské půdy v okrese Litoměřice je **74 180 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **VT** velmi teplý, suchý (0,01% z.p.), **T1** teplý, suchý (69,60% z.p.) **T2** teplý, mírně suchý (14,07% z.p.), **MT1** mírně teplý, suchý (5,40% z.p.), **MT2** mírně teplý mírně vlhký (9,58% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (1,33% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 64,7 bodů, tj. 21. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy je zařazeno 64,2% orné půdy. Nacházejí se převážně černozemě a hnědozemě na spraších a slínech, dále nivní půdy v aluviální nivě Labe a rovněž rendziny na opukách a drnové půdy (oregosoli) na píscích. Asi dvě třetiny půd jsou středně těžkých, velmi značný podíl mají půdy velmi lehké písčité, výsušné ve vyšších oblastech jsou půdy těžké - jílovité.

Členitost území a svažitost je nízká. Svažitě pozemky nad 7⁰ je pouze 11,2% zemědělské půdy.

Území okresu je v převážné míře zařazeno do výrobní oblasti řepařské na severním okraji okresu je část výrobní oblasti obilnářské.

Okres je významnou vodohospodářskou oblastí. Vyskytují se zde pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (33,8% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod podzemních Severočeská křída (47,5% z.p.). Do území zasahuje chráněná krajinná oblast České středohoří a Kokořínsko (25,2% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 12,7 %.

33. Okres Louny

Výměra zemědělské půdy v okrese Louny je **80 670 ha**. Zemědělská území se nachází v klimatických regionech **VT** velmi teplý, suchý (0,01% z.p.), **T1** teplý, suchý (64,12% z.p.), **MT1** mírně teplý, suchý (34,43% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (1,44% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 61,6 bodů, tj. 25. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy je zařazeno 60,3% orné půdy. Zemědělské půdy jsou z větší části nadprůměrně úrodné i když černozemních a hnědozemních půdy a půd nivních je necelých 20%. Značný podíl tvoří rendziny na opukách a slínech a rovněž velmi úrodná hnědá půda na permských horninách a čedičích. Z hlediska půdní zrnitosti se jedná převážně o půdy středně těžké až těžké v údolních nivách i písčité.

Členitost území je poměrně nízká. Svažitě pozemky nad 7⁰ je 11,6% zemědělské půdy.

Území okresu je v převážné míře zařazeno do obilnářské výrobní oblasti (66,% z.p.). Zbývající části území je v řepařské výrobní oblasti (34% z.p.).

Na území zasahuje svým jižním okrajem chráněná krajinná oblast České Středohoří (8,3% z.p.) a z menší části se vyskytují pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (1,6% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 15,6 %.

34. Okres Mělník

Výměra zemědělské půdy v okrese Mělník je **47 095 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **T1** teplý suchý (48,26% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (23,77% z.p.), **T3** teplý mírně vlhký (22,72% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (5,25% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (0,01% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 70,6 bodů, tj. 13. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy lze zařadit 63,1% orné půdy. Jsou to především černozemní půdy na spraši a slínech a velmi úrodné nivní půdy doprovázející tok Vltavy a Labe. Dále se vyskytují rendziny na opukách a drnové půdy (regosoli) na píscích. Velmi značný podíl mají půdy velmi lehké písčité. Dvě třetiny půd jsou středně těžké v menší míře těžké - jílovité. Většina půd je bez šterku, pouze necelá třetina je slabě šterkovitá.

Členitost území a svažitost je nízká - rovinného charakteru. Sklonitost pozemků nad 7⁰ je 5,5% zemědělské půdy.

Největší část území je zařazena do řepařské výrobní oblasti. Okrajová část území je zařazena do obilnářské výrobní oblasti.

Značnou část území zahrnují pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (17,9% z.p.) a chráněná krajinná oblast Kokořínsko (11,0% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,2 %.

35. Okres Mladá Boleslav

Výměra zemědělské půdy v okrese Mladá Boleslav je **66 570 ha**. Zemědělské území se nahází v klimatických regionech **VT** velmi teplý suchý (0,03% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (19,26% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (58,99% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (21,71% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 72,1 bodů, tj. 11. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy lze zařadit 51,1% orné půdy. Z nejurodnějších půd převažují černozemě (14% z.p.) a hnědozemě (35% z.p.) na spraši a nivní půdy. Dále se vyskytují rendziny (11% z.p.), illimerizované půdy a hnědé půdy na permských horninách. Jsou zastoupeny půdy od nejtěžších až po váté pisky. Převážnou většinu mají středně těžké půdy (60% z.p.). Většina půd je bez šterku (65% z.p.) nebo slabě až středně šterkovitých (35% z.p.).

Členitost území je nízká. Většina půd je v rovině nebo v slabě zvlněném terénu. Sklonitost pozemku na 7⁰ je 3,1% zemědělské půdy.

Největší část území okresu je zařazena do řepařské výrobní oblasti (95% z.p.), zbytek do bramborářské oblast. Pásma hygienické ochrany vodních zdrojů s výjimkou Káraného mají jen lokální význam (8,1% z.p.). Chráněná krajinná oblast Český ráj (1,1% z.p.) zasahuje do okresu v prostoru Kněžmosti.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 3,2 %.

36. Okres Most a Chomutov viz 12.

37. Okres Náchod

Výměra zemědělské půdy v okrese Náchod je **52 798 ha**. Zemědělská území se nachází převážně v klimatických regionech **T1** teplý, suchý (0,13% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (9,46% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (27,37% z.p.), **MT4** mírně teplý vlhký (42,30% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (20,74% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 53,7 bodů, tj. 36. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy lze zařadit 33,9% orné půdy. Zemědělské půdy jsou velmi heterogenní. Nejvíce jsou rozšířeny hnědé půdy na krystaliniku a permských horninách. Zastoupeny jsou však i illimerizované a oglejené hnědozemě a illimerizované půdy na sprašových hlínách a svahovinách. Z půdních druhů převažují středně těžké půdy. Menší zastoupení mají půdy těžké a písčité. Ve vyšších polohách jsou půdy šterkovité až kamenité.

Členitost území je značné. Svažitě pozemky nad 7⁰ je více než 20% zemědělské půdy.

Území okresu je zařazeno do řepařské a obilnářské výrobní oblasti, okrajově zasahuje i bramborářská výrobní oblast.

Významné jsou pásma hygienické ochrany vodních zdrojů a ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů a minerálních vod Běloves u Náchoda (42,2% z.p.). Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod Polická pánev a Východočeská křída zaujímá rovněž významné místo (38,2% z.p.), stejně jako chráněná krajinná oblast Broumovsko (25,2% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,1 %.

38. Okres Nový Jičín

Celková výměra zemědělské půdy v okrese Nový Jičín je **60 166 ha**. Území patří do třech klimatických oblastí. Nejvíce je zastoupena klimatická oblast **MT3** - mírně teplá (58,54% z.p.), **MT4** - mírně teplá, vlhká (35,12% z.p.) a v podhůří Beskyd **MCH** - mírně chladná, vlhká (6,34% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd okresu je 55,1 bodů, to je 32. místo v pořadí okresů ČR. Třetina půd (32,5%) patří k nejúrodnějším v ČR. Zastoupeny jsou především hnědozemě illimerizované oglejené nasprašových hlínách, illimerizované a oglejené půdy na svahovinách a hnědé půdy kyselé a oglejené na horninách karpatského flyše. Naprostá převaha půd (89,0% z.p.) je středně těžkých, méně je těžkých (7,2% z.p.) a lehkých (3,8% z.p.). Asi polovina půd je bez šterku (45,9% z.p.), zbytek jsou půdy slabě (30,0% z.p.) a středně (12,8% z.p.) skeletovité. V menší míře se vyskytují i půdy mělké a většinou silně skeletovité (11,3% z.p.).

Členitost území je značně různorodá. Zhruba třičtvrtina půd je rovinná (38,6% z.p.) nebo mírný svah (42,8% z.p.), výrazně svažitých půd nad 12⁰ je 4,7% z.p.

Nejrozšířenější je výrobní oblast obilnářská a řepařská.

Na území je několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (PHO - 5,8% z.p.) Jeseník nad Odrou a Vrážné a okrajově zasahuje i chráněná oblast přirozené akumulace vod Beskydy. Z chráněných území se vyskytuje CHKO Beskydy a od roku 1991 i CHKO Poodří (celkem 7,6% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 11,7 %.

39. Okres Nymburk

Výměra zemědělské půdy v okrese Nymburk je **61 299 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **T2** teplý, mírně suchý (56,98% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (43,01% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (0,01% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 74,5 bodů, tj. 7. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy lze zařadit 66,3% orné půdy. Nejvíce jsou rozšířeny hnědé půdy na krystaliniku a permských horninách, zastoupeny jsou však i illimerizované a oglejené hnědozemě a illimerizované půdy na sprašových hlínách a svahovinách. Převažují půdy těžké jílovitohlinité až jílovité (41,3% z.p.), středně těžké hlinité (39,2% z.p.) a v menší míře lehké hlinitopísčité až písčité (19,5% z.p.) Velká většina půd je jen slabě šterkovitá.

Členitost území je nízká, převažuje rovinný charakter reliéfu. Sklonitost pozemků nad 7⁰ je pouze 1,6% zemědělské půdy.

Celé území okresu je zařazeno do řepařské výrobní oblasti. Okres je významným producentem cukrové řepy.

Pásma hygienické ochrany vodních zdrojů mají jen místní význam (2,3% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 8,9 %.

40. Okres Olomouc

Celková výměra zemědělské půdy v okrese Olomouc je **81 094 ha**. Území se nachází v zemědělsky nejpříznivějším klimatickém regionu **T3** - teplý, mírně vlhký (69,15% z.p.), **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (18,19% z.p.), **MT4** - mírně teplý, vlhký (1,70% z.p.) a **MCH** - mírně chladný, vlhký (10,97% z.p.) region, zasahuje do území z oblasti Jeseníku.

Produkční schopnost zemědělských půd okresu je 79,7 bodů a je nejvyšší v celé ČR. Přes dvě třetiny (67,5% z.p.) půd okresu patří k nejúrodnějším v ČR: černozemě a hnědozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy v okolí toku řeky Moravy (45,4% z.p.), dále rendziny na slínech, illimerizované půdy apod. Půdy jsou z 96,3% střední zrnitosti, lehké a těžké půdy jsou zastoupeny stejným malým podílem. Většina půd je velmi hlubokých a hlubokých bez skeletu (74,3% z.p.), slabě skeletovitých (13,1% z.p.), nebo středně skeletovitých (9,1% z.p.) a v malé míře (3,5% z.p.) i půdy mělké, silně skeletovité.

Členitost území a sklonitost je nízká. Terén tvoří 71,4% rovina a 22,7% mírný svah. Svažitých pozemků (nad 7⁰ sklonitosti) je 5,9% z.p.

Největší část území okresu patří do centrální řepařské oblasti, kde jsou kromě cukrovky optimální produkční předpoklady pro pěstování kvalitní pšenice a sladovnického ječmene.

Území zahrnuje několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (23,8% z.p.) chráněnou oblast přirozené akumulace vod - řeky Moravy (27,7% z.p.) a chráněnou krajinnou oblast Litovelské Pomoraví (2,5% z.p.)

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 10,9 %.

41.a 42. Okres Opava a Ostrava-město

Výměra zemědělské půdy v okrese Opava **70 233 ha** a v Ostravě - město 8698 ha. Území patří do čtyř klimatických regionů. Největší část území je v klimatickém regionu **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (53,58% z.p.), pak následuje **MT4** - mírně teplý, vlhký (23,89% z.p.), **MT3** - mírně teplý (15,84% z.p.) a v menší míře i **MCH** - mírně chladný, vlhký (6,69% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 61,8 bodů, tj. 24. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy patří 41,4% orných půd. Zastoupeny jsou především hnědozemě illimerizované oglejené na sprašových hlínách, illimerizované a oglejené na svahovinách a hnědé půdy, většinou kyselé a oglejené na horninách kulmu nízkého Jeseníku a karpatského flyše. Naprostá většina půd je středně těžkých (94,5% z.p.), těžké půdy se téměř nevyskytují (0,3% z.p.). Více než polovina půd je bez šterku (53,9% z.p.), zbytek jsou půdy slabě (25,7% z.p.) až středně (12,3% z.p.) šterkovité a v malé míře i půdy mělké (8,1% z.p.). Zemědělské území okresu je rovina (53,4% z.p.) až mírný svah (37,6 z.p.).

Největší část území zaujímá výrobní zemědělská oblast řepařská, meší obilnářská a v okolí Březové i oblast bramborářská.

Na území okresu se vyskytují pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (3,0% z.p.) místního významu.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla v okrese Opava 10,0 % a Ostrava - město 16,6 %.

43. Okres Pardubice

Výměra zemědělské půdy v okrese Pardubice je **53 836 ha**. Zemědělské území se nachází ve dvou klimatických regionech **T3** - teplý, mírně vlhký (92,41% z.p.), a okrajově i v **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (7,59% z.p.).

Produkční ocenění zemědělských půd je 64,1 bodů, tj. 22. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy patří 28,3% orných půd. Největší částí půdního pokryvu tvoří černozemní a hnědozemní půdy na spraši, lokálně i na sprašových hlínách, v relativně menší míře jsou rozšířeny i nivní půdy, písčité drnové půdy a těžké černozemní půdy na slínech. Převažují středně těžké půdy (48,8% z.p.), ale poměrně vysokým podílem jsou zastoupeny i písčité půdy a půdy těžké až velmi těžké. Půdy jsou převážně bez šterku (63,0% z.p.), zpravidla jen slabě šterkovité (36,4% z.p.).

Členitost území a svažitost pozemků je nízká, tvoří ji rovina (47,5% z.p.) a mírný svah (51,9% z.p.).

Většina území patří do výrobní oblasti řepařské a menší část do oblasti obilnářské.

Vyskytují se zde i pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (7,4% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod Východočeská křída (1,7% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,5 %.

44. Okres Pelhřimov

Výměra zemědělské půdy v okrese Pelhřimov je **79 355 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatickém regionu **MT4** - mírně teplý, vlhký (59,81% z.p.) a v klimatickém regionu **MCH** - mírně chladný, vlhký (40,19% z.p.).

Produkční ocenění zemědělských půd je 47,4 bodů, tj. 55. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno pouze 0,1% orných půd. Z hlediska půdního pokryvu jsou zde v převaze hnědé půdy na krystaliniku a hnědé půdy oglejené. Půdy jsou vesměs střední zrnitosti, slabě (71,5% z.p.) až středně skeletovité (27,6% z.p.).

Členitost území je značně. Zemědělské území má rovinný (28,6% z.p.) až mírně svažitý (65,3% z.p.) charakter. Vysloveně svažitých půd je relativně málo (nad 7⁰ sklonitosti je 6,1% z.p.).

Naprostá většina území je ve výrobní oblasti bramborářské. Okres je velmi významným producentem konzumních brambor.

Celkem 72,2% zemědělské půdy se nachází v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů především Želivky.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 3,6 %.

45. Okres Písek

Výměra zemědělské půdy v okrese Písek je **63 942 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (55,50% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (42,55% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (1,96% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 50,1 bodů, tj. 47. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno pouze 4,2% orných půd. V celém území jsou v naprosté převaze hnědé půdy na krystaliniku a oglejené půdy na uloženinách Jihočeské rybníční pánve, lokálně i illimerizované půdy na svahovinách. Převážně se jedná o půdy středně těžké až lehčí, slabě až středně šterkovité.

Členitost území je průměrně vyšší v západní části okresu. Sklonitost pozemků nad 7⁰ je 6,0% zemědělské půdy.

Největší část území okresu je v obilnářské výrobní oblasti. V menší míře je zařazeno do bramborářské výrobní oblasti.

Rozsáhlejší pásma hygienické ochrany vodních zdrojů prakticky nejsou. Severně od Písku je menší ochranné pásmo přírodních léčivých zdrojů a minerálních vod Vráž u Písku (0,2% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,8 %.

46. Okres Plzeň - jih

Výměra zemědělské půdy v okrese Plzeň - jih je **65 277 ha**. Zemědělské půdy se nacházejí v klimatickém regionu **MT4** - mírně teplý, vlhký (39,76% z.p.), **MT1** - mírně teplý, suchý (31,98% z.p.), **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (25,67% z.p.) a jen v malém rozsahu v **MCH** - mírně chladný, vlhký (2,59% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 51,7 bodů, tj. 42. místo mezi okresy ČR. Mezi nejúrodnější půdy patří 21,0% orné půdy. Největší část půdního fondu patří mezi hnědé půdy, převážně na algonických horninách, rozšířeny jsou i hnědozemě illimerizované na sprašových hlínách a svahovinách, jakož i oglejené půdy. Převážně jde o půdy střední zrnitosti (89,7% z.p.), méně je lehkých půd (9,6% z.p.).

Členitost území není příliš vysoká, převážnou část tvoří rovina (37,5% z.p.) až mírný svah (do 7⁰ sklonitosti - 57,1% z.p.).

Převážná část území spadá do zemědělské výrobní oblasti obilnářské, zbývající část do bramborářské oblasti.

V pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů je 6,4% zemědělské půdy.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 4,6 %.

47. Plzeň - město

Výměra zemědělské půdy v okrese Plzeň - město je **5 466 ha**. Půdy se nacházejí v klimatickém regionu **MT1** - mírně teplý, suchý (98,21% z.p.) a pouze malá část půdy je v klimatickém regionu **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (1,79% z.p.).

Největší část půdního fondu tvoří hnědé půdy především na algonických horninách. Půdy jsou převážně střední zrnitosti (84,5% z.p.), méně pak je lehkých půd (15,2% z.p.) a sporadicky se vyskytují i půdy těžké (0,3% z.p.). Téměř polovina půdy je bez šterku (48,2% z.p.) nebo jen slabě (28,0% z.p.) až středně šterkovité (19,9% z.p.). Zemědělské půdy se vyskytují převážně v rovině (53,4% z.p.) až mírném svahu (do 7⁰ sklonitosti - 41,3% z.p.).

Zemědělské území se nachází ve výrobní zemědělské oblasti obilnářské.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,6 %.

48. Okres Plzeň - sever

Výměra zemědělské půdy okresu Plzeň - sever je **68 021 ha**. Zemědělské půdy se nachází především klimatických regionech **MT1** - mírně teplý, suchý (59,99% z.p.) a **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (27,99% z.p.). Z malé části v klimatických regionech **MT4** - mírně teplý, vlhký (6,65% z.p.) a **MCH** - mírně chladný, vlhký (5,37% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd okresu Plzeň - sever je 55,1 bodů ,tj. 33. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy patří 19,1% půdy okresu. Největší část půdního fondu patří mezi hnědé půdy, především na algonických horninách, značně jsou rozšířeny i hnědozemě illimerizované na sprašových hlinách a svahovinách, jakož i oglejené půdy. Převážně jde o půdy střední zrnitosti (92,1% z.p.), méně je lehkých půd(7,6% z.p.). Půdy jsou převážně bez šterku (24,5% z.p.) nebo jen slabě (45,3% z.p.) až středně (24,9% z.p.) šterkovité.

Členitost území není příliš vysoká, rovina až mírný svah (do7⁰ sklonitosti) tvoří 92,8% zemědělského území.

Celé území patří do zemědělské výrobní oblasti obilnářské.

V okrese se v menší míře vyskytují pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (0,8% z.p.) a okrajově chráněná krajinná oblast Křivoklátsko (0,6% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,8 %.

49. Okres Prachatice

Výměra zemědělské půdy v okrese Prachatice je **50 029 ha**. Zemědělské půdy se nacházejí v klimatických regionech **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (10,28% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (23,76% z.p.), **MCH** mírně chladný vlhký (16,56% z.p.), ale především z (49,40% z.p.) v chladném a vlhkém klimatickém regionu. V tomto klimatickém regionu se zemědělská půda vyskytuje i v nadmořské výšce kolem 900m.

Produkční schopnost zemědělských půd je 43,8 bodů, tj. 63. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejurodnější půdy patří pouze 0,2% orné půdy. V naprosté převaze se zde vyskytují hnědé půdy na krystaliniku, převážně středně těžké zejména písčitohlinité (93,4% z.p.) a z menší části lehké (6,5% z.p.) obvykle slabě až středně šterkovité s výskytem mělkých a skeletovitých půd. V chladné a vlhké klimatické oblasti se vyskytují i podzolované půdy.

Členitost území a rozložení svažitých pozemků je rovina až mírný svah (do 7⁰ sklonitosti) tvoří 73,4% zemědělské půdy a výrazný až příkrý svah (nad 12⁰ sklonitosti) tvoří 3,5% zemědělské půdy okresu.

Území okresu Prachatice se z převážné části nachází v pícninářské výrobní oblasti, z menší části v obilnářské výrobní oblasti.

Rozsah pásem hygienické ochrany vod je 8,7 % na zem. půdy, národní park Šumava a chráněná krajinná oblast Blanský les tvoří 4,9% z.p. a chráněná oblast přirozené akumulace vod Šumava 3,6% zemědělské půdy okresu.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,9 %.

50. Hlavní město Praha

Výměra zemědělské půdy v hlavním městě Praze je **21 380 ha**. Zemědělské půdy se nacházejí v klimatickém regionu **T2** - teplý, mírně vlhký (98,6% z.p.) a z malé části i v **MT1** - mírně teplý, suchý (1,4% z.p.). Půdní pokryv je tvořen převážně z černozemních a hnědozemních půd na spraši, zastoupeny jsou i hnědé půdy a nivní půdy. Půdy jsou převážně střední zrnitosti (93,9% z.p.), méně je těžkých (3% z.p.) a lehkých půd (3,1% z.p.). Téměř třetina půd je bez šterku (31,8% z.p.), zbytek je slabě až středně šterkovitých. Mělkých půd je málo (1,5% z.p.).

Výšková členitost území je nízká, většinu území tvoří rovina až mírný svah (do7⁰ sklonitosti) . Výrazně svažitých pozemků nad 12⁰ sklonitosti je málo (0,3% z.p.).

Celé území je zařazeno do řepařské výrobní oblasti.

Imisní zatížení zemědělského území je značné vzhledem k blízkosti znečišťovatele aglomerace Prahy.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 3,6 %.

51. Okres Praha - východ

Výměra zemědělské půdy v okrese Praha - východ je **41 150 ha**. Zemědělské území se nachází převážně v klimatickém regionu **T2** - teplý, mírně suchý (59,56% z.p.) a **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (39,53% z.p.). Z malé části i v **T1** - teplý , suchý (0,91% z.p.)

Produkční schopnost zemědělských půd je 69,4 bodů tj. 16. místo mezi okresy ČR. Úrodnost půdy je nadprůměrná , polovina půdy (50,9% z.p.) patří do nejurodnějších skupin půd. Půdní pokryv je ve značné části složen z černozemních a hnědozemních půd na spraši, silně jsou zastoupeny i hnědé půdy na algonických i jiných horninách a půdy nivní. Podstatná část je střední zrnitosti (85,2% z.p.), méně půd je lehkých (9,6% z.p.) a těžkých (5,2% z.p.). Největší část půd je bez šterku (47,1% z.p.) nebo slabě šterkovitých (39,2% z.p.).

Členitost území je nízká, téměř všechny půdy jsou v rozmezí rovina (64,2% z.p.) až mírný svah do 7⁰ sklonitosti (29,8% z.p.).

Převážná část okresu je zařazena do řepařské výrobní oblasti, menší část do výrobní oblasti obilnářské.

Zhruba 5% z celkové výměry zemědělské půdy je v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 3,1 %.

52. Okres Praha - západ

Výměra zemědělské půdy v okrese Praha - západ je **34 905 ha**. Zemědělské půdy se nacházejí ve čtyřech klimatických regionech: **MT1** - mírně teplý, suchý (33,40% z.p.), **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (28,65% z.p.), **T2** - teplý, mírně suchý (21,70% z.p.) a **T1** - teplý suchý (16,25% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 67,0 bodů, tj. 18. místo mezi okresy ČR. Úrodnost půdy je značně nadprůměrná, více než polovina půd (57,2% z.p.) patří mezi nejurodnější půdy ČR. Půdní pokryv je tvořen převážně z černozemních a hnědozemních půd na spraši, silně jsou zastoupeny i hnědé půdy na algonických a jiných horninách a půdy nivní. Podstatná část je střední zrnitosti (94,3% z.p.), v malé míře jsou zastoupeny půdy lehké (3,2% z.p.) a těžké (2,5% z.p.). Polovina půdy je bez šterku (50,8% z.p.), ostatní jsou slabě (22,3% z.p.) až středně šterkovité (19,11% z.p.). Silně šterkovité půdy jsou na 7,7% zemědělského území.

Členitost území je nízká, téměř všechny půdy jsou v rovině a z části v mírném svahu (94,8% z.p.).

Největší část okresu je zařazena do výrobní oblasti řepařské, menší část do obilnářské výrobní oblasti. Do území okresu Praha - západ zasahuje chráněná krajinná oblast Český kras (3% z.p.). Více než pětina z.p. je v pásmu hygienické ochrany vodních zdrojů (23,2% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 3,0 %.

53. Okres Přerov

Výměra zemědělské půdy v okrese Přerov je **60 504 ha**. Zemědělské území leží ze dvou třetin v zemědělský nejpříznivějším klimatickém regionu **T3** - teplý, mírně vlhký (61,42% z.p.), necelou třetinu v regionu **MT3** - mírně teplý (27,05% z.p.). Přibližně stejným podílem jsou zastoupeny regiony **MT4** - mírně teplý, vlhký (5,21% z.p.) a **MCH** - mírně chladný, vlhký (4,81% z.p.) a pouze reziduálně region **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (1,50% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 75,8 bodů ,tj. 5. místo v rámci okresů ČR. Více než dvě třetiny půd patří do neúrodnějších půd ČR (67,0% z.p.): černozemě a hnědozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy v okolí toku Moravy, dále rendziny na slínech, illimerizované půdy apod. Většina půd (80,0% z.p.) je středně těžkých, převážně hlinitých, poměrně vysoké zastoupení mají těžké půdy (16,7% z.p.). Podle zrnitostního složení je 72,5% půd bez štěrku, 20,4% slabě štěrkovitých, zbytek jsou půdy středně štěrkovité včetně podílu mělkých a kamenitých půd (2,2% z.p.).

Členitost území je nízká. Zhruba polovina půd (53,7% z.p.) je v rovině a 40,5 % z.p. je v mírně zvlněném terénu (do 7⁰ sklonitosti).

Největší část území okresu patří do centrální řepařské oblasti, menší část do výrobní oblasti obilnářské.

V povodí Moravy jsou významná pásma ochrany vodních zdrojů (26,6% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod Kvartér řeky Morava (10% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 13,7 %.

54. Okres Příbram

Výměra zemědělské půdy je v okrese Příbram **70 983 ha**. Území se nachází především v klimatickém regionu **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (69,31% z.p.), méně pak v **MT4** - mírně teplý, vlhký (19,58% z.p.) a **MT1** - mírně teplý, suchý (11,05% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (0,01% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (0,02% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (0,03% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 47,4 bodů, tj. 56. místo mezi okresy ČR. Mezi neúrodnější půdy patří pouze 2% orné půdy. Půdní pokryv tvoří téměř výhradně hnědé půdy na středočeském krystaliniku. Naprostá většina půdy patří k středně těžkým (75,3% z.p.), ale dosti jsou zastoupeny i lehké půdy (24,6% z.p.). Téměř všechny půdy jsou slabě (58,0% z.p.) až středně (24,0% z.p.) štěrkovité v malé míře se vyskytují i půdy mělké i silně štěrkovité (9,5% z.p.).

Členitost území je nízká. V rovině až mírném svahu (do 7⁰ sklonitosti) je 90% zemědělské půdy.

Největší část území je ve výrobní oblasti bramborářské a z menší části v oblasti obilnářské.

V okrese je několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (5,2% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod Brdy (11,6% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 8,0 %.

55. Okres Prostějov

Výměra zemědělské půdy v okrese Prostějov je **55 047 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **T3** teplý, mírně vlhký (63,74% z.p.) **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (11,00% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (25,26% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 74,6 bodů tj. 6. místo v pořadí okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy je zařazeno 61,7% orné půdy. Zemědělské půdy jsou z největší části nadprůměrně úrodné převážně v oblasti Hané. Přes dvě třetiny půd tvoří černozemě a hnědozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy, dále se vyskytují rendziny na slínech a illimerizované půdy. Téměř z 90% jde o půdy středně těžké. Lehké a těžké půdy jsou zastoupeny jen malým podílem. Většina půd je bez štěrku, zbytek tvoří půdy slabě až středně štěrkovité a v malé míře i půdy mělké.

Členitost území je nízká - z 90% jde o půdy v rovině. Svažitě pozemky nad 7⁰ je pouze 9,3% zemědělské půdy.

Území okresu z převážné části patří do centrální řepařské oblasti, menší část do výrobní oblasti obilnářské.

Významně jsou zastoupena pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (25,8% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9,7 %.

56. Okres Rakovník

Výměra zemědělské půdy v okrese Rakovník je **48 868 ha**. Zemědělské území se nachází převážně v klimatických regionech **MT1** mírně teplý, suchý (45,21% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (54,79% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 57,5 bodů, tj. 27. místo v pořadí okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy lze zařadit 32,6% orné půdy. Převážně se jedná o černozemě a hnědozemě a nivní půdy. Značný podíl tvoří rendziny na opukách a slínech a rovněž velmi úrodné hnědé půdy na permských horninách a čedičích. Z půdních druhů převažují středně těžké půdy.

Členitost území je nízká. Svažitě pozemky nad 7⁰ je 9,1% zemědělské půdy.

V území převažuje bramborářská výrobní oblast 61% z.p. a řepařská výrobní oblast 39% z.p., v které se pěstuje chmel.

Významnou rozlohou do okresu zasahuje chráněná krajinná oblast Křivoklátsko (19,9% z.p.); malou měrou se vyskytují pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (6,2% z.p.) lokálního významu.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 8,0 %.

57. Okres Rokycany

Výměra zemědělské půdy v okrese Rokycany je **27 247 ha**. Zemědělské území se nachází ze 60,27% v klimatickém regionu **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký a z menší části i v klimatickém regionu **MT4** - mírně teplý, vlhký (29,12% z.p.), **MT1** - mírně teplý, suchý (9,29% z.p.) a **MCH** - mírně chladný, vlhký (1,32% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 51,8 bodů, tj. 40. místo v rámci okresů ČR. Nejvíce půd patří k hnědým půdám, ale rozšířeny jsou i hnědozemě illimerizované na sprašových hlinách a svahovinách, a oglejené půdy. Půdy jsou v naprosté převaze středně těžké (93,8% z.p.) a ve stejné míře se vyskytují půdy těžké (3,0% z.p.) a lehké (3,2% z.p.). Jsou převážně slabě (44,9% z.p.) až středně (32,6% z.p.) štěrkovité.

Členitost území je průměrná. Zemědělské území tvoří rovina (36,5% z.p.) až mírný svah (55,9% z.p.). Vysloveně svažitých půd o sklonitosti nad 12⁰ je pouze 1% zemědělské půdy.

Celé území okresu Rokycany patří do zemědělské výrobní oblasti obilnářské.

V okrese se nacházejí pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (4,0% z.p.), chráněná oblast přirozené akumulace vod Brdy (7,2% z. p.) a chráněná krajinná oblast Křivoklátsko (10% z.p.).
Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,7 %.

58. Okres Rychnov nad Kněžnou

Výměra zemědělské půdy v okrese Rychnov nad Kněžnou je **54 447 ha**. Klimatické podmínky rychnovského okresu jsou velmi rozdílné, vyskytují se zde oblasti **MT2** - mírně teplá, mírně vlhká (40,16% z.p.), **MT4** - mírně teplá, vlhká (37,31% z.p.), **MCH** - mírně chladná, vlhká (13,20% z.p.), **CH** - chladná, vlhká (7,32% z.p.) a okrajově i oblast **T3** - teplá, mírně vlhká (2,01% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 51,5 bodů, tj. 43. místo v rámci okresů ČR. Mezi nejlepší půdy je zařazeno 31,2% orných půd. Půdní podmínky jsou značně heterogenní, nejvíce jsou rozšířeny hnědé půdy na krystaliniku a permských horninách, zastoupeny jsou však i illimerizované a oglejené hnědozemě a illimerizované půdy na spraši a svahovinách. V prvních třech bonitních skupinách se nachází cca 31% z celkové výměry zemědělské půdy okresu. Z půdních druhů převažují středně těžké půdy (písčitohlinité a hlinité) a písčité. Ve vyšších polohách jsou půdy i dosti šterkovité až kamenité.

Členitost území je rozdílná, v rovině až mírné sklonitosti (do 7⁰ sklonitosti) se nalézá 86,5% z celkové výměry zemědělské půdy okresu.

Největší část okresu je zařazena do zemědělské výrobní oblasti obilnářské, dále se vyskytuje výrobní oblast řepařská a z malé části bramborářská.

Poměrně velký rozsah území okresu se nachází v chráněných oblastech přirozené akumulace vod Orlické hory (84,6% z.p.) a v chráněné krajinné oblasti Orlické hory (13,6% z.p.). Z menší části se na území okresu nachází pásmo hygienické ochrany vodních zdrojů (7,1% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 4,8 %.

59. Okres Semily

Výměra zemědělské půdy v okrese Semily je **37 632 ha**. Území patří do pěti klimatických regionů. Nejvíce je zastoupen klimatický region **MCH** - mírně chladný vlhký (32,16% z.p.), **MT4** - mírně teplý, vlhký (29,28% z.p.), méně pak **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (19,91% z.p.) a **CH** - chladný, vlhký (18,6% z.p.) a v nepatrné míře **T1** - teplý, suchý (0,06% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 43,5 bodů, tj. 64. místo v pořadí okresů ČR. Pouze 11,4% půd je velmi úrodných. Největší část půdního pokryvu tvoří hnědé půdy na krystaliniku a permských horninách, zastoupeny jsou i illimerizované a oglejené hnědozemě, illimerizované půdy na sprašových hlinách a svahovinách. Půdy jsou většinou středně těžké (94,7% z.p.), převážně středně hluboké až mělké a středně šterkovité až kamenité.

Členitost území je rozsáhlá a poměrně vysoký je i podíl silně svažitých půd (nad 7⁰ je 42,8% z.p.).

Největší část území spadá do obilnářské výrobní oblasti, ve vyšších polohách je zastoupena i výrobní oblast píceinářská (horského zemědělství) a v okolí Všeně i výrobní oblast řepařská.

V okrese se vyskytuje Krkonošský národní park (11,1% z.p.) chráněná oblast přirozené akumulace vod Krkonoše a Severočeská křída (20,7% z.p.) a pásmo hygienické ochrany vodních zdrojů (1,9% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,0 %.

60. Okres Sokolov

Výměra zemědělské půdy v okrese Sokolov je **20 614 ha**. Zemědělské půdy se nacházejí ve čtyřech klimatických regionech od **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (17,91% z.p.), přes **MT4** - mírně teplý, vlhký (16,09% z.p.) a **MCH** - mírně chladný, vlhký (25,79% z.p.) až po nejrozšířenější region **CH** - chladný, vlhký (40,21% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 37,8 bodů, tj. 72. místo v pořadí okresů ČR. Do třech neúrodnějších skupin půd patří pouze 0,2% orné půdy. V půdním pokryvu převažují hnědé půdy na krystaliniku, zastoupeny jsou i oglejené půdy na terciárních uloženinách a ve vyšších polohách podzolované půdy. Většina půd je středně těžkých (92,6% z.p.), méně je těžkých (4,1% z.p.) a lehkých půd (3,3% z.p.). Půdy jsou slabě (52,8% z.p.) až středně (30,3% z.p.) šterkovité. Vysoký je však i podíl mělkých silně šterkovitých, případně kamenitých půd (13,3% z.p.).

Členitost území a svažitost pozemků je vyšší. Více než tři čtvrtiny území je rovina až mírný svah (77,1% z.p.) a nad 7⁰ sklonitosti je 22,9% zemědělské půdy.

Většina území patří do píceinářské výrobní oblasti, menší část do obilnářské oblasti.

V území je řada pásem hygienické ochrany vodních zdrojů, v tom i ochrany léčivých vod (16,7% z.p.). Do území zasahuje chráněná krajinná oblast Slavkovský les (42,6% z.p.). Celkově jde o nejméně úrodnou část území ČR, nízká přírodní úrodnost je ještě zhoršena imisním zatížením.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9,5 %.

61. Okres Strakonice

Výměra zemědělské půdy v okrese Strakonice je **67 003 ha**. Zemědělské půdy jsou převážně v klimatickém regionu **MT4** - mírně teplý, vlhký (59,19% z.p.) a **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (34,09% z.p.) a jen z malé části i v regionu **MCH** - mírně chladný, vlhký (6,70% z.p.) a **CH** - chladný, vlhký (0,02% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 47,5 bodů, tj. 54. místo v pořadí okresů ČR. Do tří nejlepších skupin půd patří pouze 2,6% orných půd. V celém území jsou v naprosté převaze hnědé půdy na krystaliniku a oglejené půdy, lokálně i illimerizované půdy na svahovinách. Jde převážně o půdy středně těžké (71,6% z.p.) až lehčí (26,2% z.p.). Půdy jsou slabě (65,3% z.p.) až středně (16,3% z.p.) šterkovité. Více než 10% půdy je bez šterku, ale vyskytují se i půdy mělké a kamenité (7,3% z.p.).

Členitost území je značně rozmanitá. Většina zemědělské půdy je v rovině (38,8% z.p.) a v mírném svahu (47,5% z.p.). Nad 7⁰ sklonitosti je 13,7% zemědělské půdy.

Většina území okresu Strakonice je v zemědělské výrobní oblasti obilnářské a bramborářské a jen malá část je v oblasti píceinářské.

Pásma hygienické ochrany vodních zdrojů jsou vyhlášena na 3,1% zemědělské půdy.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,3 %.

62. Okres Šumperk a o.Jeseník

Výměra zemědělské půdy v okrese Šumperk je **56 713 ha**, v okrese Jeseník **24 343 ha**. Zemědělské území okresu se člení do šesti klimatických regionů, přičemž oba extrémy - klimatický region **T2** teplý mírně suchý (9,78% z.p.) a **CH** chladný, vlhký (5,33% z.p.) mají nejmenší výměru. Největší zastoupení má klimatický region **MCH** mírně chladný, vlhký (26,02% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (25,04% z.p.), **MT4** mírně teplý vlhký oblast (25,46% z.p.) a **MT3** mírně teplý značně vlhký (8,36% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 50,8 bodů, tj. 44. pořadí v rámci okresů ČR. Nadprůměrně úrodných půd je 21,5% orných půd (hnědozemě a nivní půdy), největší část ostatních jsou hnědé půdy kyselé, oglejené a podzolované na kulmských horninách Jeseníků. Většina půd je střední zrnitosti (89,7% z.p.), jen malý podíl mají půdy lehké. Půdy bez štěrku a mělké kamenité půdy jsou zastoupeny každá jednou pětinou, zbytek tvoří půdy slabě až středně štěrkovité.

Členitost území je velmi rozdílná, v rovině až mírném svahu do 7⁰ sklonitosti je 59,8%, ve výrazném svahu je 16% zemědělské půdy.

Většina část území patří do zemědělské výrobní oblasti obilnářské, část do pícninářské výrobní oblasti (horské a podhorské) a menší část do zemědělské výrobní oblasti řepašské.

V území okresu je řada ochranných pásem vodních zdrojů (90,5% z.p.), chráněná oblast přirozené akumulace vod (24,7% z.p.) a chráněná krajinná oblast Jeseníky (8,7% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla v o. Šumperk 10,8 % a v o.Jeseník 11,2 %.

63. Okres Svitavy

Výměra zemědělské půdy v okrese Svitavy je **81 389 ha**. Zemědělská území se nachází v klimatických regionech **T3** teplý, mírně vlhký (8,40% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (40,14% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (40,84% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (10,62% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 57,2 bodů, tj. 29. místo v pořadí okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy lze zařadit až 54,6% orné půdy. Jsou to především hnědé půdy (60,6% z.p.) a degradovaná černozem (15,7% z.p.) na sprašových hlínách, dále jsou to půdy illimerizované (8,9% z.p.), půdy oglejené (6,3% z.p.) a půdy nivní. Většinou jde o středně těžké půdy (88% z.p.) lehkých a těžkých půd je málo. Převážně jsou to půdy slabě až středně štěrkovité.

Členitost území je značně rozdílná, převážně jde o půdy v rovině nebo mírně zvlněném terénu. Svažitě pozemky nad 7⁰ je kolem 14% zemědělské půdy.

V území okresu se vyskytují tři rozdílné výrobní oblasti a to výrobní oblast řepašská, obilnářská a na severu pícninářská (horského zemědělství).

Největší část území je v chráněné oblasti přirozené akumulace vod (59,9% z.p.) a v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů (58,8% z.p.). Do okresu zasahuje chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy (3,7% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 10,2 %.

64. Okres Tábor

Výměra zemědělské půdy v okrese Tábor je **78 968 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (7,02% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (83,76% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (9,22% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 51,7 bodů, tj. 41. místo v pořadí okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy lze zařadit pouze 7,8% orné půdy. Jsou to v naprosté převaze hnědé půdy na krystaliniku a hnědé půdy oglejené. Většinou jde o středně těžké půdy, které jsou slabě až středně štěrkovité.

Členitost území není velká, vysloveně svažitých půd je velmi málo. Svažitě pozemky nad 7⁰ je necelých 7% zemědělské půdy.

Na území okresu je v převážné míře zastoupena výrobní oblast bramborářská a z části i obilnářská. Okres je významným producentem konzumních brambor.

V území okresu je řada významných pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (7,0% z.p.). Do okresu zasahuje chráněná krajinná oblast Třeboňsko (1,8% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod Třeboňská pánev a ochranná pásma léčivých zdrojů a minerálních vod Bechyně (9,9% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 5,4 %.

65. Okres Tachov

Výměra zemědělské půdy v okrese Tachov je **66 962 ha**. Území se nachází v pěti klimatických regionech. Převážná část území je v klimatických regionech **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (37,67% z.p.) a **MT4** - mírně teplý, vlhký (37,10% z.p.) a menší část území je v klimatickém regionu **MCH** - mírně chladný vlhký (16,12%), **MT1** - mírně teplý, suchý (7,66% z.p.) a klimatický region **CH** - chladný vlhký (1,44% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 45,5 bodů, tj. 60. pořadí v rámci okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy lze zařadit necelých 6,6% orné půdy. Z hlediska půdního pokryvu jde prakticky výhradně o hnědé půdy na horninách krystalinika, které jsou z 91,6% středně těžké (píscitohlinité) a z 8,3% lehké. Půdy jsou z 81,7% středně hluboké, slabě až středně skeletovité a z 13,3% půdy mělké a skeletovité.

Členitost území a svaživost je malá rovina až mírný svah (92,9% z.p.). Svažitě pozemky nad 7⁰ je přibližně 7% zemědělské půdy.

Téměř celé území patří do výrobní oblasti obilnářské, ve které rozhodující význam v tržní produkci mají obilniny a některé technické plodiny, jako např. řepka.

Pásma hygienické ochrany vodních zdrojů jsou na výměře 13,8% zemědělské půdy. Významná jsou však pásma léčivých vod (Konstantinovy Lázně, Mariánské Lázně). Do okresu zasahuje svým výběžkem i chráněná krajinná oblast Slavkovský les (1,4% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,8 %.

66. Okres Teplice

Výměra zemědělské půdy v okrese Teplice je **16 102 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **T1** teplý, suchý (48,86% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (18,49% z.p.), **MT1** mírně teplý, suchý (16,68% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (0,10% z.p.), **CH** chladný, vlhký (15,86% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 54,1 bodů, tj. 34. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno 24,7 % orných půd. Půdní pokryv je velmi heterogenní. Pro území je typický výskyt hnědých půd na bázeických vyvěřelých horninách, které jsou velmi úrodné, avšak často silně štěrkovité až kamenité. Ve vyšších polohách se nachází hnědé půdy kyselé a podzolované. Půdy jsou převážně středně těžké, místy i velmi těžké.

Členitost území je značná. Velmi vysoký je podíl půd silně svažitých. Sklon pozemků nad 7⁰ je 21,3% zemědělské půdy. Převážná část území je zařazena do obilnářské výrobní oblasti. Ve vyšších polohách Krušných hor je zastoupena pícninářská výrobní oblast (horského zemědělství).

Pásma hygienické ochrany vodních zdrojů mají jen lokální význam (0,5% z.p.). Relativně vysoké je zastoupení chráněné krajinné oblasti přirozené akumulace vod Krušné hory. V okrese se vyskytuje větší počet ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů a minerálních vod (Dubí v Krušných horách, Teplice v Čechách, Bílina).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 16,7 %.

67. Okres Třebíč

Výměra zemědělské půdy v okrese Třebíč je **97 612 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **MT1** mírně teplý, suchý (6,91% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (54,91% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (32,29% z.p.), **MCH** mírně chladný, vlhký (5,89% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 51,4 bodů, tj. 28. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno 23,0% orné půdy. Převážně se jedná o hnědé půdy na krystaliniku Českomoravské vysočiny, illimerizované půdy a v teplé části okresu i drnové půdy na píscích. Kolem 80% z.p. je střední zrnitosti převážně slabě štěrkovité, pouze necelých 20% je středně štěrkovitá nebo mělká a kamenitá.

Členitost území je velmi nízká 93,5% půd je v rovině nebo mírně zvlněném terénu. Svažité pozemky nad 7⁰ je pouze 6,5% zemědělské půdy.

Převážná část území okresu je zařazena do výrobní oblasti řepařské, obilnářské a v menší míře i do bramborářské.

Imisní zatížení okresu není prakticky žádné. Vyskytuje se zde několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (19,1% z.p.) lokálního významu.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 11,1 %.

68. Okres Trutnov

Výměra zemědělské půdy v okrese Trutnov je **50 478 ha**. Území je zařazeno do pěti klimatických regionů. Nejvíce je zastoupen klimatický region **MCH** - mírně chladný, vlhký (39,60% z.p.), **MT4** - mírně teplý, vlhký (32,33% z.p.), v menší míře pak **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (18,25% z.p.), **CH** - chladný, vlhký (9,69% z.p.) a okrajově v nepatrné míře i **T3** - teplý, mírně vlhký (0,13% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je slabě podprůměrná 46,3 bodů, v rámci okresů ČR je to 58. místo. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno 17,9% orné půdy. Zemědělské půdy jsou velmi heterogenní; nejvíce jsou rozšířeny hnědé půdy na krystaliniku a permských horninách, zastoupeny jsou však i illimerizované a oglejené hnědozemě a illimerizované půdy na sprašových hlinách a svahovinách. Z půdních druhů převažují středně těžké půdy (92,7% z.p.). Ve vyšších polohách jsou půdy i dosti štěrkovité až kamenité.

Členitost území je značné a poměrně vysoký podíl je i silně svažitých půd (nad 7⁰ je 12,7% z.p.).

Největší část území regionu zaujímá obilnářská výrobní oblast, okrajově i oblast řepařská a v podhůří Krkonoš i oblast pícninářská (horského zemědělství). Bramborářská oblast je v okolí Volánova a Havlovic.

Území okresu je významné z hlediska vodohospodářského a krajinotvorného. Do území zasahuje chráněná oblast přirozené akumulace vod Východočeská křída Krkonoše (23,6% z.p.), pásmo hygienické ochrany vodních zdrojů Metuje, Flájský potok, Dvůr Králové a léčivé vody Jánské Lázně (23,1% z.p.) a část Krkonošského národního parku (10,5% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,1 %.

69. Okres Uherské Hradiště

Výměra zemědělské půdy v okrese Uherské Hradiště je **58 121 ha**. Území je klimaticky velmi heterogenní, nachází se v šesti klimatických regionech. Více než polovina území je v regionu **T3** - teplý, mírně vlhký (60,95% z.p.). Druhá polovina území náleží do regionu **MT3** - mírně teplý až teplý (13,02% z.p.), **VT** - velmi teplý, suchý (11,99% z.p.), **MT4** - mírně teplý, vlhký (10,96% z.p.). Ostatní klimatické oblasti **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (0,70% z.p.) a v předhůří Bílých Karpat **MCH** - mírně chladný, vlhký (2,37% z.p.) mají menší rozlohu a význam.

Produkční schopnost zemědělských půd je 62 bodů, tj. 23. pořadí mezi okresy ČR. Do nejúrodnějších půd patří 44,7% orných půd, z toho téměř pětina (19,4%) k nejlepším v ČR. Převažují černozemě na spraši a nivní půdy, zastoupeny jsou i rendziny a těžké černozemě na vápenitěm flyši. Značnou část půdního pokryvu tvoří i hnědé půdy, zejména kyselé a oglejené na horninách karpatského flyše. Kolem dvou třetin půd (58,2% z.p.) je střední zrnitosti, převážně hlinitých. Těžkých až velmi těžkých půd je 38,5% z.p., lehkých půd je pouze 3,3% z.p.. Většina půd je bez štěrku (55,7% z.p.) a asi třetina půd je slabě až středně štěrkovitých.

Členitost území jako celku není příliš velká, ale podíl sklonitosti 7-12⁰ (střední svah) je téměř 25% zemědělské půdy.

Největší část území zaujímá řepařská oblast, za ní kukuřičná oblast a obilnářská oblast.

Imisní zatížení okresu je nízké a pohybuje se od 10 do 30 μg SO₂m⁻³. V území se nachází pásmo hygienické ochrany vodních zdrojů (10,7% z.p.) (Bzenec a Kněžpole a pásmo přírodních léčivých zdrojů Luhačovice, Ostrožská Nová Ves), chráněná oblast přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy (5,5% z.p.) a chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty (27,7% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,9 %.

70. Okres Ústí nad Labem

Výměra zemědělské půdy v okrese Ústí nad Labem je **18 618 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **T1** teplý, suchý (16,53% z.p.), **T2** teplý, mírně suchý (13,39% z.p.), **MT1** mírně teplý, suchý (7,91% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (42,05% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (0,36% z.p.), **CH** chladný, vlhký (19,76% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 40,0 bodů, tj. 68. místo v pořadí okresů ČR. Mezi nejúrodnější půdy je zařazeno pouze 2,3% orné půdy. Převážně se jedná o méně úrodné hnědé půdy kyselé a podzolované. Značný je výskyt hnědých půd na

bázických vyvěřelých horninách, které jsou velmi úrodné, avšak často silně šterkovité až kamenité. Půdy jsou převážně středně těžké, místy i velmi těžké.

Členitost území je značná. Velmi vysoký je podíl půd silně svažitých. Sklonitost pozemků nad 7⁰ je 41,3% zemědělské půdy. Převážná část území je zařazena do obilnářské výrobní oblasti.

Na území okresu zasahuje část chráněné krajinné oblasti České středohoří (55,2% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 14,2 %.

71. Okres Ústí nad Orlicí

Výměra zemědělské půdy v okrese Ústí nad Orlicí je **75 745 ha**. Zemědělské území ústeckoorlického okresu se nalézá v celé škále klimatických regionů, z největší části jde o region **MT4** - mírně teplý, vlhký (43,38% z.p.) a **MCH** - region mírně chladný, vlhký (24,05% z.p.). Relativně méně je zastoupen **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (16,79% z.p.), **T3** - teplý, mírně vlhký (10,06% z.p.) a **CH** - hladný, vlhký (5,71% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 52,9 bodů, tj. 37. místo mezi okresy ČR. Téměř 40% půdy patří mezi neúrodnější půdy ČR. Převažují úrodné půdy, převážně různé subtypy hnědozemí, illimerizovaných a oglejených půd, zpravidla na sprašových hlínách a svahovinách a také méně produkční hnědé půdy na krystaliniku. Převážně jsou zde půdy slabě až středně šterkovité, významné je i zastoupení mělkých a kamenitých půd. Velká většina půd je středně těžkých (89,3% z.p.), lehkých i těžkých půd je málo.

Členitost území je značně rozdílná. Podíl roviny je 37,4%, podíl střední a vyšší sklonitosti (nad 7⁰ sklonitosti) dosahuje cca 24% z celkové výměry zemědělské půdy okresu.

Převážná část území je zařazena do výrobní oblasti obilnářské, řepařské a pícninářské, která je vhodná pro pěstování sadbových brambor.

V okrese je velmi výrazné zastoupení chráněných území, z nichž největší výměru má chráněná oblast přirozené akumulace vod Východočeská křída a Orlické hory (63,1% z.p.) a pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (39,5% z.p.). Do území okresu zasahuje i chráněná krajinná oblast Orlické hory (0,06% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,3 %.

72. Okres Vsetín

Výměra zemědělské půdy v okrese Vsetín je **40 837 ha**. Území se nachází ve čtyřech klimatických regionech **MT3** - mírně teplý (31,38% z.p.), **MT4** - mírně teplý, vlhký (34,11% z.p.), **MCH** - mírně chladný, vlhký (34,46% z.p.) a **CH** chladný, vlhký (0,05% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 39,5 bodů a je vysoce podprůměrná tj. 69. místo v rámci okresů ČR. Pouze 5% orné půdy patří do neúrodnějších orných půd. Značnou část půdního pokryvu tvoří hnědé půdy, zejména kyselé a oglejené na horninách karpatského flyše. Většina půd (89,1% z.p.) je střední zrnitosti. Převažují půdy mělké a kamenité (41% z.p.), zbytek jsou půdy bez skeletu (10,6% z.p.) nebo slabě (32% z.p.) až středně skeletovité (16,4% z.p.).

Členitost území a sklonitost pozemků je značná. Zhruba třetina půd je v rovině či mírně zvlněném terénu (do 7⁰ sklonitosti), ve výrazném až příkrém svahu (nad 12⁰ sklonitosti) je 39,8% zemědělské půdy. Vysoký podíl území se svažitostí nad 12⁰ určují charakter využití zemědělské půdy s velmi nízkou intenzitou rostlinné výroby.

Na území okresu jsou zastoupeny výrobní oblasti obilnářská a pícninářská.

Území okresu zahrnuje několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (40,7% z.p.) a chráněné oblasti přirozené akumulace vod Beskydy a Vsetínské vrchy (56% z.p.). V okrese se nachází i chráněná krajinná oblast Beskydy a část Bílých Karpat (27,1% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9,2 %.

73. Okres Vyškov

Výměra zemědělské půdy v okrese Vyškov je **48 760 ha**. Zemědělská území se nachází v klimatických regionech **T2** teplý, mírně suchý (25,61% z.p.), **T3** teplý, mírně vlhký (60,41% z.p.), **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (11,77% z.p.), **MT4** mírně teplý, vlhký (2,21% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 74,4 bodů, tj. 8. místo v pořadí okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy je zařazeno 73,4% orné půdy. Jedna třetina těchto půd patří k nejlepším v ČR jsou to především černozemě a hnědozemě na spraši a velmi produkční nivní půdy. Zastoupeny jsou i těžké černozemě na slínech, drnové půdy (regosoli) na píscích, hnědé půdy na permských horninách i hnědé půdy kyselé na krystaliniku, rendziny na vápencích i slínech. Přes 80% z.p. je středně těžkých, výrazně jsou zastoupeny i půdy těžké a v menší míře lehké. Dvě třetina půd jsou bez šterku, třetina je slabě až středně šterkovitá.

Členitost území je velmi nízká, 80% z.p. je v rovině nebo mírně zvlněném terénu. Svažitost pozemků nad 7⁰ je téměř na 20% zemědělské půdy.

Území okresu je v převážné míře zařazeno do výrobní oblasti řepařské a obilnářské.

Vyskytuje se zde několik pásem hygienické ochrany vodních zdrojů (11,0% z.p.) lokálního významu.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 9,3 %.

74. Okres Zlín

Výměra zemědělské půdy v okrese Zlín je **47 647 ha**. Zemědělské území se nachází ve čtyřech klimatických regionech - největší část zaujímá **MT4** - mírně teplý, vlhký (60,28% z.p.), následuje **MT3** - mírně teplý až teplý (31,37% z.p.), Klimatický region **MCH** - mírně chladný, vlhký má menší rozlohu (8,28% z.p.) a region **MT2** mírně teplý, mírně vlhký (0,07% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 49,3 bodů, tj. 49. pořadí v rámci okresů ČR. Velmi úrodných půd je asi pětina (18,4% orné půdy), jsou to zejména černozemě a hnědozemě na spraši a nivní půdy, dále rendziny a těžké černozemě na slínech a jiných jílovitě větřejících horninách. Značnou část půdního pokryvu však tvoří hnědé půdy, zejména kyselé a oglejené na horninách karpatského flyše. Většina půd je středně těžkých, převážně hlinitých, poměrně vysoké zastoupení mají těžké půdy (29,9% z.p.). Pouze 27% půd je bez šterku, zbytek jsou půdy slabě až středně šterkovité, v tom je poměrně vysoký podíl (20,5% z.p.) mělkých a kamenitých půd.

Členitost území je značná. Zhruba jen polovina půd je v rovině (16,9% z.p.) či mírně zvlněném terénu (30,8% z.p.), ve svažitosti nad 12⁰ je přes 20% zemědělské půdy.

Převážná část území okresu je zařazena do zemědělské výrobní oblasti obilnářské, kterou zčásti doplňuje oblast řepařská.

V okrese se nacházejí chráněná území, především pásmo hygienické ochrany vodních léčivých zdrojů a minerálních vod Luhačovice (16,1% z.p.), chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty (11,9% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod - Vsetínské vrchy (2,1% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 6,7 %.

75. Okres Znojmo

Výměra zemědělské půdy v okrese Znojmo je **113 498 ha**. Zemědělské území se nachází v klimatických regionech **VT** - velmi teplý, suchý (51,58% z.p.), klimatický region **T2** - teplý, mírně suchý (18,46% z.p.), klimatický region **MT1** - mírně teplý, suchý (16,09% z.p.) a klimatický region **MT2** - mírně teplý, mírně vlhký (13,86% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 72,8 bodů, což je 10. místo v rámci okresů Č.R.. Půdní poměry jsou velmi příznivé. Téměř 70% patří k velmi úrodným, z toho 37,5% z.p. patří k neúrodnějším v ČR (černozemě na spraši a nivní půdy). Zbytek tvoří drnové půdy na píscích a hnědé půdy na krystaliniku. Půdy jsou v naprosté většině (84,5%) střední zrnitosti, lehkých půd je 11,2% a těžkých půd je 4,3%. Více než polovina půd (65,4% z.p.) je bez štěrku, ostatní jsou slabě štěrkovité (21,4% z.p.) až středně štěrkovité (1,8% z.p.).

Členitost území je velmi nízká. Rovinný charakter (97,9% z.p.) terénu převažuje pouze malá část (2,1% z.p.) je v mírně zvlněném terénu (do 7⁰ sklonitosti).

Území okresu Znojmo je zařazeno do výrobní oblasti kukuřičné, řepařské a obilnářské.

V okrese se nachází 13% z.p. v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů. V roce 1992 byl vyhlášen na území okresu národní park "Podyjí" na 3% zemědělské půdy.

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 10,7 %.

76. Okres Žďár nad Sázavou

Výměra zemědělské půdy v okrese Žďár nad Sázavou je **94 072 ha**. Území patří do čtyř klimatických regionů. Největší část okresu je v regionu **MT4** - mírně teplý, vlhký (65,59% z.p.). Menší část je v regionu **MCH** - mírně chladný, vlhký (21,527% z.p.), **CH** - chladný, vlhký (8,73% z.p.) a **MT2** - mírně teplý, vlhký (4,16% z.p.).

Produkční schopnost zemědělských půd je 46,6 bodů, tj. 57. pořadí v rámci okresů ČR. Mezi neúrodnější půdy je zařazeno necelých 0,7% orné půdy. Prakticky celé území tvoří hnědé půdy kyselé na krystaliniku Českomoravské vysočiny. V naprosté většině jde o půdy lehčí středně těžké (88,5% z.p.), vysloveně lehkých půd je velmi málo (11,5% z.p.). Půdy jsou slabě (53,0% z.p.) až středně štěrkovité (26,3% z.p.). Skoro většinou silně skeletovité (7,5% z.p.).

Členitost území je rozsáhlá, v rovině (22,9% z.p.) a mírném svahu (54,8% z.p.) do 7⁰ sklonitosti je více než 0,75 % území.

Vyložené svažité půdy je málo, nad 12⁰ sklonitosti je pouze 3,9% zemědělské půdy.

Naprostá většina území je zařazena do výrobní zemědělské oblasti bramborářské, méně pak pšicnářské (horského typu), slabě je zastoupena obilnářská oblast.

V okrese jsou významná pásma hygienické ochrany vodních zdrojů Strž, Svratka, Oslava (32,6% z.p.) a chráněná oblast přirozené akumulace vod Žďárské vrchy (12,4% z.p.) a chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy (19,5% z.p.).

Míra nezaměstnanosti v říjnu 2000 dosáhla 7,2 %.